

**УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

**ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА
УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА**

**Соломія Крушельницька
(23.09.1872–16.11.1952)**

Бібліографічний покажчик

Тернопіль — 2007

ББК 85.335(4Укр)
К – 84

Укладач	А. О. Ленчишин — провідний бібліотекар відділу краєзнавчої літератури та бібліографії Тернопільської ОУНБ
Редактор	Г. Й. Жовтко
Відповідальний за випуск	В. І. Вітенко — директор Тернопільської ОУНБ
Комп'ютерний набір	С. С. Стахурська — завідувачка канцелярії Тернопільської ОУНБ
Вебліографічний список	О. Я. Проців — завідувачка відділу інформації Тернопільської ОУНБ

Рецензент: Смоляк О. С., завідувач кафедри музикознавства, методики музичного виховання та акторської майстерності Тернопільського Національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, доктор мистецтвознавства, професор.

К – 84 Соломія Крушельницька (23.09.1872 – 16.11.1952): Бібліографічний покажчик / Упр. культури Терноп. облдержадміністрації; Терноп. обл. універс. наук. б-ка; Упоряд. Ленчишин А. О.; Передм. «Співачка світової слави» Медведика П. К. — Т.: Підручники і посібники, 2007. — 110 с.

ISBN

Мистецький світ, українська спільнота, тернопільська земля напередодні знаменної дати — 135-річчя від дня народження видатної української співачки Соломії Амвросіївни Крушельницької. З нагоди відзначення уродин мисткині Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека пропонує бібліографічний покажчик «Соломія Амвросіївна Крушельницька (23.09.1872–16.11.1952)».

У ньому відображені документи, які створюють життєписно-бібліографічну студію неперевершеної Соломії — зірки оперної сцени, виконавиці українських народних пісень та пісень українських композиторів.

Бібліографію укладено в десяти розділах, один із них містить матеріали про співачку, розміщені в мережі Інтернет.

Покажчик розрахований на мистецтвознавців, краєзнавців, педагогів музичних закладів і всіх, хто цікавиться українською музичною культурою.

ББК 85.335(4Укр)
ISBN

Сл. Мартинова В.
Муз. Зелінського О.

Голос Соломії

Лунає пісня у замрії,
Нагадує про давній час.
Це чути голос Соломії,
Це Крушельницька йде до нас!
І нам співає,
Нас вітає,
Немов сучасниця. Немов
Нас піснею вона єднає,
Даруючи свою любов.

ПРИСПІВ:

Соломіє! Соломіє!
Ти співаєш — серце мліє.
Голос твій — душа народна,
Щира, благородна.
Він чарує нас.
В дні святкові і журливі,
У життєві буревії
Не залишить нас.

Несуть на крилах вітровії
Незнаних ще пісень слова.
Де ви, новітні Соломії?
Хто їх для світу заспіва?
Ми їй пісні ці присвятили.
Хай стануть дивом на вустах,
Хай кожна має дужі крила,
Летить над світом, ніби птах.

ПРИСПІВ.

Від упорядника

Серед співаків світової слави яскравою постаттю є видатна українська оперна співачка кінця XIX – першої половини XX століття — Соломія Крушельницька.

С. Крушельницька виступала у найпрестижніших театрах, концертних залах світу із прославленими співаками світової слави. У її репертуарі понад 50 опер композиторів різних епох, стилів, напрямків. Критики і глядачі справедливо називали Крушельницьку «єдиною в світі Джокондою», «найчарівнішою Батерфляй», «неповторною Галькою», «ідеальною Брунгільдою», «найпрекраснішою Саломеєю», «винятковою Лорелесею». Співачка надзвичайно любила виконувати українські народні пісні та твори українських композиторів. Її сольні концерти проходили з такими ж тріумфами, як і виступи на оперній сцені.

За словами камерної співачки Одарки Бандрівської, племінниці співачки, «Соломія Крушельницька — перша з жінок-співачок української народності, вирушила у світ, щоб вчитися і здобути славу. Вона своїм успішним почином додала відваги і вказала дорогу жінкам на поле мистецтва».

Тернопілля свято береже пам'ять про яскраву зірку оперної сцени, яка й донині звеличує його дух. У 1963 році у с. Білій Тернопільського району відкрито меморіальний музей С. Крушельницької із встановленням меморіальної дошки на будинку, у якому вона проживала. Ім'я видатної співачки носить Білецька восьмирічна школа, Тернопільське музичне училище, одна із центральних вулиць міста, на якій незабаром постане пам'ятник незабутній Крушельницькій.

Соломія живе у творчому доробку митців, поетів Тернопілля, її незрівнянному голосу присвячені різноманітні фестивалі, огляди, конкурси.

З червня 1997 року в Тернополі видається культурно-мистецька газета «Соломія». На честь видатної мисткині працює створений п'ять років тому Благодійний фонд «Соломія».

Цьогоріч минає 135 років від дня народження та 55 років із часу смерті славетної уродженки нашого краю. Із цієї нагоди 2007 рік в області оголошений Роком Соломії Крушельницької. Долучаючись до святкових заходів із відзначення уродин відомої співачки, обласна універсальна наукова бібліотека репрезентує бібліографічний покажчик «Соломія Амвросіївна Крушельницька (23.09.1872–16.11.1952)».

Бібліографія складена на основі опису краєзнавчих документів, що повідають про життєвий та творчий шлях співачки, її репертуар. Прикметною ознакою покажчика є подання аналітичних описів із книг, збірників, періодичних видань, що містять відгуки на виступи співачки, спогади родичів, друзів, колег Соломії Крушельницької і дають змогу глибше пізнати особу цієї непересічної жінки.

Матеріал у покажчику систематизовано в десяти розділах:

- I. Репертуар співачки.
- II. Література про життя та діяльність.
- III. Тріумфальні виступи на кращих оперних сценах світу та концертні турне співачки.
- IV. Краю рідимий...
- V. Спогади про С. Крушельницьку.
- VI. Ушанування пам'яті співачки.
- VII. Епістолярна спадщина.
- VIII. Відомості з енциклопедій, словників, довідників.
- IX. Бібліографічні видання про співачку.
- X. Соломія Крушельницька: Вебліографічний список.

У межах розділів виділені підрозділи й окремі ділення. У середині розділів, підрозділів матеріали впорядковано за алфавітом авторів або назв публікацій.

Покажчик містить описи документів українською, російською, польською та англійською мовами. Включено також описи матеріалів із мережі Інтернет.

Полегшить користування бібліографією іменний покажчик і список переглянутих періодичних видань.

Бібліографічний опис і скорочення здійснено відповідно до стандартів України у бібліотечній справі.

Покажчик не вичерпний. Більшість матеріалів, які увійшли до нього, опрацьовані *de visu*. Посібник охоплює також окремі видання з фондів Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (із сиглою НБУВ), Львівського національного університету ім. І. Франка.

Вступна стаття «Співачка світової слави» подається за авторством покійного нині відомого мистецтвознавця, фольклориста, краєзнавця П. К. Медведика, яка вперше побачила світ у підготовленому ним же збірнику «Віночок Соломії Крушельницької» (Тернопіль, 1992).

Укладач висловлює подяку колегам, співробітникам Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського за надану допомогу в підборі матеріалу до цього видання.

Показчик розрахований на мистецтвознавців, краєзнавців, митців, педагогів музичних закладів і всіх тих, хто цікавиться історією української музичної культури. Бібліотечні працівники зможуть використати видання в популяризації духовних надбань української культури, увічненні пам'яті славної уродженки нашого краю.

Електронна версія показчика буде розміщена на Web-сайті Тернопільської ОУНБ за адресою www.library.te.ua у розділі «Електронна бібліотека».

Сподіваємось, що ця скромна праця доповнить пошанувальний вінок великій Українці, перед славою якої низько схиляється весь світ.

**Уклін Тобі, Велика Соломіє!
Ми від твоїх негаснучих щедрот
Міцнішими стаєм: живе і гріє
Твоє ім'я, як пісня, як народ!**
Дмитро Павличко

Співачка світової слави

Серед найбільших співаків світу кінця XIX — першої половини XX століття Соломія Крушельницька була символом досконалості і неперевершеності, її незрівнянної краси лірико-драматичне сопрано діапазоном майже в три октави — рідкісне явище у світовому оперному і камерному мистецтві. Талант видатної співачки найкраще визначив відомий італійський музикознавець Рінальдо Кортюпассі: «На оперних сценах світу, — писав він, — царювали чотири особи чоловічої статі — Баттістіні, Карузо, Тітта Руффо, Шаляпін. І лише одна жінка спромоглася сягнути їх висот і стати врівень з ними. Нею була Соломія Крушельницька».

Перед співом української співачки і красою її душі, музичною інтерпретацією нею рідних їй народних пісень схиляли голови видатні співаки, композитори, диригенти, музичні критики, письменники, її слухачі в країнах Європи, Південної і Північної Америки та Єгипті. З цього приводу видатний італійський поет Джозуе Кардуччі висловився у своїй вірші 1905 року, що там, де проходить Соломія Крушельницька, «квітнуть троянди і співають солов'ї». Славу Соломії підносить й аргентинська поетеса Вікторія Окампо. Так, Крушельницька визнана всіма як співачка світової слави...

Народилася Соломія Крушельницька 23 вересня 1872 року в селі Білявинцях Бучацького повіту на Тернопільщині, над мальовничою річкою Стрипою, серед свіжості навколишніх гаїв і лісів. Батько Соломії, український священник і хоровий диригент Амвросій Васильович Крушельницький (1841–1902), народився у селі Озеряни Бучацького повіту у родині священника. Навчався у Бучацькій гімназії, у 1866 році закінчив Львівську духовну семінарію, де дружив із згодом відомими діячами музичної культури на Тернопільщині — диригентами Йосипом Вітошинським і Євгеном Купчинським. У семінарії здобув основи музичних знань та засвоїв практичні навички диригування.

Мати співачки Теодора Григорівна Савчинська (1844–1907) народилася у селі Виспа коло Рогатина, була донькою священника і письменника Савчинського і Ганни (1805–1864) — доньки Михайла Готоровського і Анастасії Лісинецької. Вона, Савчинська, мала гарний голос і співала народні пісні, зокрема колискові і гаївки.

Дідусь Соломії Григорій Онуфрійович Савчинський (1802–1888) народився в селянській родині в Дуплиських коло Заліщиків. Його давній родовід походив з шляхетської родини гербу «Козак з шаблею, у ногах якого ящірка». Навчався Савчинський у Бучацькій гімназії, у 1832 році закінчив Львівську духовну семінарію. Був на парафії у Княгиничах (тепер передмістя Івано-Франківська; 1833–1834), селах Виспі коло Рогатина (1834–1859) і в прадавньому літописному Звенигороді коло Бібрки (1859–1888). Брав участь у з'їзді українських вчених (1848 р.) та нараді фахівців огородництва і садівництва (1870) у Львові. Одержав срібну медаль за статті з питань сільськогосподарських культур, зокрема був першим популяризатором вирощування кукурудзи в Галичині. Любив музику, мав фортепіано, бібліотеку.

Г. Савчинський був письменником. Друкував свої твори в 1848–1871 рр. у львівських газетах і журналах «Зоря галицька», «Неділя», «Вечерниці», «Ластівка», «Слово» і «Школа», зокрема віршовані байки та бувальщини за народними мотивами: «Курочка», «Будяк», «Дід і старий собака», «Старий кінь і старий пес», «Най буде стрижене», «Яструб і голуб»; ліричні поезії «Слеза», «Сирота», «Добра ненька і доня маленька»; оповідання «Веретена», «Геть, геть!», «Мушка». Окремі його поезії були в читанках Ом. Партицького (1871, 1886). З Г. Савчинським особисто дружили і зверталися за порадою відомі історики В. Антонович, С. Шараневич і дальший його родич В. Ільницький.

Савчинський приділяв значну увагу морально-етичному і музичному вихованню своїх дочок — Теклі Лопачинській, Іванні Нудь, Теодорі Крушельницькій і Софії Загурській. Влаштував для них курси фахівців огородництва, квітникарства, лікувальних трав і куховарства. Віддав своїм дітям щедрість душі, здоровий гумор і любов до народної пісні.

А другий дідусь Соломії — по батьківській лінії — Василь Крушельницький (1806–1889) народився у Сороках коло Бучача. Походив також з давньої зубожілої шляхетської родини. Навчався у Бучацькій гімназії, яка славилася добрим учнівським хором, а в 1837 р. закінчив духовну семінарію. Був на парафії у селах Озеряни і Сороки Бучацького повіту.

«Родове дерево» С. Крушельницької багатогалузеве і свіжолісте, щедre, міцне і здорове своїм корінням, бо ж багатодітними і талановитими були подружжя Савчинських і Крушельницьких та їх нащадки за два останні століття. Це «родинне біополе» формувало і випещувало голос славетної Соломії, створювало і розвивало природні задатки та сприятливу атмосферу для її щедрих і високих діянь во славу України. Тільки серед дітей Амвросія Крушельницького маємо оперні та камерні співачки — Соломію і Ганну, диригента Львівського «Бояна» і одного з організаторів видавництва «Бібліотека музикальна» у Львові — Антона, співачку і диригентку Тернопільського і Львівського «Боянів» та фольклористку — Емілію, учасниць тернопільських концертів 80–90-их років — Олену і Осипу, директорку музичної школи — Марію, співака-аматора — Володимира. А з племінників С. Крушельницької маємо співачку і педагога вокалу Одарку Бандрівську, художницю Ярославу Музику, піаністку і педагога Ольгу Шухевич, внучатого племінника — композитора Мирослава Скорика...

Доля священика Ам. Крушельницького складалася так, що за своє життя він з 1868 року шість разів міняв місце парафії. Ще й року не минуло Соломійці, як батьки з дітьми переїхали з Білявинців до сусідніх Петликівців Великих. У 1874–1875 рр. вони жили в передгір'ї Східних Бескидів — у селі Тисові Болахівського деканату, де й до сьогодні збереглася стара церква, в котрій маленька Люня, як звали її в родині, слухала з сестрами урочистий спів релігійних хоралів. Тоді в Тисові спалахнула пощесть холери, яка звалила з ніг і Люню. Про цю подію Одарка Бандрівська розповіла нам напівлегенду, котра довго жила в родині Крушельницьких:

«Одного літа у Тисові спалахнула пощесть холери. Скосила вона багатьох селян. Люди мерли, пустіли хати, сумно вили собаки. Палили люди вогні, очищали зле повітря. Прийшло горе і в хату Крушельницьких. Маленька Соломія захворіла на холеру.

— Що нам діяти? — голосила в розпучі мати Соломії.

— В тих краях, — заспокоював дружину Амвросій Крушельницький, — вже була колись холера, то хтось із стареньких людей міг би порадити, як врятувати дівчину.

— Підіть-но, отче, лишень до старенької сцілительки Марини, що живе під лісом, на Корчунку. Може, вона дасть раду?

Застав Амвросій Марину, а вона заговорила:

— Йдіть, отче, прошу я вас, у гори. Отак просто йдіть, йдіть дорогою з села на полудне. Лісом, лісом, аж побачите хату лісовика, потім підете направо до високого дуба і знайдете під скалою чисте джерело. Принесіть з того джерела води і давайте доньці багато пити. Та вода є цілюща, бо спливає до джерела з глибин гірських і вбирає в себе соки коренів деревини, трав і квітів.

Сів отець Амвросій на коня і поїхав у гори. Шукав довго джерело, та не знаходив, вже думав ні з чим повертати додому. Коли ж побачив у лісі оленя, який повільно пробирався поміж кущами. Майнула думка: олень йде до води, до лісового джерела. Пішов непомітно за ним і надобав джерело під скалою. Припав Амвросій до води — і наче свіжі сили ввійшли в його ество. Набрав води і попрямував до коня. Тут зозуля закувала.

— Зозуленько, пташечко! Закуй моїй Соломійці на щастя-долю.

— Ку-ку! Ку-ку! Ку-ку! — пролинуло лісом.

— Буде жити моя Соломія, бо так весело і багато разів зозуля закувала, — радів батько.

Привіз Крушельницький цілющу водицю. За порадою Марини, поставив ліжко з хворою донькою у саду, на свіжому повітрі. Підняв ослаблену Соломію і напоїв, потім — другий-десятий раз, бо казала стара Марина пити багато і часто. Кожного ранку сідав на коня і їхав до гірського джерела по свіжу воду. Окріпла Соломія від тої води і стала на ноги, перемогла жакливу хворобу.

Мати Соломії завжди згадувала, що то рідна земля-матінка врятувала тоді їй донечку цілющою водою і передала дівчині свою силу, красу і чарівний голос. А батько Амвросій прижартовував:

— Пила Люня чисту воду з щедрих джерел свого народу. Тому й до слави такої дійшла».

Третього березня 1875 року Амвросій Крушельницький одержав парафію в Осівцях Бучацького повіту. Як тільки потепліло в майові дні, він перевіз сюди сім'ю, а вже 16 серпня вітав свою дружину з народженням п'ятої дитини — Емілії. Про цей час згадує сестра Соломії Олена Охримович:

«Осівці — бідне село, але люди там були добрі, щирі. Сільські дівчата часто приходили до нас, гралися з нами, співали чудових народних пісень. Люня радо слухала їх, а часто й сама співала разом з ними. Батько присвячував нам багато часу: розказував цікаві казки, співав різних пісень і нас заохочував до співу. Ми батька дуже любили, шанували, слухали...

Незабаром [в кінці 1878 р., коли Соломії закінчилося 6 років, — П. М.] батькові вдалося одержати парафію в Білій, коло Тернополя. Ціле літо ми жили в stodолі, бо хата була стара, обшарпана і потребувала великого ремонту... На подвір'ї у нас завжди було зелено, гарно. Перед ганком — клумба, ча-

рівний квітник, а зі сходу — великий садок. З ранньої весни до пізньої осені там цвіли мальви, айстри, черевички, бальзаміни, м'ята, канупір, лікарська шавлія (квітник був і підручною аптекою). В садку росли: подільська мореліка, яблуні, груші, сливи, порічки, агрус тощо. Була також пасіка на кілька вуликів... Батько доглядав садок і бджіл, багато читав Гете, Шіллера в оригіналах, Шекспіра в перекладі німецькою і, звичайно ж, Шевченка і Франка. Він був дуже музикальний і грав на скрипці та фортепіано. Організував сільський хор, який часто давав концерти...

Соломія вчилася вдома, приватно. Спершу її, як і інших сестер, навчала румунка з Чернівців, мадам Буер, а пізніше батько запросив учителя сільської школи Миколу Мороза...

Серед різних дитячих забав ми радо відображали епізоди з життя дорослих. Люня найкраще вміла «удавати» (грати) різні ролі, і ми назвали її «удавачкою». Вечорами разом з сільськими дівчатами ми співали пісень на вулиці, брали участь у гагілках та танцях...

Батько почав учить нас читати ноти — сольфеджувати, співати на голоси... Ми вже співали цілу низку подільських народних пісень і галицьких романсів («Чи ти бачив, чи не бачив», «Там, де наша Черногора угрів край вітає», «Як ніч м'я покриє», «В гаю зеленім»), твори Шуберта, Мендельсона, «Гуде вітер вельми в полі» Глінки та багато інших творів. Так виник наш домашній хор, в якому брали участь всі діти, а також товариші брата Антона, що приїздили до нього по суботах і неділях. Серед них був і Денис Січинський, пізніше — відомий композитор. Співали ми на чотири голоси, крім народних пісень «Над Прутом у лузі», «Де згода в сімействі», твори Бортнянського. Згодом ми влаштували домашні концерти для гостей, виступали в народних строях. Всі ми також співали в сільському хорі, організованому батьком. Дуже часто Соломія заступала батька і диригувала хором сама...».

У 1881–1882 рр. в Тернополі започатковані Шевченківські концерти за участю чоловічого хору А. Вахнянина зі Львова, а також солістів Євгенії Барвінської (дружини професора Тернопільської учительської семінарії Олександра Барвінського), Івана Ардана і Анатолія Вахнянина. На цих концертах була юна Соломія з сестрами і батьками. Після цього Соломія з сестрами Осипою та Оленою співають у міщанському хорі Тернополя. На концерті 1883 р. Соломія вперше у своєму житті виступила як солістка, виконала пісню «На городі коло броду» М. Лисенка на слова Т. Шевченка. У 1884 р. хор був оновлений при товаристві «Українська бесіда» його диригентами Є. Барвінською та батьком Соломії Ам. Крушельницьким. Вже в перший рік своєї діяльності цей хор, як свідчить львівська газета «Діло» (1884, 4, 11, 15, 18, 25 березня, 15 грудня), дав чотири концерти. Організатором і душею тих концертів була Є. Барвінська, піаністка з музичною освітою і талановита співачка-аматор. Вона, як видно з її листів до батьків 1884–1888 рр., не тільки готувала до концертів дівочі квартети, ансамблі і солоспіву, в яких брали участь сестри Крушельницькі і молоді тернополянки — сестри Навроцькі, Чубаті, Дроздовська, Зарицька, Семиринська, але й шила національні костюми з вишиванками тощо.

Барвінська була першою фаховою учителькою вокалу і гри на фортепіано юної Соломії, збагатила її концертний репертуар піснями М. Лисенка. Між сімействами Барвінських у Тернополі, Крушельницькими в Білій та диригентом Денисівського селянського хору Йосипом Вітошинським налагоджуються близькі приятельські стосунки не тільки спільних дій у музичному житті, але й особистої дружби. Барвінські часто бували гостями у Білецькому приходстві, зокрема, на храмове свято зимного Миколи, були «хресними батьками» брата Соломії — Володимира, слухачами домашніх концертів. Саме в колі цих друзів відбулися поважні розмови про музичне навчання Соломії, про потребу курсів диригентів сільських хорів, які згодом кілька років провадив Вітошинський у Денисові, а Крушельницький в 1884–1885 рр. у Білій.

У Шевченківських концертах та вечорницях «Бесіди» Соломія з сестрами співала у складі хору (інколи у складі Денисівського хору) пісні з оперет «Підгоряни» Вербицького і «Чорноморці» Лисенка, у «Вечорницях» Ніщинського. Виконували романси М. Лисенка і С. Воробкевича. На концерті пам'яті М. Шашкевича 1888 р. вона із студентом Володимиром Садовським відспівала дуети з «Різдвяної ночі» Лисенка. Тут слід сказати ще про участь Соломії у таких тернопільських вечорах, як концерт студентської «Дванадцятки» (1885) та на Крайовій етнографічній виставці (1887).

У 80-их роках, водночас з концертними виступами, в Тернополі проходило і музичне навчання Соломії. Відомо, що вже з семи років батько вчив у Білій доньку гри на фортепіано. Часто вона грала з сестрою Оленою (Галею) в чотири руки. Десь у 1884–1885 рр. з нею працює Барвінська, а в 1886–1890-их Соломія навчається у Тернопільській музичній школі товариства «Приятелів музики». Спочатку її вчителями були по класу фортепіано піаніст і композитор Владислав Вшелячинський, по класу вокалу професор Йосип Горітц, а пізніше — піаніст Альфред Колачковський, що прибув з Кракова, і вокаліст Альфред Мельбеховський. Обов'язковою, як і для всіх учнів, була участь Соломії у хорі музичної школи, який щорічно давав концерти для батьків, а також під час зборів всіх членів товариства «Приятелів музики».

Дорога з Білої до музичної школи мала близько 3 кілометри. Переважно пішки йшла Соломія до Тернополя по «старій дорозі» біля ставу і Білецькій вулиці. Приходила до того місця, де сьогодні стикаються ріг парку ім. Т. Шевченка і завершення вулиці С. Крушельницької.

Музична школа не мала власного приміщення. Під час навчання Соломії вона знаходилася у будинку № 10 (тепер вул. Петра Сагайдачного) у підвір'ї колишньої гімназії. Саме тут, у залі на другому поверсі, 4 березня 1887 р. з нагоди 10-річчя школи відбувся вечір з виставою твору «Прокляття пісняря» Р. Шумана (переклад тексту для солістів і хору В. Вшелячинського, режисер Олександр Філянський). Партнерами С. Крушельницької (партія Оповідача) були М. Пйонткевич (Королева), А. Мельбеховський (Король), Я. Барцешкевич (Арфіст), Ст. Лучаківський (Юнак) за участю жіночого, чоловічого і мішаного хорів та оркестру.

Багато допомагав Соломії у її освіті старший брат Антон, зокрема зі Львова у Білу доставляв книги, словники німецької і французької мов, ноти з творами композиторів. Тоді ж юна Крушельницька познайомилася з друзями брата Антона, студентами, а згодом музичними діячами — композитором Денисом Січинським і диригентом та критиком Володимиром Садовським, які були частими гостями на домашніх концертах у Білій.

Виходець з недалекого підміського села Довжанка В. Садовський виділявся скромністю, працьовитістю, високими людськими ідеалами і красою почуттів. На своє горе він закохався у юну Соломію і мовчки носив її образ у своєму бідному серці. Його любов була настільки щирою і єдиною, що він не міг бачити іншу дівчину подругою свого життя. Він кохав Соломію все своє життя... Але вона не подавала йому найменших надій, тим паче, що, як заявляла, присвятила своє життя музиці. А він кохав її, мовчав... Слізьми росилося його безнадійне серце, жаль тиснувся йому до грудей... Він ждав і вірив, що вона зрозуміє його наболілу душу... Коли одержав відмову, не одружувався, висвятився на священника. Щасливий був чути про її тріумфальні успіхи на сцені. Довго працював парохом і диригентом знаменитого хору при українській церкві св. Варвари у Відні, згодом у Перемишлі, Львові.

Не всім нам дано зрозуміти глибину почуттів душі В. Садовського! Він був щасливий, коли в юності проспівав з коханою людиною дуети з опер «Різдвяна ніч» і «Запорожець за Дунаєм». Він радів з будь-якого приводу, щоб побачити Соломію, чи навідати її з якимось проханням від друзів. Був щасливий, коли в театрі вручав їй квіти. Інколи любувався красою її голосу, коли й вона не знала, що він сидить у залі. Тішився, коли побачив на сторінках газети свою рецензію на концертний виступ коханої.

Листи до Соломії підписував «Той сам» або «Той сам Садовський». На схилі літ, в 1939 році, Садовський у Львові показав понад десять листів від Крушельницької своїй племінниці Стефанії Садовській, працівниці Тернопільського музею. Листи відмовився дати, але щиро розповів їй про свій життєвий роман з співачкою і прорік: «Я щасливий, що був єдиноюлюбцем!». Через рік він помер. Кажуть, що одного разу бачили сивоволосу Соломію біля могили Садовського на Личаківському цвинтарі. За декілька кроків від його могили похоронена пізніше і Соломія.

Наші пошуки листів Соломії до Садовського не дали результатів. Відомо стало, що частина його книг зберігається в Бібліотеці мистецтв у Львові.

***

З першого вересня 1891 року С. Крушельницька розпочала навчання на вокальному факультеті Львівської консерваторії Галицького музичного товариства. Директором цього закладу працював органіст і піаніст Рудольф Шварц. Вокалу і дикції вчив Соломію знаменитий професор Валерій Висоцький, який в юності оволодів в Італії мистецтвом школи бельканто і згодом виховав багатьох знаменитих українських і польських співаків. Гри на фортепіано вчив земляк, колишній її учитель у Тернопільській музичній школі Владислав Вшелячинський, гармонію — композитор і диригент Мечислав Солтис, декламацію і артистичність — Францішек Висоцький, теорію та історію музики — композитор і критик Станіслав Невядомський. Крім цього, вона обов'язково брала участь у хорі.

Крушельницька прийшла до консерваторії із значною підготовкою. Мала добрі знання з теорії музики та музичної літератури, практичні навички з вокалу і гри на фортепіано, культуру артистизму з попередніх концертних виступів. Її батько добре володів італійською і німецькою, слабше французькою мовами. Тож, готовлячи доньку до консерваторії, вчив її італійської мови, а німецьку вона знала трохи з приватних домашніх уроків. Тож не випадково у консерваторії вона була звільнена від навчання з деяких «додаткових предметів».

Дехто безпідставно приписував Соломії закінчення гімназії. Ні, цього не було, і це нітрохи не принижує величі співачки. Вона самоосвітою здобула гуманітарні знання, вищі за середню освіту. У своїх листах вона натякає на це і виносить вдячність чотирьом вчителям — народній пісні, батькові, братові Антону і письменнику М. Павлику.

У 1885–1890 рр. Соломія бачила у Тернополі музичні вистави Львівського українського театру «Бесіди».

Знайдені нами друковані звіти і рукописні матеріали консерваторії у Львівським обласним архіві дали змогу дещо глибше і конкретніше розповісти про цю сторінку з її життя.

Класи консерваторії на той час знаходилися у теперішнім приміщенні Львівського драмтеатру ім. М. Заньковецької, там же тоді працював польський оперний та драматичний театр. Були два вокальні факультети: сольного і окремо хорального співу. Крім основних, названих вище предметів, на курсах сольного співу були ще: історія музичної літератури, загальна історія, міфологія, історія літератури, психологія і теорія мистецтва, італійська і французька мови, естетика, міміка і танець, сценічна гра, костюмерія і характеристика, вивчення оперних партій.

Крушельницька-студентка жила на квартирі з Я. Королевич-Вайдовою, відомою польською співачкою. На той час з нею вчилися українські співаки (Зеновія Волощак, Микола Левицький) і польські (Марія і Софія Козловські, Ірена Богус, Габріель Гурський та інші). З ними вона співала у хорі, в академічних концертах.

Навесні 1892 р. кваліфікаційною екзаменаційною комісією I ступінь признано тільки С. Крушельницькій, М. Левицькому і Г. Гурському. А тоді ж на конкурсних концертах Соломія одержала Похвальний лист і бронзову медаль. Вона розуміла, що тільки постійною працею можна досягти вершини мистецтва. У консерваторському дипломі написано: «Цей диплом отримує панна Соломія Крушельницька як свідоцтво мистецької освіти, здобутої взірцевою старанністю і надзвичайними успіхами, особливо на публічному концерті 24 червня 1893 р., за які була відзначена срібною медаллю...». Дирекція консерваторії відзначила здібності молоді співачки: «Має всі дані, щоб стати красою навіть першорядної сцени. Обширної скалі дзвінкий і дуже симпатичний звук її мецо-сопрано, освіта музична, високе почуття краси, принадна зовнішність, сценічна постава, словом, всі прикмети, якими обдарувала її природа, заповідають їй в артистичному світі найкращу будучність».

Під час навчання у консерваторії, як подають звіти цього закладу, Крушельницька виступала на конкурсних та ювілейних концертах. Перший її сольний виступ на консерваторській сцені відбувся 28 лютого 1891 року. Тоді вона з великим успіхом заспівала романс «Дрімай собі, душе» Комаровського. У тому ж році на ювілейнім концерті до 100-річчя Моцарта вона співала партію Цертермі у виставі з частин опери «Дон Жуан». Її партнерами були студенти З. Волощак, Р. Цудеківна, М. Левицький, А. Краль і А. Мельбеховський. У рецензії на цю виставу оцінено майстерність всіх виконавців, підкреслювалось, що цей «Секстет є одним з найвидатніших витворів співу ансамблю, де поряд із заокругленою цілістю кожен співучасник виявив свою індивідуальну рису». У 1892 році Соломія одержує нагороди за конкурсні виступи з співом арій Леонори і Амелії з опер «Трубадур» і «Бал-маскарад» Верді, а 13 квітня вона вперше на сцені театру Скарбка у Львові виконала головну партію в ораторії Г. Генделя «Месія» (пісні «Поглянь на його смуток», «Хто знає той біль», «Як вдячно гуде пастерська пісня» та інші) за участю В. Радкевич, Е. Страссен, З. Волощак, М. Левицького, Й. Шиманського.

З першого року навчання у консерваторії С. Крушельницька стала солісткою українського хору Львівського «Бояна», очоленого диригентом Ос. Нижанківським. З нею сюди прийшли її співкурсники З. Волощак і М. Левицький. Тут вона співпрацює з Д. Січинським, співаками О. Мишугою, М. Вітошинським. Знаходить нових друзів серед хористів — актора С. Паньківського, поета М. Вороного, сина І. Карпенка-Карого Юрія Тобілевича, а також піаністку О. Озаркевич, читця художнього слова К. Устияновича. Тут же зустрічається з черговими диригентами — колишньою своєю учителькою Є. Барвінською і братом Антоном Крушельницьким.

За час свого студентського життя Крушельницька на сцені «Бояна» виступала у Шевченківських концертах, на ювілейному вечорі 25-річчя акторської і режисерської праці Андрія Стечинського та в користь благодійних заходів. Саме тоді вона поглибила свою «вокальну Шевченкіану» пісень і романсів М. Лисенка на слова поета «Нащо мені чорні брови», «Туман, туман долиною», «Зацвіла в долині червона калина», «Ой одна я, одна», «Якби мені, мамо, намисто». Соломія була однією з найкращих інтерпретаторів творів поета. Не випадково преса відзначала, що в її співі є найглибше поєднання найвищої краси трьох геніїв — поета Шевченка, композитора Лисенка і високого артистизму Крушельницької, для якої голос, звуки є тільки засіб, а цілком є думка, чуття, поезія».

Через відсутність українського оперного театру у Львові Крушельницька з відомими співаками поставила у концертному виконанні окремі фрагменти з опер «Купало» Вахнянина і «Різдвяна ніч» Лисенка з інструментальним супроводом (1892, співають С. Крушельницька, З. Волощак, М. Левицький, М. Вітошинський), «Запорожець за Дунаєм» Гулака-Артемовського (1893, дуєти, арії С. Крушельницької і Ол. Мишуги).

У концертах «Бояна», які продовжувалися й пізніше, аж до 1914 року, Соломія часто була першою виконавицею романсів композиторів Лисенка, Лопатинського, Нижанківського, Січинського, Топольницького та обробок народних пісень. Співачку запрошують всі на гостинні виступи. Виступала в Тернополі у концертах «Студентської 16-ки» (1891), у вечорі оперних арій, романсів та народних пісень (1893), а пізніше — в Стрию, Бережанах, Станіславі, Коломиї, Чернівцях, Перемишлі, Сяноку.

Соломія часто приїздила зі Львова до батьків у Білу. Бувала на Різдвяних святах і великодніх гаївках. Тут, серед рідні і пісень сільських дівчат, черпала натхнення до дальшої своєї праці. Саме тоді, в 1891–1892 рр., вона сфотографувалася в національному одязі з віночком на голові у динамічному захопленні вишиванням у тернопільського фотографа А. Сількевича. Отакою її бачили і слухали тоді на концертах.

15 квітня 1893 року Крушельницька дебютує в партії Леонори в опері «Фаворитка» Доніцетті за режисурою Камінського в театрі Скарбка. Її партнерами були першорядні співаки О. Мишуга, Ю. Єромін, Р. Бернгардт і А. Каспровичева. «Про п. Крушельницьку, — писав рецензент газети «Діло», № 73, — можемо по першій виступі сказати совісно так: голос видатний, отже, навіть для більшої сцени відповідний, свіжий, металічний, м'який, з прекрасною ліричною барвою, однако ж, як могли ми замітити, спосібний і до драматичних або героїчних партій... Чиста і певна інтонація, рівне вступання і паузи, певність в ансамблях... Вокалізація напрочуд ясна... Крушельницька першим виступом своїм перескочила відразу дебютантизм і вступила сміло в ряди співачок з найкращими надіями на будучність...».

«Ще одна перемога» — назвав автор свою рецензію про успіх Соломії в ролі Сантуцци в опері «Сільська честь» Масканьї. Наступною її партією на львівській сцені була Маргарита у «Фаусті» Гуно.

***

Восени 1893 року Крушельницька виїхала до Італії. У Мілані вона вдосконалює свій голос у знаменитого професора Фаусти Креспі, а акторську майстерність — у професора Конті. На сцену не спішить, бо хоче досягти найвищої досконалості. У 1894 році у Львівській опері співає головні партії у «Трубадурі» Верді, «Фаусті» Гуно, «Африканці» Мейєрбера і в «Страшному дворі» Монюшка. І знову на науці в Італії. Повертає до Львова і співає у нових виставах «Манон Леско» Пуччіні і «Кармен» Бізе.

Співачка зацікавилася новаторською музикою Р. Вагнера, вірила, що опанування його опер значно поглибить її вокальні можливості. І ось вона в 1895 році у Відні. Бере уроки «вагнерівської музики» у професора Генсбахера. Ризикує, бо «на бурхливій музиці» Вагнера могла зірвати голос. Сталося навпаки. Вагнерівський репертуар приніс згодом співачці велику славу. А музичний критик Д. Дюваль відзначив, що «вона створена спеціально для виконання опер Вагнера». Під бурхливі оплески глядачів європейських столиць вона у Вагнерівських операх співала партії Ельзи («Лоенгрін»), Єлизавети («Тангейзер»), Брунгільди («Валькірія»), Валькірії («Зігфрід») та Ізольди («Трістан та Ізольда»).

У 1895–1898 Крушельницька гастролювала у Львові, Кракові, в італійських містах (Кремона, Зара, Палермо, Феррара, Трієст, Удіне, Мілан), на півдні Франції — у Ніцці та у зимовому сезоні 1896–1897 рр. у складі італійської оперної трупи в Одесі. І скрізь виступала з великим успіхом. Італійська газета «Триваторе» про її виступ у Зарі в «Бал-маскарад» писала: «Крушельницька, постать якої, здається, зійшла з картин прарафаелів, надзвичайно вдала Амалія. Вона обдарована чудовим, свіжим і широким голосом, вмє збуджувати ним глибоке хвилювання». А «Одеський телеграф» підкреслював, що в ролі Рахілі (опера «Єврейка») вона «показала себе справжньою драматичною співачкою з вогнем, що електризує і захоплює публіку».

Під час цих гастролей Соломія знайомиться з письменниками М. Павликом, І. Франком, В. Стефаніком, В. Морачевським, М. Кропивницьким, М. Чернявським, А. Бобенком, бібліографом М. Комаровим, художником І. Трушем, діячкою жіночого руху Н. Кобринською.

П'ять місяців тривали виступи Соломії 1897 р. у столиці Чилі Сантьяго. За чилійським звичаєм, на знак безмежної поваги до великого таланту — у театрі після вистави випустили білих голубів. Це був зеніт світового визнання слави української співачки. Її запрошують взяти участь у ювілейних концертах італійського поета Томаскіно в Далмації (1895), М. Кропивницького в Одесі (1896), композитора Дж. Россіні у Бергамо (1897). Не маючи змоги приїхати на свято 25-річчя літературної діяльності І. Франка, вона надіслала йому вітання і символічний подарунок — «Ріг достатку». З нагоди 30-річчя акторської діяльності А. Осиповичевої (1907) у Львові Соломія піднесла ювілярці срібний вінок.

П'ять сезонів (1898–1902) Крушельницька — примадонна Варшавської опери. Її партнерами були артисти Я. Королевич-Вайдова, Г. Гурський, А. Дідур, М. Баттістіні та Руссітано. Серед нових співала партії Тетяни («Євгеній Онєгін» Чайковського), Марії («Мазепа» Мінгеймера), Маргарити («Мефіс-

тофель» Бойто), Джоконди («Джоконда» Понк'еллі), Балладини («Гоплана» Желенського) та інші. На Варшавській сцені відбувся тріумфальний виступ Соломії у 500-ій виставі «Галька» Монюшка.

З Варшави Соломія виїздила на гастролі до Петербурга, де співала у складі італійської трупи за участю Баттістіні, Карузо, Арнольдсон, Тетраціні, Сільвестрі, Марконі. Дебютувала на сцені Мар'їнського театру в «Аїді з Баттістіні (Амонасро) і Карузо (Радамес), виступила тоді ж у провідних партіях опер «Сила долі», «Фауст», «Марта», «Джоконда», «Отелло», «Марія Роган», «Кармен», «Свгеній Онегін», «Пікова дама», «Демон». Італійський музичний оглядач у Петербурзі відзначав: «Видатна артистка взяла участь у «Джоконді», де її гра досягла неперевершених висот. Виняткові здібності у поєднанні з надзвичайної сили драматичним мистецтвом роблять її чудовою виконавицею складного драматургічного типажу. Кожен епізод вистави потрясав аудиторію і викликав гарячі оплески, а сцена самогубства героїні в останній дії довела публіку до шалу».

У листопаді 1899 року дирекція Варшавської опери примусила Крушельницьку взяти участь у концерті для родини російського царя у маєтку Скерневіцах коло Варшави. Горда українка в знак протесту проти царського свавілля на Україні заспівала тужливу народну баладу «Ой попід гай зелененький брала вдова лен дрібненький», що набрало чимало розголосу в газетах і підтримку її серед громадськості.

Дальші гастрольні виступи Крушельницької відбувалися у Парижі, Неаполі, Палермо, Римі, Львові, Болоньї, Брешії, Буенос-Айресі, Ріо-де-Жанейро, Монтевідео, Турині, міланському театрі «Ла Скала», Мадриді, Барселоні, Лісабоні, єгипетській Александрії, і знову в Італії... Музичні критики давали найвищу оцінку її дивовижній артистичності і винятковій красі голосу. Паризький журнал «Ревю д.Арт Драматік» (1902, 18. VIII) писав: «Як правдивий творчий таланти, вона живе життям героїнь, яких відтворює. Незрівнянна, обдарована величним голосом з могутнім звуком — то ніжним, то трагічним. Крушельницька є, безперечно, однією з найбільших артисток сучасної доби». Після того, як 1904 року співачка дає нове життя героїні опери Пуччіні «Мадам Батерфляй» на сцені Брешії, критик Л. Сбрана у статті «Українка рятує Чіо-Чіо-Сан» писав: «Слухачі зустріли оперу з піднесенням, яке в міру розвитку дії перетворилося у загальне захоплення. Свій успіх опера багато в чому завдячувала прекрасній українській співачці... То був справжній тріумф і композитора, і співачки. Пуччіні не міг втримати сліз хвилювання і вдячності». Про надзвичайні успіхи Крушельницької в міланському театрі «Ла Скала» у виставі «Соломея» 1906 року італійська газета писала, що «Їй були добре відомі всі жіночі партії опер Вагнера, але вона віддала перевагу Ізольді, яка стала її другою натурою. Потім її спокусила Лорелея — сирена, створена мріями Гейне і музикою Каталані, на роль якої Тосканіні ще й досі не знайшов виконавиці, яка могла б зрівнятися з Крушельницькою».

Живучи в Італії, Соломія у 1906–1911 і 1913 роках провела шість успішних сезонів в Аргентині у трупі, очолюваній талановитими диригентами А. Тосканіні та Л. Муньйоне. Там особливо вона покорила глядачів співом партії Брунгільди у «Валькірії».

Востаннє, в 1915–1920 рр., нею любувалися глядачі в театрі «Ла Скала» (прем'єра «Федри» Піццетті), у Монте-Карло, Лісабоні і Неаполі. У 1920 році вона залишила оперну сцену. Пізніше виступала як камерна співачка з такими ж тріумфами, як і на оперній сцені, — у Буенос-Айресі і Ріо-де-Жанейро (1923), Мілані (1924), Парижі (1927), у містах США і Канади (1927, 1928), у Римі (1929), Венеції (1932) та інших. У тодішньому репертуарі за рубезем співала твори багатьох композиторів та народні пісні світу. Зокрема, Р. Брамса, Басані, Кадмена, К. Монтеверді, М. де Фалля, Р. Штрауса, Р. Шумана, Моцарта, М. Равеля. І. Піццетті, О. Респігі, С. Франка, М. Мусоргського, С. Рахманінова, М. Лисенка, О. Нижанківського, В. Матюка, М. Гайворонського.

Поряд з діяльністю на сценах зарубіжних театрів, Крушельницька віддала чимало сил і на ниві української культури. «Мені радісно, — писала вона М. Павлику, — вертати у свої сторони з-за багато причин. Перше всього зобачуся з своїми людьми, а також, будучи у Львові, щось дасться зробити і для української музики». Де б не була Соломія, вона часто приїздила до Львова в 1893–1914 рр. і брала участь як солістка у Шевченківських концертах хору «Боян» у співучасті із співаками О. Мишугою, М. Левицьким, М. Менцинським, Й. Шиманським, Ф. Лопатинською. Основними у її сольному репертуарі були арії з опер, згадані вище твори М. Лисенка на слова Т. Шевченка і народні пісні. Виступала також у Стрию, Жидачеві, Рогатині. Співала на добродійних концертах в Одесі, Львові, Станіславі, Чернівцях, а в Тернополі — з О. Мишугою та М. Менцинським.

У 1898 р. Соломія провела «концертне турне» у Львові, Стрию, Станіславі, Коломиї, Бережанах, Перемишлі і Новому Санчі. У програмі співачки в тих містах були арії з опер «Форца дель Дестіно» Верді і «Семираміда» Россіні, романси — «Туман хвилями лягає», «Тебе, моя любко єдина» і «Коли настав чудовий май» Лисенка, «Пісня дударя» Падеревського та народні пісні з рідного Поділля.

Про участь співачки в столітньому ювілеї М. Шашкевича у Львові писав С. Чарнецький: «Станула на естраді повитана бурєю ентузіастичних оплесків пані С. Крушельницька... За виїмком двох італійських пісень, співала самі українські твори з пам'яті, співала так, як лишень Крушельницька вміє співати українську пісню, вкладаючи у її виконання цілу свою пребагату душу. Співала Матюкове «Цвітка дрібная», Лисенка «Удосвіта встав я» і Нижанківського «Ой у полі садок», Вінцковського «Мав я рожу», а з народних пісень — «В неділеньку вранці», «Отамане, батьку наш» та ін. Публіка за кожною появою обкидала її квітами, а коли прикінці незмовкаючі оплески не давали їй зійти зі сцени, сіла артистка до фортепіано і співала прегарні народні пісні «Ой у лузі калина» та «А хто іде? — Кум до куми».

Повертаючи з Галичини до Італії, Соломія по дорозі заїхала до Перемишля і взяла участь у Шашкевичівському концерті.

Друге «концертне турне» по Галичині — Львів, Стрий, Станіслав, Коломия, Городенка, Тернопіль — відбулося в 1928 році за участю піаніста Богдана Дрималика. Тоді ж у Станіславі (тепер Івано-Франківськ) Крушельницька привітала акторів новоствореного українського театру ім. Тобілевича. «Артистка, — писав про цей концерт композитор Н. Нижанківський, — не втратила за цей протяг часу нічого із свого чару і лишилась у тому ж розквіті сил свого зрілого віку. С. Крушельницька орудує, як і досі, не тільки прегарним голосовим матеріалом, який вистачає на найбільші сцени, але і всіми засобами мистецтва співу... З надзвичайною легкістю та принадністю співає твори на різних європейських мовах, передаючи їхній своєрідний характер».

Влітку 1932 р. Соломія приїхала з Італії до рідного краю. Гостювала у сестер, дала концерти у Львові і Станіславі. У липні-серпні 1937 р. вона знову в родичів у Галичині. 29 липня дала концерт у домі адвоката Карановича у Сяноку, де проспівала твори М. Лисенка, італійських композиторів та народні пісні Поділля.

Восени 1939 року С. Крушельницька повернулася назавжди до рідного Львова, де в 1945–1952 рр. працювала професором вокалу у Львівській консерваторії ім. М. Лисенка. У 1951 р. їй присвоєно звання заслуженого діяча мистецтв України. А 15 листопада 1952 року перестало битися серце великої української співачки.

Петро Медведик

І. Репертуар співачки

1. Віночок Соломії Крушельницької: Поезії і музичні твори. Висловлювання визначних діячів культури. Репертуар співачки / Відділ культури Терноп. облвиконкому; Обл. від-ня укр. фонду культури; Білецький мемор. музей С. Крушельницької; Зібр. і упоряд. П. Медведик. — Т.: ВПК «Збруч», 1992. — 128 с.: фотогр.
2. З репертуару Соломії Крушельницької / Упоряд. та автор передм. І. Майчик. — К.: Музична Україна, 1971. — 73 с. — (Українські народні пісні).
Рец. Антоненко С. Улюблені пісні Крушельницької // Музика. — 1972. — № 1. — С. 30.
3. Народні пісні з села Соломії Крушельницької: Записані в селі Біла Тернопільського району Тернопільської області / Білецький мемор. музей Соломії Крушельницької; Терноп. ін-т нац. відродження; Обл. від-ня фонду культ.; Упоряд.: П. Медведик, О. Смоляк. — Т.: Збруч, 1993. — 190 с.: нот.
- ***
4. Вокальні твори зарубіжних композиторів // Віночок Соломії Крушельницької. — Т., 1992. — С. 113–114.
5. Дей О. І. З народнопісенного оточення Соломії Крушельницької // Дей О. І. Спілкування митців з народною поезією. — К., 1981. — С. 237–256.
6. Оперний репертуар Соломії Крушельницької // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 383–384.
Те ж: Віночок Соломії Крушельницької. — Т., 1992. — С. 110–111.
7. Рідні пісні Соломії Крушельницької / Підготов. до друку Р. Я. Пилипчука і Л. І. Яценка // Народна творчість та етнографія. — 1964. — № 4. — С. 71–72.
8. Смоляк О. Народні пісні з с. Біла в репертуарі Соломії Крушельницької // Соломія Крушельницька та світова музична культура. — Т., 2002. — С. 44–49.
9. Твори українських композиторів; Пісні та романси українських композиторів // Віночок Соломії Крушельницької. — Т., 1992. — С. 111–113.
10. Українські народні пісні в репертуарі С. Крушельницької // Віночок Соломії Крушельницької. — Т., 1992. — С. 114–116.
11. Українські опери та оперети в концертному репертуарі Соломії Крушельницької // Віночок Соломії Крушельницької. — Т., 1992. — С. 111.
- ***
12. Програма останніх концертів професора С. Крушельницької у приміщенні Львівської консерваторії ім. М. Лисенка // Віночок Соломії Крушельницької. — Т., 1992. — С. 116–118.

1.1. Фонографічна спадщина

13. Дискографія: [Грамофонні записи товариства «Грамофон» (25 см). Варшава, 1903 рік; Грамофонні записи товариства «Фонотипія», Мілан, 1906 рік; Грамофонні записи фірми «Колумбія», Чикаго, США, 1927 рік] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 163–171.
Те ж: Віночок Соломії Крушельницької. — Т., 1992. — С. 119–122.
14. Дискографія: [Пластинки-копії; Росса Г. Грамзаписи Соломії Крушельницької; Еріксон Р. Перевидання після реставрації] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 167–173.
15. Магнітофонний запис українських народних пісень з голосу С. Крушельницької в супроводі фортепіано (концертмейстер Богдан Дрималик) в обробці композиторів 16 квітня 1951 року у Львові // Віночок Соломії Крушельницької. — Т., 1992. — С. 123.
Те ж: Народні пісні з села Соломії Крушельницької. — Т., 1993. — С. 172–182.
***
16. Доскач С. Головащенко Михайло Іванович (20.11.1923, с. Кримки, тепер Краснолиманського р-ну Донецької обл.) — укр. культ.-громад. діяч, мистецтвознавець, редактор, журналіст // Українська журналістика в іменах: Матеріали до енцикл. слов. — Л., 2000. — Вип. 7. — С. 75–78. — Бібліогр.: с. 78 (13 назв).
С. 75, 76, 77: Про С. Крушельницьку, зокрема про сприяння Головащенко у випуску на колишній фірмі «Мелодія» у Москві двох грамплатівок-гігантів С. Крушельницької, на яких записано 20 оперних арій світової класики і 4 укр. нар. пісні (усього С. Крушельницька записала 34 твори).
17. Максим'юк С. З історії українського звукозапису та дискографії / НАН України; Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича. — Л.; Вашингтон: Вид-во Укр. Католического ун-ту, 2003. — 287 с. — (Історія укр. музики: Дослідж.; Вип. 12).
Дискографічні дослідж. записів С. Крушельницької.

НБУВ
ВС39519

18. Межа Х. Через 102 роки Соломія заспівала на біс: [Кн. з історії укр. звукозапису та дискографії та раритетний запис співу С. Крушельницької у Львів. музеї співачки] // Високий замок. — 2004. — 20 лип. — С. 6. — (Почуєш тільки у Львові).
19. Пилипчук Р. Співає Соломія Крушельницька: [У селі Оришківці на Тернопільщині знайдено дві платівки із зап. голосу всесвітньо відомої укр. співачки] // Літературна Україна. — 1964. — 7 лют.
Те ж: Вільне життя. — 1964. — 22 лют.
20. Поліщук Т. Українська Брунгільда: Вийшли CD із записами легендарної Соломії Крушельницької // День. — 2003. — 27 берез., фотогр.
***
21. Волошин С. Голос української душі: [Повідомл. про те, з якого часу С. Крушельницька почала записуватися на грамофонні платівки, скільки їх було] // Соломія. — 2007. — № 1 (берез.). — С. 6.
22. Шульгіна В. Унікальна колекція грамплатівок у фондах НБУВ: [Видатною пам'яткою музичної україніки, яка зберігається у фондах НБУВ, є грамплатівка (№ 92088) із записом голосу та автографом славетної укр. співачки С. Крушельницької (1872–1952)] // Бібліотечний вісник. — 1999. — № 1. — С. 30–31; іл. — Бібліогр.: с. 31 (3 назви).

II. Література про життя та діяльність

23. Документи: Заява Соломії Крушельницької про надання їй радянського громадянства; Диплом заслуженого діяча мистецтв Української РСР // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 174–175.
24. З Указу Президії Верховної Ради УРСР про присвоєння почесного звання заслуженого діяча мистецтв УРСР С. А. Крушельницькій, 5 лип. 1951 р. // Культурне життя в Україні: Західні землі: Документи і матеріали, 1939–1953. — К., 1995. — Т. 1. — С. 658–659.
За видатні заслуги в розвитку музичного мистецтва і в зв'язку з декадою українського мистецтва і літератури в м. Москві присвоїти почесне звання заслуженого діяча мистецтв Української РСР: Крушельницькій Соломії Амвросіївні — педагогу Львівської державної консерваторії.
25. Про відзначення 135-річчя від дня народження видатної української співачки Соломії Крушельницької: Постанова Верховної Ради України від 22 черв. 2004 р. // Голос України. — 6 лип. — С. 18.
26. Про відзначення 135-річчя від дня народження видатної української співачки Соломії Крушельницької // Свобода. — 2003. — 2 жовт. — (Рішення сесії облради).
27. Про відзначення 135-ї річниці від дня народження видатної української співачки Соломії Крушельницької: Розпорядження голови облдержадміністрації від 4 лют. 2004 р. № 57. — Т.: Облдержадміністрація, 2004. — 5 с.
28. Склад організаційного комітету за переліком посад з підготовки та відзначення 135-ї річниці від дня народження видатної української співачки Соломії Крушельницької: Дод. № 1 до розпорядження голови облдержадміністрації від 4 лют. 2004 р. № 57 // Розпорядження голови облдержадміністрації від 4 лют. 2004 р. № 57. — Т., 2004.
29. Мичко С. Соломіїн рік: [Рішенням сесії Терноп. облради 2007 рік оголошений Роком Соломії Крушельницької] // Україна молода. — 2003. — 24 верес. — (Шана).
***

30. Ахматова О. Людина великої душі // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 305–306.
Спогади про останні роки життя С. Крушельницької.
31. Богиня сцени // Козуля О. Жінки в історії України. — К., 1993. — С. 75–81.
Те ж: Подільське слово. — 1995. — 16 верес. — (Талановиті земляки).
32. Вільде І. Співала гімн рідному краю // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 294–297.
Спогади укр. рад. письменниці про безсмертну Соломію.
33. Волинський Й. Життя в пісні // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 310–317.
Спогади доцента Львів. держ. консерваторії ім. М. Лисенка.
34. Герета І. Соломія Крушельницька в оцінці світової критики // Вісник фонду Олександра Смакули. — 2000. — № 1. — С. 52–63; іл. — (Богиня краси і мистецтва).
35. Герета І. Соломія Крушельницька і народна пісня // Наукові записки: Збірник / Терноп. краєзн. музей. — Т., 1993. — С. 87–100.
36. Главачек Ф. Вона прославила свій народ // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 91–92.
Спогади чеського громад. діяча про співачку.
37. Головащенко М. На вершині світової слави: Соломія Крушельницька // Українки в історії. — К., 2004. — С. 248–250; іл.
Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 5–45.
Соломія. — 1997. — № 3 (жовт.-листоп.), фотогр.
Культура і життя. — 2002. — 25 верес.
38. Гринишин М. У вінок слави // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 335–340.
Спогади хормейстера.
39. Дей О. І. Спілкування митців з народною поезією: (Іван Франко та його оточення) / АН Укр. РСР; Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. — К.: Наук. думка, 1981. — С. 237–238: С. Крушельницька і народна пісня.
40. Деркач І. Соломія Крушельницька // Славетна співачка. — Л.: Кн.-журн. вид-во, 1956. — С. 3–34; фотогр.
41. Дросте К. Співачка особливого інтернаціонального характеру // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 178–179.
Спогади нім. музикознавця про виступи співачки в театрі «Ла Скала».
42. Зубеляк М. Соломія Крушельницька в операх Ріхарда Штрауса // Соломія Крушельницька та світова музична культура. — Т., 2002. — С. 14–21.
Те ж: Соломія. — 2002. — № 3 (листоп.).
43. Історія міст і сіл Української РСР: В 26 т. Львівська область / Ін-т історії АН УРСР. — К.: Голов. ред. Укр. Рад. Енцикл. АН УРСР, 1968. — 979 с.: іл.
Про С. Крушельницьку див. іменний покажчик, С. 941.
44. Історія міст і сіл Української РСР: В 26 т. Тернопільська область / Ін-т історії АН УРСР. — К.: Голов. ред. Укр. Рад. Енцикл. АН УРСР, 1971. — 670 с.: іл.
Про С. Крушельницьку див. іменний покажчик, С. 618.
45. Історія української музики: В 6 т. Т. 4. (1917–1941). — К.: Наук. думка, 1992. — С. 545–589: Про С. Крушельницьку.
46. Кравченко О. Соломія Крушельницька (1873–1952) // Шляхами Золотого Поділля. — Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто. — 1983. — Т. 3. — С. 649–652; фотогр.
47. Соломія Крушельницька: Спогади. Матеріали. Листування: У 2 ч. / Вступ. ст. «На вершині світової слави», упорядкув. і приміт. М. Головащенко. — К.: Муз. Україна. —
Ч. 1. Спогади. — 1978. — 397 с.: 13 л. іл.
Ч. 2. Матеріали. Листування. — 1979. — 447 с.: 16 л. іл.
48. Соломія Крушельницька (1873–1952) // Остап'юк Б. Давній Тернопіль. — Маямі; Торонто. — 1984. — С. 131–143.
49. Соломія Крушельницька та світова музична культура: Ст. та матеріали / Благодійний фонд «Соломія» в Тернополі; Муз.-мемор. музей С. Крушельницької у Львові; Терноп. держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка; Упоряд. О. Смоляк. — Т.: Астон, 2002. — 66 с.
50. Культурне життя в Україні: Західні землі: Документи і матеріали, 1939–1953 / НАН України; Ін-т українознавства ім. І. І. Крип'якевича. — К.: Наук. думка, 1995. — Т. 1. — 749 с.
Про С. Крушельницьку див. іменний покажчик, С. 738.
51. Медведик П. Співачка світової слави // Віночок Соломії Крушельницької. — Т., 1992. — С. 3–16.
52. Медведик П. 1899 рік у житті Соломії Крушельницької: 127 річниця від дня народження // Тернопілля'98–99: Регіон. річник. — Т.: Збруч, 2002. — С. 548–550; фотогр. співачки в ролях.
53. Мельничук Г. Зірка оперної сцени: Соломія Крушельницька (1872–1952) // Мельничук Г. 1000 незабутніх імен України. — К., 2005. — С. 198–200: Про С. Крушельницьку.
54. Розвиток культури в Україні на початку ХХ ст. (до 1917 р.) // Сарбей В. Національне відродження України. — К., 1999. — Т. 9. — С. 319.
Подаються короткі відомості про славетну співачку.
55. Сбрана Л. Українка рятує «Чіо-Чіо-Сан» // Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 36–38.
Те ж: Культура і життя. — 1973. — 20 верес.

56. Славетна співачка: Спогади і статті про Соломію Крушельницьку / Упорядкув. і вступ. ст. І. Деркача. — Л.: Кн.-журн. вид-во, 1956. — 96 с.: фотогр.
57. Теоретичні питання освіти та виховання: Збірник наук. пр. / Київ. держ. лінгв. ун-т. — К., 2001. — 146 с.
Педагогічна діяльність С. Крушельницької.
- НБУВ
Ж70196
58. Тернопілля'96: Регіон. річник / Упоряд.: Б. Куневич, М. Ониськів. — Т.: Збруч, 1995. — С. 715: Показч. імен.
59. Тернопілля'97: Регіон. річник / Упоряд.: Б. Куневич, М. Ониськів. — Т.: Збруч, 1997. — С. 721: Показч. імен.
60. Тихобаєва Г. «Ви у своєму дебюті не були дебютанткою»: [Так оцінив перший оперний виступ Соломії Крушельницької у Львові відомий актор і театральний критик Лев Лопатинський] // Театральна бесіда. — 1998. — № 3. — С. 13-15; фотогр.
61. Тихобаєва Г. Особливості драматичного таланту Соломії Крушельницької: [За матеріалами критики] // Вісник Львів. ун-ту: Сер.: Мистецтвознавство. — Л., 2001. — Вип. 1. — С. 127-132. — Бібліогр.: с. 132 (10 назв).
62. Чайка В. До питання про інтерпретацію вокальних творів Соломією Крушельницькою // Соломія Крушельницька та світова музична культура. — Т., 2002. — С. 50-53.
- ***
63. Баттерфляй: [Матеріал підгот. О. Гончарук и Л. Марчук] // Комсомольская правда в Украине. — 2002. — 25 сент., фотогр.
64. Белоусов А. Так возвращалась Баттерфляй... // Независимость. — 1996. — 19 нояб.
65. Бернакович Л. Соломія 100 років тому // За вільну Україну. — 2005. — 6 жовт.
66. Біба П. Артистка слави світової // Друг читача. — 1979. — 27 верес., фотогр.
67. Білавич Д. Один рік з життя співачки: [1898 рік у житті Соломії] // Соломія. — 1999. — № 2 (трав.), фотогр.
68. Білавич Д. 1902 рік в житті Соломії Крушельницької: [Найвагомішою подією 1902 року для співачки став виступ у Парижі, у театрі «Grand Opera», в опері Ріхарда Вагнера «Лоенгрін» разом із відомим польським співаком Яном Решке] // Соломія. — 2002. — № 3 (листоп.). — (100 років тому).
Те ж: Соломія. — 1999. — № 2 (трав.), фотогр.
- Соломія Крушельницька та світова музична культура. — Т., 2002. — С. 5-13.
69. Білавич Д. 1905 рік у житті Соломії Крушельницької: [Італ. період життя та творчості співачки] // Соломія. — 2005. — № 3 (груд.), фотогр.
70. Білавич Д. 1906 рік у житті Соломії Крушельницької: [Результати вивчення життя та творчості артистки на основі архівних матеріалів, рецензії у пресі, спогадів сучасників, програм її виступів тощо] // Соломія. — 2006. — № 4 (груд.).
71. Білавич Д. Тягар в душі, триумф — на сцені: [Яким видався 1903 рік для Соломії Крушельницької] // Високий замок. — 2003. — 24 груд. — С. 6.
72. Вахрамєєва Р. Українка, яка зачарувала світ: [Творчий шлях С. Крушельницької] // Демократична Україна. — 2003. — 28 жовт., портр.
73. Врублевська В. Самотня зірка: 23 вересня 1872 року у с. Білявинці (Бучач. р-ну) народилася славетна співачка Соломія Крушельницька // Нова доба. — 2005. — 30 верес. — (Наші земляки).
74. Генсірук С. Голос Крушельницької, як ліра поета // Універсум. — 2007. — № 1-2. — С. 33-36; фотогр.
75. Генсірук С. Поруч з Карузо і Шаляпіним // Вільне життя. — 1963. — 22 верес.
76. Гнатик Х. Соломія Крушельницька // Молодь України. — 1999. — 23 лип. — С. 2.
77. Головащенко М. Соломія Крушельницька в «Ла Скала»: До 200-річчя Міланського театру: [На сцені якого виступала С. Крушельницька] // Музика. — 1978. — № 5. — С. 30-31. — (3 історії музичної культури).
78. Головащенко М. Соломія Крушельницька очима сучасників // Всесвіт. — 1973. — № 10. — С. 193-198.
79. Головащенко М. Чарівниця співу // Музика. — 1973. — № 4. — С. 20-21.
80. Голод І. Єдина фея поміж корифеями: За чотиристолітню історію опери не було кращої співачки, ніж С. Крушельницька // Тиждень. — 1997. — 19-25 верес.
81. Григоренко К. Як Соломія Крушельницька врятувала «Мадам Баттерфляй»: [Святкування 100-річчя прем'єри вистави за участю С. Крушельницької в Японії та у Львові] // Високий замок. — 2004. — 1 черв. — С. 6. — (Долю опери вирішує талант).
82. Дубина М. Соломія Крушельницька // Дніпро. — 1963. — № 6. — С. 97-104; портр.
83. Єфименко Н. Артистка, співачка, патріотка // Українське слово. — 1997. — 2 жовт.
84. З її життя // Вільне життя. — 1963. — 22 верес. — (Соломія Крушельницька).
85. Загородний Р. «Заповідають... найкращу будучність» // Вільне життя. — 1999. — 26 черв., портр. — (Рядок з біографії краю).
86. Загородний Р. «Ти голосом рай обіцяєш...»: Що писала галицька преса про Соломію Крушельницьку понад сто літ тому // Свобода. — 2001. — 22 верес., фотогр. — (Славетні імена).
87. Загородний Р. Ти голосом своїм нам рай подарувала: Галицька преса кінця XIX століття та інші джерела про співачку Соломію Крушельницьку // Вільне життя. — 1999. — 4 лют., фотогр. — (3 когорти славних).
88. Заєць Г. «... Справді мужня жінка» // Вільне життя. — 1973. — 23 верес.

89. Зубеляк М. Виступи Соломії Крушельницької з музично-співацьким товариством «Боян» // Соломія. — 2006. — № 1 (берез.), фотогр.
90. Из солов'їного сузір'я // Свобода. — 2006. — 23 верес. — (Сьогодні — день народження Соломії Крушельницької).
91. Калинюк М. Її голосом зачаровувалися у Римі, Варшаві, Парижі і Відні. А в далекому Сантьяго вдячна публіка на знак визнання унікального таланту українки випускала білих голубів... // Нова доба. — 1997. — 26 верес.
92. Кирик Л. «Український соловейко» // Галичанка. — 1990. — 3 листоп. — (3 життя славетних).
93. Костенко В. Велика співачка // Жовтень. — 1961. — № 12. — С. 128–130.
94. Соломія Крушельницька (1872–1973) // Культура і життя. — 1973. — 23 верес.
 Из змісту: Вільде І. Натхненний гімн рідному краю; Головащенко М. Вершини слави; Лисенко О. З вірою в красу; Людкевич С. Славетна співачка; Папасольї Д. Незабутнє та ін.
95. Крушельницька С. «Моя дорога вийшла з Італії...»: [Інтерв'ю співачки, яке вона дала у Петербурзі польському кор. журналу «Край» у 1900 р.] / Підгот. Н. Труш // Високий замок. — 2002. — 6 листоп., фотогр.
96. Соломія Крушельницька — наш національний діамант // Голос України. — 1999. — 20 лют. — С. 8–9.
97. Соломія Крушельницька у Віареджо / Публ. М. Головащенко // Соломія. — 2005. — № 1 (лют.-берез.).
98. Кудрявцев Л. Соломія — найчарівніша Батерфляй // Молодь України. — 2003. — 30 верес., фотогр. — (Українці, яких цінує світ).
99. Кушнір С. Мадам Баттерфляй з Тернопільщини // Обрій. — 2006. — 31 серп.–6 верес. — С. 10; фотогр.
100. Левицька О. Неперевершена мадам Баттерфляй // Порадниця. — 2005. — 10 листоп., фотогр. — (Гордість України).
101. Лучканін В. Чистий образ над Віареджо: [Про період життя С. Крушельницької під час проживання в італ. м. Віареджо (1904–1939 рр.)] // Соломія. — 2006. — № 2 (трав.). — С. 1; фотогр.
102. Майданська С. Непереможна українська Брунгільда // Слово Просвіти. — 2003. — 2–8 квіт.
103. Масикевич О. Видатна українська співачка // Вільне життя. — 1958. — 27 верес. — (Наші земляки).
104. Мальва Ю. Талант світового визнання: До річниці від дня народження Соломії Крушельницької // Українське слово. — 2006. — 27 верес.–3 жовт. — С. 8; фотогр.
105. Медведик П. Безсмертя співачки // Вільне життя. — 1963. — 22 верес.
106. Мелех-Яросевич Л. Українські співаки на польських оперних сценах // Дзвін. — 1996. — № 8. — С. 108–112: Про життєвий і творчий шлях С. Крушельницької.
107. Мичко С. Вона сотні разів горіла пристрастю. Але... тільки на сцені // Місто. — 2003. — 21 трав., фотогр.
108. Мичко С. Жінка, яка співала замість того, щоб кохати // Україна молода. — 2002. — 26 листоп., фотогр. співачки у ролі графині в опері Монюшки «Графиня».
109. Мошинська О. «Найчарівніша Саломея» українського народу // Українське слово. — 2003. — 18–24 верес., портр.
110. Невгасима зірка // Вільне життя. — 1973. — 23 верес., фотогр. — (Соломіїн вересень).
111. Онишко Г. Душа, обернена до пісні // Галицький вісник. — 2005. — 14, 21, 28 січ.; 4, 11 лют.
112. Панов О. «Неповторна, неперевершена, незрівнянна», — так висловлювались вдячні читачі про Соломію Крушельницьку // Армія України. — 2002. — 2 груд. — С. 8; фотогр.
113. Пасічник Р. Соломія Крушельницька — неперевершена вагнеристка // Соломія. — 1998. — № 5 (квіт.), фотогр.
114. Процев'ят М. Багатогранність акторсько-драматичного таланту Соломії Крушельницької // Вісник Львів. ун-ту. Сер.: Мистецтвознавство. — Л., 2001. — Вип. 1. — С. 133–139. — Бібліогр.: с. 139 (10 назв).
 Б-ка Львів. ун-ту.
115. Позняк-Хоменко Н. Душа, обернена до пісні // Сільський час. — 2004. — 8 жовт., фотогр. — (До джерел духовності).
116. Силин О. Дочка слави світової // Старожитності. — 1993. — Ч. 13–14. — С. 18–19.
117. Січеславка М. Українка ХХ століття // Подільське слово. — 1993. — 21 серп.
118. Сковчелас М. Царівна співу // Жовтень. — 1965. — № 9. — С. 46–47.
119. Сумченко В. Большая жизнь // Правда Украины. — 1973. — 23 сент.
120. Теплицкий К. Кого выбирает судьба: [Повествование о знаменитой украинской певице с мировым именем] // Сов. культура. — 1983. — 20 сент.
- НБУВ
121. Тріумф і трагедія таланту // Голос України. — 1999. — 20 лют. — С. 8; фотогр. — (XX століття: українські акценти).
122. У Львівській консерваторії: [Про навчання С. Крушельницької] // Подільське слово. — 1997. — 20 верес., фотогр.
123. Український соловейко: [Творчий портрет С. Крушельницької] // Армія України. — 1998. — 10 лют.
124. Федорук О. Соломія: [Розмова з дослідником творчості славетної співачки — М. Головащенко] // Вільне життя. — 1972. — 19, 20 лют., фотогр. С. Крушельницької в ролях.
125. Чарівний голос України // Силин О. Народ мій є! Народ мій завжди буде! — К., 2003. — С. 106–108.
126. Честь і шана Соломії Крушельницької // Літературна Україна. — 1963. — 11 жовт.

127. Шевченко Т. «Була правда і неправда, було розмаїто»: [Про останній період життя — з 1939 по 1952 рік, що його провела С. Крушельницька у Львові] // Просвіта. — 1993. — № 25 (верес.). — (В гостині у Соломії).
128. Шевченко Т. Цариця Віареджо: [Так назвали жителі італійського курортного містечка всесвітньо відому оперну співачку С. Крушельницьку, яка жила тут певний період на віллі «Саломея» зі своїм чоловіком Ч. Річчоне] // Західна Україна. — 1995. — 15–21 лип.
129. Юрса Г. Троянда подільської землі // Подільське слово. — 1996. — 21 верес.
***
130. Krushelnyska Solomea Ukrainian soprano // Baker's Biographical 71. Dictionary of Musicians / Revised by N. Slonimsky. — New York, 1984. — P. 1266.
НБУВ
ІВ175483
131. Krusceniski [Krusztnizka] Salomea // The New GROVE Dictionary of Music and Musicians / Ed. Sianley Sadie. — London, 1980. — Vol. 10. — P. 285.
НБУВ
ВФМФ
132. Krusceniski Salomea, nome d'arte di Salomea Kruszelnicka, soprano polacco // Enciclopedia della musica / Ed. Rizzoli Ricordi. — Milano, 1972. — Vol. III. — P. 424.
НБУВ
ВММФ
133. Spod Tarnopola — na scena La Scaki: Salomea Kruszelnicka // Kański J. Mistrzowie sceny operowej. — Kraków, 1974. — S. 65–67.

III. Тріумфальні виступи на кращих оперних сценах світу та концертні турне співачки

(Див. також розд. V «Спогади про С. Крушельницьку»)

3.1. Львів

134. Бегічева Г. Незабутня зустріч // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 252–258.
Спогади журналістки і мистецтвознавця про зустріч із співачкою влітку 1940 р. у Львові.
135. Водяний Х. Здійснена мрія // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 173–175.
Спогади педагога про виступ співачки на шашкевичівському концерті у Львові 1911 р.
136. Водяний Х. Концерт Соломії: [Восени 1911 року на честь відзначення 100-річного ювілею М. Шашкевича] / Зап. І. Герети // Вільне життя. — 1973. — 21 лют. — (Далеке–близьке).
137. Ганкевич Р. Таке можна почути лише раз у житті // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 218–219.
Спогади укр. художника про виступ співачки у 1928 р. на Львівщині.
138. Горницький Н. Лебедина пісня співачки: [Спогади подаються в літ. зап. П. Медведика] // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 271–272.
Спогади співака і педагога про Крушельницьку, зокрема її сольний концерт 1949 року у Львові.
139. Львів: [Перший дебют; Ще одна перемога; В ролі Маргарити; Січинський Д. Концерт «Зорі»; Мила несподіванка; Мелінський С. Ідеальна Графиня] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 11–18.
140. Пачовський Т. Тріумфальні виступи Соломії Крушельницької у Львові // Укр. календар. — Варшава, 1983. — С. 175–178.
141. «Про концерт, даний п. Соломією Крушельницькою в залі Львівської філармонії»: Уривок з рецензії в газеті «Діло» (квіт. 1903 р., Львів) // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 87–88.
142. Сабат-Свірська М. Три зустрічі // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 167–172.
Спогади співачки і педагога про концерти Крушельницької в 1911 р. у Львові.
143. Яцків М. Нашій музі — мій поклін // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 55–57.
Те ж: Соломія Крушельницька. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 109–110.
Спогади укр. письменника про виступ примадонни у Львові весною 1903 року.
***
144. Мисько-Пасічник Р. Крушельницька і Львів // Соломія. — 1999. — № 6 (груд.).
145. Павлишин С. Останній концерт: (Спогади очевидця): [Про концерт великої співачки у Львів. філармонії восени 1949 р.] // Подільське слово. — 2002. — 13 верес. — (До 130-річчя від дня народження).

3.2. Польща

146. Варшава: [Нова зірка варшавської сцени; Бернацький М. Цінний здобуток нашої сцени; «Богема»; Сигетинський А. Виконання «Графині»; Богуславський В. Багатогранність таланту; «Трубадур»; Варшавські газети про бенефіс в ролі Гальки; «Гугеноти»; «Євгеній Онегін»; Статтлер Ю. «Лоенгрін»; Статтлер Ю. «Zydówka»; Полінський О. «Африканка»; «Мефістофель»; Сигетинський А. Постановка опери «Галька»; Галька перша і п'ятсот; Концерт у Вільно; «Гоплана»; «Вертер»; «Манон»] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 19–54.
147. Королевич-Вайдова Я. Крушельницька на польській сцені // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 88–89.

Спогади польської співачки.

148. Оверлло П. Прекрасна співачка, знаменита артистка // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 101–102.

Спогади польського актора про виступи співачки на польській сцені.

149. Подгорська-Околув С. Першорядна співачка // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 100.

Спогади польської письменниці про виступи співачки у Варшавській опері.

150. Сигетинський А. Бенефіс п. Крушельницької // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 82–84.

Спогади про 474-у виставу опери «Галька» у Варшавському великому театрі в 1899 р.

3.3. Петербург. Париж. Сантьяго

151. Петербург: [Повернення до Петербурга; Дебют в «Бал-маскарад»; Іванов М. На Маріїнській сцені; «Мефістофель»; Борман Е. Артистка — винятковий феномен; Борман Е. «Аїда»; Крушельницька залишає Росію] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 55–62.

152. Свенціцький І. В місті над Невою // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 49–50.

Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 107–108.

Спогади науковця про виступи співачки в 1900 році в Петербурзі.

***

153. Париж: [Рядки з газети; Меа Крушельницька; Польська преса про виступи Крушельницької в Парижі] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 63–65.

***

154. Сантьяго. Чілі: [Оцінка однієї газети; Вісті про тріумфи співачки] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 68–70.

3.4. Італія

155. Італія: [Меа Крушельницька у великому добродійному концерті в Ліворно; Концерт у консерваторії; Бенефіс на Пармській сцені; Призначена для великої кар'єри; Мангі Д. Ідеальна Ельза; Ніжна і вродлива Маргарита; Неаполітанська критика про тріумф у ролі Аїди; «Богема»... одужує; Їй завжди всміхається успіх; Урочисте відкриття сезону в театрі «Сан-Карло»; «Бал-маскарад»; «Андре Шеньє»; Сбрана Л. Українка рятує «Чіо-Чіо-Сан»; Генуезька преса про незрівнянну Чіо-Чіо-Сан; Соломія Крушельницька і Кастельнуово у філармонії; Пароді Л. Соломія Крушельницька та Луїджі Манчінеллі; Новий успіх в театрі «Ла Скала» («Адріана Лекуверр»); Інкальятті М. Прощальний вечір Соломії Крушельницької в театрі «Костанці»; Краща серед кращих; Челлетті Р. Її творчість була новаторською; Челлетті Р. Велика співачка (З книжки «Великі голоси») // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 72–112.

3.5. Нью-Йорк. Лісабон. Буенос-Айрес. Канада

156. Дебют Крушельницької в Нью-Йорку // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 134–135.

157. Дюваль Д. Артисти, яких ми ще не чули: [Виступ співачки в Нью-Йорку 1926 р.] // Культура і життя. — 1973. — 20 верес.

Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 195–197.

Спогади амер. музикознавця і муз. критика.

158. Мисько-Пасічник Р. Концертні виступи Соломії Крушельницької у містах США і Канади (1928 р.) // Соломія Крушельницька та світова музична культура. — Т., 2002. — С. 22–27.

159. Тарновська М. Моя мрія здійснилася // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 203–204.

Спогади про співачку укр. письменниці у США.

160. Тарновський М. Зустріч за океаном // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 198–202.

Спогади укр. поета про виступи співачки у США.

***

161. Лісабон: [Виступи у Лісабоні] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 115.

162. Буенос-Айрес: [«Ля Валлі»; «Лорелея»; «Валькірія»; «Трістан та Ізольда»; Наші великі артисти; На сцені театру «Колон» (З книжки «Історія театру» «Колон»); Арносі Е. Соломія Крушельницька — зірка співу; Одруження Річчоні з Крушельницькою] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 125–130.

163. Марунчак М. Історія українців Канади. — Вінніпег: Накладом УВАН в Канаді, 1991. — Т. 2. — С. 234: Згадки про виступи С. Крушельницької в Канаді у 1928 р.

3.6. Концертні подорожі

164. Добрянська І. Соломія Крушельницька на Лемківщині // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 250–251.

Спогади науковця про концерт співачки в 1938 р. у місті Сянок.

165. Дрималик Б. В турне по Західній Україні // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 67–70.

Те ж: Соломія Крушельницька. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 205–208.

Спогади піаніста, постійного акомпаніатора співачки під час її виступів у Галичині.

166. Концертні подорожі: [Виступ у Чернівцях; Дебют Крушельницької в Нью-Йорку; Українська співачка; Концерт у «Товаристві друзів музики»; Нижанківський Н. Виступи великої артистки; У казковій Венеції] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 133–143.
167. Кривицька Л. Повість про моє життя: Спогади артистки. — К.: Вид-во образотв. мистец. і муз. літ. УРСР, 1958. — 103 с.: портр., фотогр. С. Крушельницької.
С. 67–68: Спогади про С. Крушельницьку, її концерт у Станіславі (тепер Івано-Франківськ).
168. Медведик П. Гастролі Соломії Крушельницької в Одесі // Подільське слово. — 1997. — 4 жовт.
169. Поповська Я. Співачка високої культури // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 242–243.

Спогади родички співачки про її концерт в Перемишлі.

***

170. Білінкевич М. Зустріч з Соломією Крушельницькою // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 230–231.
Спогади галичанки про концерт С. Крушельницької 1928 р. у Коломиї.
171. Білінська М. Два спогади — дві голуби незабудки у вінок Соломії Крушельницької // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 226–229.
Спогади ученої-мистецтвознавця про виступ співачки в Коломиї на Прикарпатті.
172. Лукавецька Н. На колонійській землі / Спогади подаються в літ. зап. П. Медведика // Жовтень. — 1973. — № 9. — С. 121–122.
Те ж: Соломія. — 2002. — № 3 (листоп.).

IV. Краю рідимий...

4.1. Про Амвросія та Теодору Крушельницьких — батьків Соломії, родину Крушельницьких

173. Дем'янова І. Крушельницький Амвросій Васильович (07.01.1841, с. Озеряни, нині Буцац. р-ну — 31.12.1902, с. Біла, нині Терноп. р-ну) — священик, хоровий диригент, громадський діяч. Батько Антона, Г., Е. та С. Крушельницьких. Зять письменника Г. Савчинського // ТЕС. — Т., 2005. — Т. 2. К–О. — С. 254.
174. Зюбровська Н. Вона формувала талант Соломії: [З нагоди 155-річчя від дня народження матері Крушельницької — Теодори Савчинської — у мемор. музеї співачки експонується виставка про родину Савчинських] // Свобода. — 2000. — 11 січ.
175. Зюбровська Н. «Рідна мати моя»: Присвячено Теодорі Григорівні Савчинській-Крушельницькій // Соломія. — 2007. — № 1 (берез.), фотогр. — (Пам'ять).
176. Зюбровська Н. Родина Савчинських: До 155-річчя від дня народження Т. Савчинської — матері Соломії Крушельницької // Подільське слово. — 2000. — 14 січ. — (Імена в історії краю).

***

177. Біла скульптура перед музеєм: [Про скульптуру, встановлену перед обл. краєзн. музеєм розп. його директор В. Лавренюк. Ця білосніжна скульптура дівчини з ледь похиленою в зажурі головою є копією пам'ятника на могилі батька С. Крушельницької] / Зап. Є. Зозуляк // Вільне життя. — 2001. — 11 груд.
178. Медведик П. Про історію пам'ятника на могилі батьків С. Крушельницької у Білій // Подільське слово. — 1997. — 20 верес., фотогр.

4.2. Соломія — славна дочка сім'ї Крушельницьких

179. Бучач і Бучаччина: Іст.-мемуар. збірник / Наук. т-во ім. Шевченка; Укр. архів. — Нью-Йорк; Лондон; Париж; Сідней; Торонто, 1972. — Т. XXVII. — 943 с.: фотогр.
Про сім'ю Крушельницьких див. іменний покажчик, С. 924.
180. Дуда І. Тернопільщина мистецька: Вип. 13: Бучацький район: [Село Білявинці дало укр. культурі співачку Соломію Крушельницьку (1872–1952). Життєвий і творчий шлях славетної уродженки краю] // Свобода. — 1992. — 7 берез.
181. З нею квітнули троянди і співали солов'ї: [Соломія Крушельницька] // Бучач над Стрипою: Путівник. — Бучач, 2000. — С. 19; фотогр.
182. Залеський О. Соломея Крушельницька // Бучач і Бучаччина: Іст.-мемуар. збірник. — Нью-Йорк; Лондон; Париж; Сідней; Торонто, 1972. — С. 168–172.
183. Вони прославили наш край: [С. Крушельницька] // Бучач: Турист. путівник. — Т., 2005. — С. 23; фотогр.
***
184. Барвінський О. Спомини з мого життя. Частина перша та друга / НАН України; Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка; УВАН у США; Іст. секція; Упоряд.: А. Шацька, О. Федорук. — Нью-Йорк; К.: Смолоскип, 2004. — 526 с.
Про сім'ю Крушельницьких див. покажчик імен та назв, С. 488.
185. Безкорвайний В. Децю про музичне життя міста Тернополя // Шляхами Золотого Поділля. — Нью-Йорк; Сідней; Торонто. — 1983. — Т. 3. — С. 41–48.
С. 41, 43: Про С. Крушельницьку — учасницю хору Терноп. «Бояна».
186. Бойцун Л. Тернопіль у пліні літ.: Іст.-краєзн. замальовки. — Т.: Джура, 2003. — 391 с.: іл.
Про сім'ю Крушельницьких див. іменний покажчик, С. 382.

187. Головка Д. Гей лети, павутині: Докум. оповідання: [Про відвідини співачкою рідного села Біла] // Вільне життя. — 1973. — 23 верес.
188. Дозорська А. Біла // Шляхами Золотого Поділля. — Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто. — 1983. — Т. 3. — С. 339–340.
У ст. згадано про дитячі роки співачки, які проходили в с. Білій біля Тернополя.
189. Дуда І. Тернопільщина мистецька: Вип. 46: Тернопільський район: [У Білій минули дитячі та юнацькі роки Соломії Крушельницької. У будинку, де вона жила, 1963 року відкрито мемор. музей співачки] // Свобода. — 1992. — 15 груд.
190. Дуда І., Мельничук Б. Тернопіль: Що? Де? Як?: Фотопутівник. — К.: Мистецтво, 1989. — 240 с. — С. 166–169: Про С. Крушельницьку.
191. З народнопісенного оточення Соломії Крушельницької // Дей О. Спілкування митців з народною поезією: (Іван Франко та його оточення). — К., 1981. — С. 237–256.
192. Земля Тернопільська: Туристичний путівник / Концепція, упоряд. текстів маршрутів, редагування І. Дуди, Б. Мельничука. — Т.: Джура, 2003. — 367 с.
На С. 269–270 йдеться про першу зупинку маршруту № 10 Тернопіль–Залізці–Почаїв–с. Біла, що поблизу Тернополя, у якому пройшли дит. та юнац. роки видатної співачки.
193. Кордуба А. Жіноцтво Тернополя при праці // Шляхами Золотого Поділля. — Нью-Йорк; Сідней; Торонто, 1983. — Т. 3. — С. 195–202.
С. 196: Про участь С. Крушельницької та її сестер у першому Терноп. жіночому хорі.
194. Лисий В. Тернопільська філія «Просвіти» // Шляхами Золотого Поділля. — Нью-Йорк; Сідней; Торонто, 1983. — Т. 3. — С. 49–57.
С. 50: Про участь в хорі на вечорі філії «Просвіти» у Тернополі і т-ва «Руська бесіда» сестер Олени, Володимири та Соломії Крушельницьких.
195. Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи. Т. 2 / НАН України; Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича; Упоряд., ред., пер., вступ. ст. і прим. З. Штундер. — Л.: Вид-во М. Коць, 2000. — 815 с. — (Серія: Історія укр. музики. Вип. 5).
Про родину Крушельницьких див. покажчик імен, С. 793.
196. Медведик П. Стежками юності Соломії Крушельницької // Жовтень. — 1963. — № 10. — С. 138–140; фотогр. пам'ятника в с. Білій на могилі батьків С. Крушельницької.
197. Медведик П. Тернопіль у юності Соломії Крушельницької // Соломія. — 1997. — № 2 (серп.-верес.), фотогр.
198. Музика Н. Мала батьківщина великої Соломії: День кореспондента у Білій // Подільське слово. — 2001. — 21 верес.
199. Попович Ж. Двічі народжена із Крушельниць: [У публікації є згадка про те, що древній рід Крушельницьких походить від роду Ставниковичів] // Дзеркало тижня. — 2005. — 29 жовт.
Те ж: Місто. — 2005. — 26 січ., фотогр.
200. Романюк І. До історії записів народних пісень у селі Соломії Крушельницької (с. Біла, Тернопільщина) // Соломія Крушельницька та світова музична культура. — Т., 2002. — С. 62–66.
201. Савчинський Г. Звенигород: Ліричні поезії, віршовані гуморески, казки, притчі і байки, прозові твори / Білецький мемор. музей Соломії Крушельницької; Збір. і впоряд. П. Медведик; Вступ. ст. «На хвилі національного відродження» П. Медведика. — Т., 1993. — 88 с.
Г. Савчинський — дідусь співачок Соломії та Ганни Крушельницьких по материнській лінії.
202. Сіомаш В. Із споминів // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 307–309.
Спогади співачки про відвідини Крушельницькою її рідного села.
203. Шляхами Золотого Поділля: Тернопільщина і Скалатщина: Регіон. іст.-мемуар. збірник / Наук. т-во ім. Шевченка; Український архів. Т. 35. — Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто. — 1983. — Т. 3. — 846 с.
Про С. Крушельницьку, її родину див. іменний покажчик, С. 822.
204. Шподарунок Н. Славна дочка Тернопілля: [С. Крушельницька. Зв'язок співачки з родиною] // Божий сіяч. — 1997. — № 9 (верес.).
205. Яструбецький Г. «Досі живі ті пісні» [які співала на Тернопіллі Соломія] // Ровесник. — 1971. — 24 лип.
***
206. С. А. Крушельницька: [Некролог] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 160.
***
207. Тезки Соломії: [Про дівчат, які проживають у Тернополі, і є повними тезками співачки] // Соломія. — 2002. — № 3 (листоп.), фотогр.
208. Безкорвайний В. Дещо про музичне життя міста Тернополя // Шляхами Золотого Поділля. — Нью-Йорк; Сідней; Торонто. — 1983. — Т. 3. —
С. 41: Згадка про участь сестер Олени і Соломії Крушельницьких у хорі Терноп. «Бояна»;
С. 47: Про сестру Соломії, співачку Олену, сценічний псевдонім якої був Іванна Круше.
***
209. Дей О. І. Спілкування митців з народною поезією: (Іван Франко та його оточення) / АН Укр. РСР; Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії. — К.: Наук. думка, 1981. — 334 с. — С. 238–256: Про Е. Крушельницьку, сестру Соломії, та пісенні тексти, вміщені в збірник «Пісні народні. Записала в Білій, пов. Тернопільського, Емілія Крушельницька».

210. Медведик П. Крушельницька Емілія Амвросіївна (у заміжжі — Стернюк; 16.08.1875, с. Осівці, нині Буцац. р-ну — 1965, м. Буенос-Айрес, Аргентина) — фольклористика // ТЕС. — Т., 2005. — Т. 2. К–О. — С. 253.
211. Медведик П. Крушельницький Антон Амвросійович (1866, м-ко, нині смт Козова — 1895, м. Львів — співак (бас), диригент, видавець, збирач фольклору. Син А.; брат Е., Г. та С. Крушельницьких // ТЕС. — Т., 2005. — Т. 2. К–О. — С. 256.

4.3. Концертна діяльність

212. Баб'як О. Мистецьке чудо: (Останній концерт Крушельницької в Тернополі 1934 р.) // Тернопіль: погляд крізь століття. — Т., 1992. — С. 180–181.
Те ж: Соломія Крушельницька. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 247–249.
213. Олійник М. Вона зачарувала наші серця // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 215–217.
Спогади колишньої гімназистки про виступ співачки в Тернополі 1928 р.
Те ж: Вільне життя. — 1997. — 19 верес.
214. Смолій І. Концерт славетної співачки в Тернополі // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 211–214.
Спогади ученого про концерт співачки в Тернополі 1928 р.
215. «Тернопільські Театральні вечори» (1915–1917) // Остап'юк Б. Давній Тернопіль. — Маямі; Торонто. — 1984. — С. 33–42.
На сцені «Міщанського братства» давала концерти найславніша оперна співачка С. Крушельницька.
***
216. Дерев'яно І. Концерт у рідному місті: [Спогади тернополянки про концерт співачки в Тернополі] / Зап. І. Герети // Вільне життя. — 1972. — 29 верес., фотогр. С. Крушельницької в ролях.
Те ж: Тернопіль: погляд крізь століття. — Т., 1992. — С. 179–180.
Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 203–204.
217. Зюбровська Г. На сцені «Міщанського братства» 1928 року: [На будинку обл. філармонії в приміщенні колишнього т-ва «Міщанське братство» відкрито мемор. табл. на честь співачки] // Свобода. — 1997. — 23 верес.
218. Олейнюк О. Незабутнє: [Спогади про концерт Крушельницької для членів хорового т-ва «Боян» у Тернополі 1937 р.] // Свобода. — 1997. — 18 верес., портр.
219. Олійник М. Той далекий незабутній вечір: [Про концерт у Тернополі 1928 р. для гімназисток гімназії «Рідна школа»] / Підгот. спогад до друку І. Герета // Вільне життя. — 1997. — 19 верес., фотогр. — (Світ нашої духовності).

4.4. Ганна Крушельницька — відома співачка, сестра великої Соломії

220. Історія української музики: В 6 т. Т. 4. (1917–1941). — К.: Наук. думка, 1992. — С. 554: Про Г. Крушельницьку.
221. Крушельницька Ганна (Анна; нар. 18 серп. 1887, с. Біла, тепер Терноп. р-ну Терноп. обл. — пом. 13 трав. 1965, Львів, похована на Личаківському цвинтарі) — оперна та камерна співачка (меццо-сопрано). Сестра С. Крушельницької // Записки Наукового товариства імені Т. Шевченка: Праці Музикознавчої комісії. — Л., 1993. — Т. ССХХVI. — С. 415–416; фотогр.; Дискографія. — С. 416. — Бібліогр.: с. 416 (8 назв).
***
222. Зюбровська Н. Ганна Крушельницька, сестра великої Соломії // Подільське слово. — 1995. — 9 верес. — (Імена).
223. Медведик П. Сестра Соломії // Вільне життя. — 1975. — 25, 26, 28 листоп.; 2, 7 груд., фотогр. — (Мистецький пошук).
Те ж: Вільне життя. — 1987. — 25 жовт.
У публ. використано матер. Центр. держ. іст. арх. УРСР у Львові (Фонд 666; оп. 1, од. аб. 218), приватний арх. О. К. Бандрівської, племінниці співачки.
224. Медведик П. Славетна сестра великої Соломії: [До 115-ої річниці від дня народження Ганни Крушельницької] // Соломія. — 2002. — № 2 (серп.-верес.), фотогр.
Те ж: Жовтень. — 1982. — С. 105–109.
225. Федун М. Ганна йде слідами Соломії...: Ганна Крушельницька (1887–1965) // Ровесник. — 1997. — 29 серп., портр. — (Слава Тернопілля).
226. Федун М. Талановита сестра Соломії // Подільське слово. — 1997. — 30 серп.
***
227. Крушельницька Ганна Амвросіївна (18.VIII.1887, с. Біла, тепер передмістя Тернополя — 13.V.1965, Львів) — укр. співачка (сопрано). Сестра С. А. Крушельницької // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1980. — Т. 5. — С. 545; фотогр.
228. Крушельницькі — укр. співачки; сестри. Ганна Амвросіївна Крушельницька (18.VIII.1887, с. Біла, тепер передмістя Тернополя — 13.V.1965, Львів) — сопрано // Митці України: Енцикл. довідник. — К., 1992. — С. 338.

229. Крушельницькі — укр. співачки; сестри. Ганна Амвросіївна К. (18.VIII.1887, с. Біла, тепер передмістя Тернополя – 13.V.1965, Львів) — сопрано // Мистецтво України: Біогр. довідник. — К., 1997. — С. 339.
230. Медведик П. Крушельницька Ганна Амвросіївна (Анна; 18.08.1887, с. Біла, нині Терноп. р-ну – 13.05.1965, м. Львів) — оперна і камерна співачка (меццо-сопрано) // ТЕС. — Т., 2005. — Т. 2. К–О. — С. 253; фотогр.
231. Крушельницька Ганна (1887, с. Біла, тепер передмістя Тернополя – 1965, Львів) — співачка (сопрано). Сестра С. Крушельницької // Водяний Б. Короткий словник діячів української музичної культури. — Т., 1992. — С. 24.
232. Крушельницька Ганна (18.08.1887, с. Біла, тепер Терноп. р-ну – 13.05.1965, Львів) — укр. співачка (сопрано), сестра С. Крушельницької // Панчук І. Тернопільщина в іменах. — Т., 2006. — С. 87.
233. Медведик П., Головащенко М. Ганна Крушельницька (1887–1965): співачка, педагог // Визначні постаті Тернопілля: Біогр. збірник. — К., 2003. — С. 101–102; портр.

***

234. Жишкович М. У спів закохана: До 100-річчя від дня народження Одарки Бандрівської: [Про відому концертно-камерну співачку та педагога, мати якої, Осипа, була старшою сестрою С. Крушельницької] // Дзвін. — 2002. — № 8. — С. 105–106; портр. — (Мистецька палітра).
235. Зюбровська Н. З славного роду Крушельницьких: До 95-річчя від дня народження Одарки Бандрівської — видатної української камерної співачки, піаніста, педагога: [Дочки Осипи Крушельницької] // Подільське слово. — 1997. — 19 квіт.
Те ж: Свобода. — 1997. — 6 трав.

***

236. Большой сбор родственников великой Соломеи: 35 родичей Соломеи Крушельницкой впервые собрались вместе // Комсомольская правда в Украине. — 2002. — 30 авг. — С. 14; фотогр. — (Юбилеи).
237. Герета І. «І в театрі побувала, і спідницю дістала...»: [Про М. Цибульську, яка провела багато років у родині Крушельницьких] // Вільне життя. — 1997. — 16 верес. — (Рядок з біографії краю).
238. З роду Крушельницьких: [Відвідав Тернопіль англ. журналіст Аскольд Крушельницький] // Родослав. — 1992. — № 7–8 (квіт.). — С. 10.
239. Подкович М. Мирослав Скорик у Тернополі: [У розмові всесвітньо відомий маестро розповів, як переплелися дороги його родини та родини Крушельницьких] // Соломія. — 1998. — № 7 (груд.).

У. Спогади про С. Крушельницьку

(Див. також розд. 5.4 «С. Крушельницька та діячі української культури і мистецтва»)

5.1. Спогади друзів, колег

240. Вайда-Королевич Я. Жизнь и искусство: Воспоминания оперной певицы. — М.: Искусство, 1965. — 343 с.: портр. — (Театральные мемуары).
С. 31–34, 37, 48, 56, 57, 60, 68, 300: Воспоминания о С. Крушельницкой.
241. Гаврилова К. З останніх днів життя // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 365–366: Спогади лікаря.
242. Главачек Ф. Вона прославила свій народ // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 91–93: Спогади громад. діяча й ученого-етнографа.
243. Колесса М. Ще й нині чую спів її // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 64–66.
Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 244–246: Спогади композитора, диригента і педагога.
244. Калішевська А. Випадкова зустріч // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 316–317: Спогади драм. артистки Харків. акад. драм. театру ім. Т. Шевченка про львівську зустріч у червні 1947 р. зі співачкою.
245. Кано де П'яцціні Ж. Славетна співачка, моя велика подруга // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 139–152: Спогади аргентинської піаністки, подруги С. Крушельницької.
246. Кармалюк П. Зустрічі, зустрічі... // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 263–265: Спогади співака, проф. Львів. держ. консерваторії ім. М. Лисенка.
247. Карський Г. Незабутня подруга моєї матері // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 103–106: Спогади польського письменника про проживання примадонни протягом чотирьох років (1898–1902) у Варшаві.
248. Когут Г. Живі розповіді: [Спогади дочки етнографа й письменника В. Д. Герасимовича про відому укр. співачку] / Зап. І. Герети // Вільне життя. — 1973. — 31 серп. — (До 100-річчя Соломії Крушельницької).
249. Козік Л. Щасливий день Ніни Хохлової: Доля подарувала їй зустріч з незабутньою Соломією Крушельницькою // Вільне життя. — 2002. — 6 квіт., фотогр. — (Люди мистецтва).
250. Кривицька Л. На службі народного театру. — Л.: Кн.-журн. вид-во, 1954. — С. 25–27: Спогади нар. арт. УРСР про С. Крушельницьку.
251. Кривицька Л. Зоріє образ Соломії // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 220–225.
252. Лисенко О. Микола Лисенко про Соломію Крушельницьку // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 51–52.
Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 98–99: Спогади сина великого українського композитора.

253. Кос-Анатольський А. Серце великої артистки // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 77–81.
Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 367–371: Спогади композитора.
254. Котляревський А. Вона звершила творчий подвиг // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 360–364: Спогади органіста, музикознавця, педагога.
255. Крих Ю. Чудова людина і педагог // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 298–302: Спогади скрипаля і педагога про зустрічі з Крушельницькою у повоєнному Львові.
256. Людкевич С. Спомин // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 58–61.
Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 164–166.
Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи. — Л., 1999. — Т. 1. — С. 439–440.
Спогади визначного укр. композитора і музикознавця.
257. Ніколаєва Л. Творча співпраця Соломії Крушельницької з піаністами // Соломія Крушельницька та світова музична культура. — Т., 2002. — С. 28–36.
258. Рудницький М. Соломія Крушельницька // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 273–293: Спогад вченого-філолога, письменника, літературознавця.
259. Стадник С. Вона причарувала нас // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 62–63.
Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 111–112: Спогади укр. драм. актриси про зустрічі із Соломією у Львові.
260. Яременко В. Донька двох мистецтв // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 269–270: Спогади актора.

5.2. Спогади родичів

261. Бандрівська О. Ще один спогад: [Про С. Крушельницьку] // Музика. — 1973. — № 4. — С. 22–23.
262. Бандрівська О. Слово про мою улюблену вчительку // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 80–87.
263. Бандрівська О. Слухаючи її концерти... // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 71–74: Спогади камерної співачки і педагога, племінниці Соломії.
264. Крушельницька-Бандрівська О. Кілька слів про дитинство Соломії // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 69–70.

***

265. Вачкова М. І в цьому було її щастя // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 160–163: Спогади вчительки, племінниці співачки.
266. Гапій Я. Із закосиченої юності // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 184–185: Спогади родички співачки.
267. Малюца М. Далеке і близьке: [Спогад зап. І. Геретою від доволі близького родича співачки, інженера М. Малюци] // Вісник фонду Олександра Смакули. — 2000. — № 1. — С. 63–64.
Те ж: Ровесник. — 1997. — 19 верес., портр.
268. Скорик М.-С. З раннього дитинства // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 155–159: Спогади вчительки, племінниці С. Крушельницької.
269. Цибульська М. Незабутня землячка // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 35–40.
Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 75–79: Спогади селянки із села Біла під Тернополем, яка довгий час жила в родині Крушельницьких.
270. Шухевич О. Слово про тітку Соломію // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 71–74: Спогади вчительки музики, племінниці співачки.

***

271. Крушельницька-Охримович О. Все, що залишилося в пам'яті про Соломію // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 49–68.
272. Охримович О. Три роки в подорожах з артисткою // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 41–47: Спогади рідної сестри С. Крушельницької.

***

273. Зелінська М. Ярослава Музика про Соломію Крушельницьку // Народознавчі зошити. — Л., 1999. — № 5. — С. 767–768.
274. Музика Я. Дивогідна пісня: [Спогад художниці, племінниці С. Крушельницької] // Літературна Україна. — 1973. — 21 серп.
Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 186–190.
Спогади про перебування в Соломії у Віареджо.
275. Музика Я. В гостині у С. Крушельницької: [Про відвідини співачки у Віареджо] / Публ. Р. Пилипчука // Культура і життя. — 1997. — 1 жовт. — (125-річчя від дня народження С. Крушельницької).

5.3. Спогади учнів

276. Білявська О. На лекціях у професора Крушельницької // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 75–76.
Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 329.
Спогади колишньої студентки Львів. консерваторії.
277. Богданова Н. Я мала щастя бути її ученицею // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 327–328: Спогади співачки.

278. Борух-Качанівська С. Я була на десятому небі // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 261–262.
279. Вахняк Є. Пам'ять про неї житиме у віках // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 266–268: Спогади хормейстера, доцента Львів. держ. консерваторії ім. М. Лисенка.
280. Вінницька-Канська У. Я також мала честь... // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 259–260: Спогади польської співачки.
281. Погоновський Є. Мені випало щастя... // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 202–304: Спогади польського юриста, який брав уроки співу у С. Крушельницької.

***

282. Генсірук С. Дорога моя вчителька // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 318–326: Спогади д-ра с.-г. наук.
283. Генсірук С. Про мою дорогу вчительку... / Публ. Г. Тихобаєвої // Соломія. — 1999. — № 1 (берез.).
284. Генсірук С. Слово про Соломію: [Розм. з учнем С. Крушельницької вела О. Теленчі] // Тернопілля'98–99: Регіон. річник. — Т., 2002. — С. 581–582.

***

285. Вона подарувала право голосу своїй бездержавній нації: [Серед студентів класу С. Крушельницької проф. Українського держ. лісотехнічного ун-ту] / Розм. вела О. Теленчі // Голос України. — 1999. — 20 лют. — С. 9.
286. Учень Крушельницької — лауреат Державної премії: [С. А. Генсірук] // Соломія. — 1999. — № 1 (берез.).

5.4. Італійці про С. Крушельницьку

287. Алерамо С. Живою музикою... // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 191–192.
288. Те ж: Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 34–35.
Спогади відомої італ. поетеси.
289. Банфі-Малагуцці Д. Бесіда із Соломією Крушельницькою // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 234–241: Спогади італ. музикознавця, сучасниці співачки.
290. Велика серед великих: Італійці про Соломію Крушельницьку: Спогади, газетно-журнальні публ. / Клуб укр. інтелігенції ім. Б. Лепкого; Упоряд. У. Скальська. — Івано-Франківськ: Грань, 2003. — 75 с.: іл., фотогр.
291. Вентурі Д. Наша дорога і незабутня подруга // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 131–134.
Те ж: Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 26–29.
Спогади італ. піаністки, подруги співачки.
292. Гатті-Казацц Д. Неперевершена Саломея // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 153: Спогади італ. і америк. муз.-театр. діяча.
293. Інкальятті М. Прощальна вистава Соломії Крушельницької в театрі «Костанца» // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 89–91.
Те ж: Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 63–66.
294. Кортопассі Р. «Мадам Баттерфляй» — триумф Соломії Крушельницької // Музика. — 1973. — № 4. — С. 21–22.
Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 124–130.
Спогади італ. музикознавця і сучасника співачки.
295. Кортопассі Р. Троїста і єдина: [С. Крушельницька — актриса та камерна співачка] // Культура і життя. — 1973. — 23 верес.
296. Лаурі-Вольпі Д. Велика артистка // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 180–181.
Те ж: Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 32–33.
Спогади визначного італ. співака.
297. Мангі Д. Ідеальна Ельза // Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 47–48.
298. Маротті Г. Богиня сцени / Пер. з італ. Ю. Педана // Культура і життя. — 1990. — 11 листоп.
Спогади італ. музикознавця і муз. критика.
299. Маротті Г. Сенсація і триумф: [З італ. газети «La Nazione Italiana» від 17 квіт. 1953 р.] / Підгот. М. Головащенко // Вільне життя. — 1973. — 19 верес., фотогр. — (Соломіїн вересень).
300. Маротті Г. Спогади про Соломію Крушельницьку — яскраву зірку оперної сцени // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 113–121.
Те ж: Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 19–25.
Спогади відомого італ. музикознавця, друга співачки.
301. Мональдї Д. Славетна співачка // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 122–123.
Те ж: Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 25–26.
Спогади італ. музикознавця.
302. На вершині світової слави: [Відомі італійці про неповторну С. Крушельницьку] // Культура і життя. — 2001. — 24 листоп., фотогр.
303. Папасольї Д. Незабутне // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 135–138: Спогади італ. письменника, друга співачки.
304. Папасольї Д. В саду, де квітне мигдаль...: [Спогад італ. письменника про славетну співачку] / Пер. з італ. Ю. Педана // Культура і життя. — 2005. — 11 листоп.

305. Папасольї Д. Соломія Крушельницька у Віареджо / Пер. з італ. Ю. Педана // Соломія. — 2005. — № 1 (лют.-берез.); № 2 (трав.), фотогр.
306. Пародї Л. Соломія Крушельницька та Луїджї Манчїнеллі // Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 61–62.
307. Піколлелїс Є. Пам'ятї моєї великої подруги // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 193–194.
Те ж: Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 35–36.
Спогади подруги С. Крушельницької.
308. Тесс-Арманї Д. Я була просто вражена // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 182–183.
Те ж: Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 33–34.
Спогади італ. оперної співачки і педагога про блискучий виступ співачки в прем'єрі опери «Федра» у 1915 р.
309. Челлетті Р. Її творчість була новаторською // Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 67–70.

5.5. С. Крушельницька та діячі української культури і мистецтва

310. [Барвінський В.] «З моїх спогадів про велику українську співачку Соломію Крушельницьку» // Василь Барвінський в контексті європейської музичної культури: Ст. та матеріали. — Т., 2003. — С. 164–166.
311. Барвінський В. З музично-письменницької спадщини: Дослідж., публіц., листи / Упоряд., ред., передм., прим., поясн. слів В. Грабовського. — Дрогобич: Коло, 2004. — 256 с. — С. 133: Крушельницька Соломія.
312. Видатний співак Олександр Мишуга: Спогади / Зібрав І. Деркач; Передм. «Книга про співака і патріота» та післямова «Син народу» М. Рильського. — Л.: Каменяр, 1964. — 118 с.: іл.
С. 7, 16, 17–18, 117: Про С. Крушельницьку;
Надруковано світліну: «С. Крушельницька — Брунгільда» («Валькірія» Р. Вагнера).
313. Герета І. Соломія Крушельницька та діячі української культури // Тернопілля'96: Регіон. річник. — Т., 1997. — С. 530–535.
314. Горак Я. Дещо про взаємини між Соломією Крушельницькою та Іваном Франком і пам'ятки про них у Франковому музеї // Соломія Крушельницька та світова музична культура. — Т., 2002. — С. 37–43.
315. Деркач І. С. Модест Менцинський — героїчний тенор: Нарис. — Л.: Каменяр, 1969. — 83 с.: портр., фотогр.
С. 7, 12, 13, 17, 21, 37, 44, 58, 70, 80: Про С. Крушельницьку;
С. 35: Фотогр. Соломії Крушельницької в ролі Ельзи, королеви Брабанту в опері «Лоенгрін» Р. Вагнера.
316. Кос-Анатольський А. Й. // Центр. держ. арх.-музей літ. і мистец. України: Путівник. — К., 2003. — С. 108–111.
С. 110: Дарчі написи С. Крушельницької Кос-Анатольському.
- НБУВ
В347185
317. Лужецька І. Ім'я Василя Барвінського у документальних пам'ятках фонду музично-меморіального музею Соломії Крушельницької у Львові // Василь Барвінський в контексті європейської музичної культури: Ст. та матеріали. — Т., 2003. — С. 160–164.
Йдеться про матеріали, що розкривають довготривалу творчу співпрацю В. Барвінського, О. Бандрівської, приятельські стосунки поміж представниками славних родин Барвінських та Крушельницьких, історія взаємин С. Крушельницької та В. Барвінського.
318. Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи. Т. 1 / НАН України; Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича; Упоряд., ред., пер. вступ. ст. і прим. З. Штундер. — Л.: Вид-во М. Коць, 1999. — 495 с.: портр. — (Сер.: Історія укр. музики. Вип. 5).
Про родину Крушельницьких див. покажчик імен С. 486.
319. Медведик П. Дружба славетних: [Лесї Українки і Соломії Крушельницької] // Вільне життя. — 1978. — 18 черв.
320. Олександр Мишуга: Спогади. Матеріали. Листи / Упоряд., підгот. текстів, вступ. ст. та прим. М. Головащенко. — К.: Муз. Україна, 1971. — 779 с.
С. 3, 5, 9, 26, 29, 32, 85, 115, 136, 137, 138, 190, 245, 256, 265, 312, 326, 334, 449, 581, 632, 711, 716, 725, 733: Про С. Крушельницьку; Світлина співачки (з колекції Алексеєва Ленінград. публ. б-ки ім. М. Салтикова-Щедрїна).
321. Нижанківський Нестор Остапович: [Псевд. і крипт.: Нениж; Н. Н.; Д-р Н. Н.; 31.08.1893, м. Бережани, тепер Терноп. обл. — 12.04.1940, м. Лодзь, Польща; 1993 р. його прах перепоховано в м. Стрию Львів. обл.] — укр. піаніст, композитор, муз. критик, журналіст, культ.-громад. діяч // Українська журналістика в іменах: Матеріали до енцикл. слов. — Л., 2000. — Вип. 7. — С. 248–252. — Бібліогр.: с. 252 (8 назв).
С. 251: Згадано концертне турне С. Крушельницької 1928 року містами Галичини. Відгук на це Н. Нижанківського.
322. Михайло Павлик: Бібліогр. покажчик / АН Укр. РСР; Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка; Уклад.: В. Т. Полек, П. Г. Баб'як; Передм. В. Т. Полека. — Л.: Вид-во наук. б-ки ім. В. Стефаніка, 1986. — С. 128–129: М. Павлик і С. Крушельницька.
323. Леся Українка. Твори: У 5 т. Т. 5. Листи (1881–1913). — К.: Худож. л-ра, 1956. — 862 с.

С. 166, 175: Про захоплення Лесі Українки талантом і громад. діяльн. С. Крушельницької, бажання листуватися і зустрітись з нею.

***

324. Костащук В. Подруга Василя Стефаника // Володар дум селянських. — Ужгород, 1968. — С. 96–98.
Спогади вчителя про дружбу двох великих українців.
325. Стефаник С. Дружбою здружені // Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 232–233:
Спогади сина укр. письменника про славетну співачку.
***
326. Франко Т. Не забудь юних днів... // Славетна співачка. — Л., 1956. — С. 53–54.
Те ж: Соломія Крушельницька: Спогади. — К., 1978. — Ч. 1. — С. 96–97.
Спогади сина І. Я. Франка.
327. Довідковий том до зібрання творів у 50-ти томах Івана Франка / АН УРСР; Упоряд. О. Я. Безпальчук та ін. — К.: Наук. думка, 1989. — 326 с.
Про сім'ю Крушельницьких див. алф. покажчик імен і назв, С. 188.
328. Слупський І. Дружба великих митців: [І. Франка і С. Крушельницької] // Вільне життя. — 1958. — 3 груд.
***
329. Гринишин М. Соломія Крушельницька у моїй долі: [Спогади нар. артиста України, проф., композитора про свою незабутню вчительку] // Соломія. — 2007. — № 1 (берез.).
330. Ільницька (Тіпакова) М. Півстоліття тому: [Автором була знайдена випадково фотографія 1947 р., на якій зображені діячі культури, що зібралися на святкування ювілею М. Лисенка. Серед діячів — С. Крушельницька] // Музика. — 1996. — № 2. — С. 26–27; фотогр.
331. Лужецька І. Василь Барвінський та Соломія Крушельницька // Соломія. — 1998. — № 4 (січ.-лют.).
332. Людкевич С. Славетна співачка // Культура і життя. — 1973. — 23 верес.
333. Медведик П. Збратані пісню: Наші незабутні: [Про творчу дружбу великих співаків С. Крушельницької і М. Менцинського] // Вільне життя. — 1983. — 18 берез.
334. Медведик П. Мистецтвознавець Іван Деркач: [Серед багатьох шанувальників співачки, творців її музеїв у Львові та Білій коло Тернополя, авторів та видавців про неї одне з провідних місць займає наш земляк, мистецтвознавець І. Деркач] // Соломія. — 1997. — № 3 (жовт.-листоп.).
335. Медведик П. Сторінки великої дружби: [С. Крушельницька і Б. Лепкий] // Русалка Дністрова. — 1997. — № 7 (жовт.).
336. Медведик П. К. Тепло щедрот взаємних: [В. М. Гнатюк у взаємозв'язках з І. Франком, М. Павликом, С. Крушельницькою, Ф. Колессою] // Вільне життя. — 1971. — 21 квіт. — С. 4.
337. Медведик П. К. У сузір'ї муз і грацій: [Про зв'язки В. М. Гнатюка з С. Крушельницькою, І. Трушем, М. Менцинським, Ф. Колессою, С. Людкевичем] // Жовтень. — 1971. — № 5. — С. 119–124.
338. Пилипчук Р. Життям і словом натхненна: [Дружні відносини С. Крушельницької з М. Павликом] // Літературна Україна. — 1973. — 21 верес.
339. Пилипчук Р. «Нам тут, межі москалями, не геть-то радісно й корисно...»: [С. Крушельницька і М. Кропивницький] // Літературна Україна. — 1997. — 25 верес.
340. Рудницький М. Спалах: [Про зустріч С. Крушельницької з Ф. Шаляпіним] // Вітчизна. — 1963. — № 4. — С. 139–143.

VI. Вшанування пам'яті С. Крушельницької

6.1. Відзначення ювілейних дат співачки

341. Про відзначення 90-річчя від дня народження Крушельницької — славетної української співачки: Рішення № 721 виконкому Тернопільської обласної Ради депутатів трудящих від 24 серпня 1963 р. // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 176–177.
***
342. Запрошення на наукову ювілейну конференцію, присвячену 90-річчю від дня народження української співачки світової слави, заслуженого діяча мистецтв УРСР, професора Соломії Амвросіївни Крушельницької (1873–1963). — Т., 1963, портр.
343. Краснодемський В. Королева оперної сцени // Голос України. — 1994. — 23 верес. — С. 8. — (До 122-ї річниці від дня народження уславленої української співачки С. Крушельницької).
344. Легкий В. Про неї писала світова преса: [До 110-ї річниці від дня народження С. Крушельницької] // Перемога. — 1983. — 22 верес.
345. Марчук Л. На уродинах у Соломії: [До привітних покоїв будинку славетної співачки, нині музею С. Крушельницької, завітали шанувальники її таланту, щоб відзначити 121-у річницю від дня народження] // Західна Україна. — 1993. — № 41 (3–9 жовт.).
346. Русова Н. Пісня і слава — життя Соломії: [Вшанування великої співачки на Тернопіллі] // Вільне життя. — 1963. — 25 верес., фотогр.
347. Юхим О. Соломіїн вересень: [132 роки від дня народження С. Крушельницької] // Вільне життя. — 2004. — 2 жовт. — С. 5. — (Незабутні).

100-річчя від дня народження

348. Про заходи по відзначенню 100-річчя від дня народження С. А. Крушельницької: Наказ № 317 Міністра культури Української РСР від 6 липня 1973 р. // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 177–178.
349. Про відзначення 100-річчя з дня народження видатної української співачки С. А. Крушельницької: Рішення № 346 виконкому Тернопільської обласної Ради депутатів трудящих від 1 серпня 1973 року // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 179–180.
350. Привітання від Максима Рильського: [Тернопільському обласному управлінню культури; Тернопільському обласному краєзнавчому музею] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 144–146. — (Пам'яті великої співачки).

***

351. Велика актриса, полум'яний патріот: Урочистий вечір у Києві, присвячений 100-річчю від дня народження С. А. Крушельницької // Рад. Україна. — 1973. — 26 верес.
Те ж: Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 149–152.
352. Завалков С. Квіти шани й любові: [Урочини на Тернопіллі з нагоди столітнього ювілею співачки] // Вільне життя. — 1973. — 25 верес. — (Соломіїн вересень).
Те ж: Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 147–149.
353. Заєць Г. «Справді мужня жінка...»: За рішенням ЮНЕСКО світова громадськість відзначає 100-річчя від дня народження великої співачки Соломії Крушельницької // Вільне життя. — 1973. — 23 верес., фотогр. С. Крушельницької в ролях. — (1873–1973).
354. Коробчак Л. Великая актриса, пламенный патриот: Торжественный вечер в Киеве, посвященный 100-летию со дня рождения С. А. Крушельницкой // Правда Украины. — 1973. — 26 сент.
355. Масикевич О. Незабутній голос // Вільне життя. — 1973. — 22 верес., фотогр. — (Соломіїн вересень).
356. Світлий В. Пісенний світ Соломії: [Відзначення столітнього ювілею співачки на Тернопільщині] // Ровесник. — 1973. — 25 верес.
357. Ювілей Соломії Крушельницької: [Голова Республіканської ювілейної комісії, народний артист Д. Гнатюк розповідає про підготовку в Україні, зокрема на Тернопільщині, до 100-річного ювілею співачки] // Культура і життя. — 1973. — 13 верес.

***

358. Герета І. У сузір'ї світової слави: Завтра сповнюється 100 років від дня народження видатної української співачки і педагога С. А. Крушельницької // Ровесник. — 1973. — 22 верес., фотогр.
359. Герета І., Ельгорт Б. Соломіїн вересень // Вільне життя. — 1973. — 14 верес., фотогр.
Те ж: Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 152–159.
360. Гнатюк Д. Ювілей Соломії Крушельницької // Культура і життя. — 1973. — 13 верес.
361. Зелінський О. Безсмертя співу: [До 100-річчя від дня народження С. Крушельницької] // Жовтень. — 1973. — № 9. — С. 113–119; фотогр. — (До чистих джерел).
362. Пилипчук Р. Життям і словом натхнена: Сто років з дня народження Соломії Крушельницької // Література на Україна. — 1973. — 21 верес.
363. Прощальний вечір в театрі «Костанці»: [Журнал «Il Tirso». — 1905. — № 12. — 16 квіт. (Рим)] / Підгот. М. Головащенко // Вільне життя. — 1973. — 21 верес., фотогр. — (Соломіїн вересень).
364. Пустовіт Л. Соломіїн чар-спів: [До 100-річчя від дня народження співачки] // Молодь України. — 1973. — 23 верес.
365. Яструбецький Г. Невмирущий голос співачки: [До 100-річчя від дня народження С. Крушельницької] // Пам'ятки України. — 1973. — № 2. — С. 57.

120-річчя від дня народження

366. Андріїва О. Синьо-жовта стрічка під червоним небом: [Про увічнення пам'яті С. Крушельницької в с. Білій Терноп. р-ну] // Свобода. — 1993. — 25 верес. — (Минуло 120 років від дня народження С. Крушельницької).
367. Буяк Я. «Народ шукає в геніях себе»: [Про урочини з нагоди 120-річчя від дня народження співачки, що відбулися в мемор. музеї с. Білої Терноп. р-ну] // Тернистий шлях. — 1992. — 3 жовт., фотогр.
368. Головащенко М. Вершин світової слави: Сягнула Соломія Крушельницька // Літературна Україна. — 1992. — 29 жовт.
369. Головин Б. Ювілей Соломії Крушельницької: [У с. Біла Терноп. р-ну] // Тернопіль вечірній. — 1992. — 30 верес., фотогр.
370. Спетрук Н. Уклін Тобі, Велика Соломіє!: До 120-річчя від дня народження С. Крушельницької // Нова доба. — 1992. — 25 верес.
371. Франків М. Дні великої Соломії // Вільне життя. — 1992. — 18 верес. — (Незабутні).
372. Черемшинський О. Славна співачка: До 120-річчя від дня народження С. Крушельницької // Вісті Придністров'я. — 1992. — 22 верес.
373. Шподарунок Н. Не обірвімо останню струну: До 120-річчя від дня народження Соломії Крушельницької // Золота Пілава. — 1991. — 16 серп., фотогр. — (Наші славні земляки).

125-річчя від дня народження

374. Секретареві ЦК КПУ товаришеві Маланчуку В. Ю.: [Звернення громадськості Тернопільщини про гідне відзначення ювілею славетної уродженки Тернопілля] // Свобода. — 1997. — 23 верес.
375. Ювілейний Соломін рік / Події фіксували: М. Ониськів, П. Медведик, Г. Тихобаєва // Тернопілля'97: Регіон. річник. — Т., 1997. — С. 441–448.

***

376. Дністренко М. Вшанування ювілею Соломії Крушельницької відбулося у її рідному селі: [Білявинцях Буцаєр-ну] // Нова доба. — 1997. — 3 жовт., фотогр.
377. Соломії Крушельницькій присвячується: [Інформація про відзначення 125-річного ювілею співачки на Тернопілля] // Урядовий кур'єр. — 1997. — 27 верес.
378. Опіллянський П. Вшановує Наддністров'я: [Святково і широко пройшов на Заліщанщині «Соломін вересень»] // Свобода. — 1997. — 30 верес.
379. Фоменко Т. Святись твоє імення, Соломіє! [Відзначення 125-річчя від дня народження співачки в с. Білій Терноп. р-ну] // Подільське слово. — 1997. — 27 верес., фотогр.

***

380. Герета І. На честь Великої України: [Про ювілейні заходи на Тернопільщині, присвячені 125-річчю від дня народження С. Крушельницької] // Дзвін. — 1998. — № 4. — С. 159–160.
381. Петров Й. Баттерфляй улетела в вечность...: [Вечер памяти певицы, посв. 125-летию со дня её рождения] // Киевские ведомости. — 1997. — 23 сент.

***

382. Бадуківський О. Ювілей Соломії // Божий сяч. — 1997. — № 10 (жовт.).
383. Брицька Г. Чарівний світ жінок-митців // Бережанське віче. — 1997. — 27 верес.
384. Виспінський І. Уклін тобі, велика Соломіє! // Свобода. — 1997. — 18 верес. — (Ювілей).
385. Герета І. У боротьбі за Соломію: [Про труднощі у відзначенні ювілейних дат співачки] // Свобода. — 1997. — 23 верес.
386. Герета І. Хотіла додому // Тернопіль вечірній. — 1997. — 17 верес. — (125 років від дня народження Соломії Крушельницької).
387. Єфименко Н. Артистка, співачка, патріотка // Українське слово. — 1997. — 2 жовт.
388. Забуті сторінки: 125-річчя від дня народження великої співачки — Соломії Крушельницької // Культура і життя. — 1997. — 1 жовт.
389. Кудрявцев Л. Соломія — самая прекрасная, самая чарующая Баттерфляй // Независимость. — 1997. — 3 дек. — (Неизвестное об известном).
390. Ліберний О. Пісню й серце людям віддала: Сьогодні виповнюється 125 років від дня народження всесвітньо відомої співачки Соломії Крушельницької // Свобода. — 1997. — 23 верес.
391. Майданська С. Непереможна українська Брунгільда: 23 вересня — 125 років від дня народження української співачки і педагога Соломії Крушельницької // Час. — 1997. — 18–24 верес.
392. Малицька К. Саломея Грандіссімо: 23 вересня 125 років з дня народження великої Соломії // Тернопільська газета. — 1997. — 25 верес., портр. — (Вічне).
393. Михайленко І. На вершині світової слави: Минуло 125 років з дня народження Соломії Крушельницької // Культура і життя. — 1997. — 1 жовт.
394. Побережна Г. Соломія Крушельницька // Art Line. — 1997. — № 12. — С. 34–35. — (До 125-річчя від дня народження).
395. Савків Т. Кризь плин років дзвенить-зоріє твій спів, прекрасна Соломіє // Свобода. — 1997. — 25 верес.
396. Федун М. Соломія, котру любили всі // Ровесник. — 1997. — 12 черв. — (Ювілей).
397. Черемшинський О. Наша гордість і слава: 125-річчя від дня народження Крушельницької // Вісті Придністров'я. — 1997. — 26 верес.
398. Черемшинський О. Співачка і педагог // Вісті Придністров'я. — 1997. — 22 серп.
399. Шподарунок Н. Славна дочка Тернопілля // Божий сяч. — 1997. — № 9 (верес.).

130-річчя від дня народження

400. Зайко М. Ювілейні урочини [в області, присвячені 130-річчю від дня народження співачки] // Соломія. — 2002. — № 3 (листоп.), фотогр. — (Ювілейні імпрези).
401. Програма ювілейних заходів, присвячених 130-й річниці від дня народження співачки світової слави Соломії Крушельницької, 6 жовт. 2002 р. / Благодійний фонд «Соломія» в Тернополі; Муз.-мемор. музей С. Крушельницької у Львові; Терноп. держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. — Т., 2002. — 4 с.
402. Ришовська С. Святкові урочини: У рамках відзначення 130-ї річниці з дня народження славетної співачки Соломії Крушельницької відбувся святковий вечір у Тернопільській середній школі № 11 // Соломія. — 2002. — № 3 (листоп.), фотогр.

***

403. Антонюк В. Соломія, гідна легенди про себе // Урядовий кур'єр. — 2002. — 23 листоп., фотогр.
404. Гончарук О., Марчук Л. Самая очаровательная Баттерфляй: 23 сентября исполнилось 130 лет со дня рождения украинской оперной дивы Соломеи Крушельницкой // Комсомольская правда в Украине. — 2002. — 25 сент., фотогр.

- 405.Гриневиц В. Та, що врятувала «Мадам Баттерфляй» // Голос України. — 2002. — 24 верес., фотогр.
- 406.Долетіла горлиця до гніздів'я: До 130-річчя з дня народження С. Крушельницької // Подільське слово. — 2002. — 13 верес.
- 407.Кобельська О. Співуча зоря України // Тернопіль вечірній. — 2002. — 25 верес. — (С. Крушельницька).
- 408.Кудрявцев Л. «Жінка – Шаляпін», королева опери: Учора виповнилося 130 років з дня народження співачки Соломії Крушельницької // Україна молода. — 2002. — 24 верес., фотогр.
- 409.Машталір Л. Уклін тобі, велика Соломіє: 23 вересня — 130 років від дня народження Соломії Крушельницької // Нова доба. — 2002. — 20 верес.
- 410.Москалец А. Плач примадонны: [130 лет со дня рождения С. Крушельницкой] // Киевские ведомости. — 2003. — 25 сент., фотогр.
- 411.Найчарівніша Баттерфляй: До 130-річчя з дня народження С. Крушельницької // Українська музична газета. — 2003. — № 4 (жовт.-груд.). — С. 4.
- 412.Подкович М. Соломіїн вересень: [Вшанування пам'яті славетної співачки в області] // Соломія. — 2002. — № 3 (листоп.), фотогр.
- 413.Пуляева Л. Оксамитовий тембр солов'їного сопрано // Високий замок. — 2002. — 21 верес., фотогр. — (130 років від дня народження видатної співачки).
- 414.Труш Н. Для естонців стало відкриттям, що Україна має 6 оперних театрів: [Вшанування 130-річчя від дня народження видатної української оперної співачки організували українці, яких об'єднала в «Українському земляцтві Естонії» його голова В. Коник] // Високий замок. — 2002. — 17 груд.
- 415.Шот М. Пісню людям віддала // Урядовий кур'єр. — 2002. — 12 жовт.
- 416.Юхно М. Чоловіки у житті Соломії // Нова Тернопільська газета. — 2002. — 18 верес., фотогр. — (23 вересня — 130-та річниця від дня народження славетної співачки Соломії Крушельницької).
- 417.Ярчук В. Запізніле признание Соломії // Свобода. — 2002. — 21 верес. — (23 вересня — 130 років від дня народження Соломії Крушельницької).

6.2. Музеї С. Крушельницької

Львівський музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької

- 418.Музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької у Львові: Іл. путівник / Підгот. наук. працівники музею.. — Л.: Каменяр, 2002. — 63 с.: іл. — Бібліогр.: с. 59.
У вид. використано арх. фотогр. та док. із фондової збірки музею Соломії Крушельницької
***
- 419.Аблонський Д. Чарівний голос Соломії: Фоторозповідь про музично-меморіальний музей видатної співачки Крушельницької // Армія України. — 1997. — 24 квіт.
- 420.Білавич Д., Лужецька І. Музей Соломії Крушельницької у Львові // Соломія. — 1997. — № 3 (жовт.-листоп.), фотогр.
- 421.В музее обитает дух Соломеи / Материал подгот. О. Гончарук и Л. Марчук // Комсомольская правда в Украине. — 2002. — 25 сент., фотогр.
- 422.Львівський музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької: [Матеріали] / Із змісту: Лужецька І. Львівський музей Крушельницької вперше зібрав нащадків Соломії; Зубеляк М. Соломія Крушельницька в операх Ріхарда Штрауса; Відкритий лист міському голові Львова від учасників святкового зібрання родини Соломії Крушельницької // Соломія. — 2002. — № 3 (листоп.), фотогр.
- 423.Марчук Л. Зірки повертаються: [До помешкання славнозвісної С. Крушельницької у Львові загощила друга за величиною таланту і краси не менш відома співачка з Австрії І. Маланюк] // Західна Україна. — 1992. — 12–18 лип.
- 424.Мисько-Пасічник Р. Музей славетної співачки у Львові // Свобода. — 1997. — 23 верес.
- 425.Сидоренко Л. У гості до Соломії Крушельницької: [Про муз.-мемор. музей С. Крушельницької у Львові] // Армія України. — 1999. — 26 жовт.
- 426.«Українському соловейку» від Модеста Менцінського: [Кабінетний рояль, який належав відомому укр. співакові, передано в дарунок Львів. музею С. Крушельницької] // Час. — 1996. — 6 груд.
- 427.Швец М. Крушельницькій потрібен особняк: [Нащадки великої співачки передали у власність музею особняк, у якому він тепер розташований] // Київські відомості. — 2002. — 4 жовт., фотогр.
***
- 428.Білавич Д. Проблеми музею [С. Крушельницької у Львові] // Культура і життя. — 1997. — 1 жовт.
- 429.Відкритий лист міському голові Львова від учасників святкового зібрання родини Соломії Крушельницької: [Про проблеми музею. Лист підписали: М. Скорик та ін.] // Соломія. — 2002. — № 3 (листоп.).
- 430.Гончарук О., Марчук Л. Советская власть ограбила великую певицу: Соломея Крушельницкая потеряла все, что нажила // Комсомольская правда в Украине. — 2002. — 25 сент., фотогр.
- 431.Создан комитет по спасению дома-музея [певицы во Львове] / Материал подгот. О. Гончарук и Л. Марчук // Комсомольская правда в Украине. — 2002. — 25 сент.
- 432.У будинку Соломії приватизовують квартири...: [У будинку, який придбала співачка у 1903 р., нині — вул. С. Крушельницької, 23, і в якому вона проживала з 1939 р. до кінця свого життя, сьогодні розміщений музей Соломії Крушельницької] // Високий замок. — 2002. — 21 верес.

Музей Соломії Крушельницької в с. Білій Тернопільського району

433. Герета І. П. Музей Соломії Крушельницької: Нарис-путівник. — Л.: Каменяр, 1978. — 94 с.: 6 л. іл. — Ре-зюме: рос., англ. мовами.
434. Медведик П. Крушельницької Соломії меморіальний музей — державний музейний заклад у с. Біла Терно-пільського району. Відкритий на громад. засадах 22 вересня 1963, від 2002 — в підпорядк. Терноп. рай. від-ділу культури. Розміщ. у колиш. помешканні сім'ї Крушельницьких, де минули дит. і юнац. роки співачки (1878–91) // ТЕС. — Т. 2, 2005. — С. 259; фотогр.
435. Музей Соломії Крушельницької // Гайдукевич Я. М. та ін. Музеї Тернопільщини: Путівник. — Л., 1989. — С. 75–79.
436. Скарбниця невимрущої слави // Лавренюк В. Храм у дзеркалі ріки. — Т., 2000. — С. 238–241.
Виступ на 25-річчя з часу створення мемор. музею Соломії Крушельницької у с. Білій Терноп. р-ну 2 верес. 1988 р.

***

437. Зюбровська Н. Усе про Соломію: Меморіальному музеєві С. Крушельницької — 40 років // Свобода. — 2003. — 20 верес. — (Ювілеї).
438. Медведик П. Музею Соломії Крушельницької — 25 // Шляхом Ілліча. — 1988. — 27 верес.
439. Попович Ж. «З любов'ю ваша Соломія»: [Мемор. музей С. Крушельницької] // Тернопіль вечірній. — 2002. — 23 жовт.
440. Прохорець О. Меморіальному музею Соломії Крушельницької в селі Біла — 40 // Соломія. — 2004. — № 1 (січ.), фотогр.
441. Тридцять п'ять річниця музею Крушельницької у Білій // Соломія. — 1998. — № 7 (груд.), фотогр.
442. Федун М. Музеєві Соломії Крушельницької — 35 // Свобода. — 1998. — 19 верес.
443. Хміляр Л. Дім, де жила Соломія // Свобода. — 2002. — 16 лип.
444. Чорній Н. Про що розповіли музейні зали: [По залах музеїв С. Крушельницької у Білій та Я. Стецька у Ве-ликому Глибочку] // Свобода. — 2005. — 4 трав., фотогр.

6.3. Фестивалі, конкурси, концерти, вечори, виставки

445. Бернакевич Л. У Львівській опері звучав голос С. Крушельницької: Щоправда спів, якому аплодував цілий світ, був у записі // За вільну Україну. — 2005. — 22 листоп. — С. 7. — (Фестиваль).
446. Храмов Г. Є тенори в наших театрах: Це переконливо засвідчив X фестиваль оперного мистецтва імені Со-ломії Крушельницької // Високий замок. — 2005. — 23 листоп. — С. 6. — (Свято опери у Львові).
447. Мельник Л. Імені славетної співачки: [У Львів. Національному акад. театрі опери та балету ім. С. Крушельницької вкотре відбувся фест. опер. мистец. ім. С. Крушельницької] // Музика. — 2006. — № 1. — С. 14.
448. Мельник Л. Імені славетної співачки: [Про X фест. опер. мистец. ім. С. Крушельницької та його учасників] // Музика. — 2006. — № 1. — С. 14; емблема фест.
449. Олексієнко Т. Змагання оперних співаків: [III Міжнар. конкурс опер. співаків ім. С. Крушельницької] // Му-зика. — 2004. — № 1–2. — С. 8–9.
450. Сребродольський Б. Фестиваль оперного мистецтва має її ім'я. П'ять арій кохання славетної Соломії // Ви-сокий замок. — 2002. — 5 листоп. — С. 5.
451. Паламарчук О. Неперевершена Саломея засвічує нові зірки: [З фест. ім. С. Крушельницької] // Театральна бесіда. — 1997. — № 1. — С. 43–44.
452. Терещенко А. Фестиваль імені Соломії Крушельницької: [Про шостий щоріч. фест. опер. мистец. ім. С. Крушельницької, який відбувся у Львові] // Культура і життя. — 1996. — 17 січ., фотогр.
453. Теленчі О. Уклін тобі, Соломіє...: [VI Всеукр. фест. імені С. Крушельницької зібрав «зірок» із шести опер. театрів України] // Голос України. — 1995. — 24 листоп.
454. Фестиваль оперного мистецтва ім. Соломії Крушельницької / Упоряд. О. Паламарчук. — Л., 1989. — 20 с.

НБУВ
Р66556

***

455. Луговик І. У вінок Соломії Крушельницької: [Утретє бере участь у фест. опер. мистец. наш земляк, нар. арт. Р. Вітошинський] // Вісті Придністров'я. — 1991. — 12 січ.

***

456. Присяжна Ю. Щасливої творчої долі, конкурсе: [Підсумки III Міжнар. конкурсу опер. співаків ім. С. Кру-шельницької] // За вільну Україну. — 2003. — 22 листоп.
457. «Таких конкурсів у світі одиниці»: [Розм. з виконавч. директором V Міжнар. конкурсу ім. С. Крушельницької Т. Едером вела Т. Шевченко] // Експрес. — 2003. — 21–23 листоп., фотогр.
458. Паламарчук О. Дух незабутньої Соломії: У Львівському академічному театрі опери та балету ім. І. Франка розпочався третій тур переможців Першого міжнародного конкурсу оперних співаків ім. С. Крушельницької // За вільну Україну. — 1991. — 28 листоп.

***

459. Дем'янова І. Крушельницької Соломії імені конкурс — творче змагання солістів-вокалістів і вокально-хорових колективів. Започатк. у м. Тернопіль 1987 для розвитку хор. співу, єднання самодіял. митців різ. регіонів України // ТЕС. — Т., 2005. — Т. 2. К–О. — С. 257–258.
460. Виспінський І. IV-ий конкурс на здобуття премії ім. С. Крушельницької // Соломія. — 1997. — № 3 (жовт.-листоп.), фотогр. — (Тобі, Соломіє, присвячуємо!).
461. Волинська О. Олесь Біласюк, Юрій Шевчук, «Галицькі передзвони» та інші: Конкурс на здобуття премії Соломії Крушельницької назвав переможців // Тернопіль вечірній. — 1997. — 1 жовт.
462. Краснопольський І., Сушкевич В. Голоси золотої осені: Закінчився 1-й обласний конкурс на здобуття премії нашої славетної землячки С. Крушельницької, який проводився у рамках другого Всесоюз. фест. нар. творчості // Вільне життя. — 1986. — 24 верес.
463. Франків М. З історії конкурсу ім. С. Крушельницької (1986–1991 рр.) // Соломія. — 1997. — № 3 (жовт.-листоп.), фотогр.

***

464. Головащенко М. Імені Соломії Крушельницької: Нотатки з конкурсу вокально-хорових колективів і співаків: [У Тернополі] // Культура і життя. — 1988. — 30 жовт.
465. Романюк П. Таланти і прихильники: [Післям. до конкурсу вокалістів ім. Соломії Крушельницької] // Культура і життя. — 1995. — 7 січ.
466. Собуцька В. Щоб росли троянди і співали солов'ї: [З обл. конкурсу солістів-вокалістів до ювілею С. Крушельницької] // Свобода. — 1997. — 7 жовт.

***

467. На Батьківщині Соломі Крушельницької: [Обл. конкурс самодіяльних худож. колективів] // Молодь України. — 1986. — 16 жовт.
468. Федун М. Окрилені піснею втоми не знають: [Просвітянському хорові ім. С. Крушельницької із с. Білої Терноп. р-ну виповнилося десять років] // Свобода. — 1999. — 10 квіт.

***

469. Подкович М. Благодійний концерт Мирослава Скорика: [Внучатого племінника видатної Соломії], Ігоря Пилатюка та камерного оркестру муз. акад. ім. М. Лисенка. Цим концертом розпочато збір коштів для спорудження пам'ятника співацьці] // Соломія. — 2004. — № 2 (трав.-черв.), фотогр.
470. Дмитрук Г. Одинадцять славетних імен: [Літ.-муз. композицію «Славетні жінки України» представила тернополянам творча група арт. обл. філармонії та акад. драматичного театру ім. Т. Шевченка] // Вільне життя. — 2005. — 17 груд. — (Вечори у філармонії).

Серед імен — С. Крушельницька.

471. Родько О. «Якби Соломія Амвросіївна встали...»: [Про концерт, присвячений ювілею С. Крушельницької, який відбувся в обл. філармонії] // Нова Тернопільська газета. — 2002. — 25 верес.
472. Собуцька В. Почуття, переліті у слово і пісню // Свобода. — 2005. — 17 груд., фотогр. — (Наша слава).

***

473. Черемшинський О. У вічність пісенна стежка: [«Соломія Крушельницька» — така тема виставки у Велеснівському літ.-мемор. музеї Володимира Гнатюка] // Свобода. — 1997. — 30 верес. — (Великій Соломії присвячено).
474. Черемшинський О. Щира дружба і співпраця: [Єднала трьох титанів літератури, народознавства та мистецтва: І. Франка, В. Гнатюка і С. Крушельницьку. Про цю особливу сторінку в житті славетних розповідають матеріали експозиції Велеснівського етногр.-мемор. музею Володимира Гнатюка] // Соломія. — 2006. — № 3 (жовт.).

***

475. Воловець О. Р. «Український соловейко на теренах світу»: Урок-екскурс: [Життєвим та творчим шляхом славетної землячки Соломії Крушельницької] // Уроки літератури: 5–11 кл. — Т., 2004. — С. 110–133.
476. Музика І. Соломія Крушельницька поєднала Україну і Аргентину в День Матері: [У Тернополі відбувся концерт за участю соліста Національного театру «Коллон» (м. Буенос-Айрес) Освальдо Перрені, де неодноразово виступала видатна співачка] // Ровесник. — 1997. — 15 трав.
477. Перейма Л. Адажіо за лаштунками долі: Літературно-музична композиція — самозізнання крізь час: [Присвячено видатній укр. співачці С. Крушельницькій] // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2005. — № 9–10. — С. 145–162; фотогр.
478. Сценічні костюми Соломії Крушельницької відтворює Львівська студентка: [Початкуючий модельєр — студентка Львів. акад. мистецтв Ю. Пігель — щороку реконструює один із костюмів, у яких колись сяяла «Неперевершена Саломея», і дарує їх місцевому музею] // Армія України. — 2000. — 23 серп.

6.4. Соломія у творах образотворчого мистецтва

479. Каталог виставки творів: Графіка Ярослава Омеляна / Нац. спілка худож. України; Передм. «Монолог-роздум» із розп. Я. Омеляна зап. В. Штокало. — Т., 2004. — 46 с.: іл. — (Я. Омеляну — 75).
С. 36: Монотипія «Соломія Крушельницька»;
С. 38: Лінорит «Соломія Крушельницька».

480. Омелян Я. Екслібриси пам'яти: (Книжкові знаки) / Терноп. облдержадміністрація; Терноп. облрада; Терноп. міська рада; Терноп. обл. орг. Нац. спілки худож. України; Терноп. міськ. осередок НТШ; Упоряд. біогр. довідок: Н. Дашенко, Б. Головин, Н. Дирда. — Т.: Друк ПП Шабала Н. Є., 2006. — 104 с.
С. 31: Книжковий знак Соломії Крушельницької (1872–1952).
***
481. Дубенко С., Пінич М. В мелодіях бронзи і каменю: [Чимало років працює львівський скульптор Лука Біганич над створенням образу прославленої співачки Соломії Крушельницької. Зовсім недавно ми вперше побачили її у витворах митця і запам'ятали назавжди] // Вільне життя. — 1973. — 23 верес.
482. Мисько Є. Соломія Крушельницька: [Бронзова скульптура] // Жовтень. — 1979. — № 5. — С. 128.
483. Федорук О. Українська баркарола: [Образ С. Крушельницької в камені. Автор скульптури — Л. Біганич] // Вільне життя. — 1966. — 27 листоп.
- ***
484. Кушнір Б. Століття Львівської опери: Повернення Соломії Крушельницької під склепіння рідного театру // Київські відомості. — 2000. — 1 груд.
485. Лозинська Л. Незабуття наша Соломія: [Бронзова скульптура С. Крушельницької у Львів. опері; Львів. музей С. Крушельницької] // За вільну Україну. — 2002. — 2 квіт., фотогр.
486. Мельник О. Соломія Крушельницька повернулась до Львівської опери: [Відлитою скульптурою у бронзі, яку встановлено в Дзеркальній залі опери] // Урядовий кур'єр. — 2002. — 30 берез.
487. Петрович Н. Соломія у скульптурі: [Відомий львів. скульптор В. Одрехівський виконав величну поставу великої співачки у дерев'яній скульптурі, що є чи не одним відомим образом званої оперної примадонни, здійсненого у дереві] // Соломія. — 2002. — № 3 (листоп.), фотогр. скульптури.
488. «Український Орфей»: [Надгробний пам'ятник С. Крушельницькій на Личаківському цвинтарі у Львові. Скульптор Т. Бриж, архіт. Л. Скорик] // Соломія. — 1997. — № 3 (жовт.-листоп.), зобр. пам'ятника. — (16 листопада виповнюється 45 років з дня смерті співачки).
***
489. Городницька Б. МЗС не пускає Крушельницьку в Ла Скала: [Урочисте відкриття погруддя видатної укр. співачки роботи львів. скульптора Я. Скакуна в міланському театрі-легенді переноситься на вересень] // Високий замок. — 2007. — 27 січ., фотогр.
490. Крушельницька знову буде у Ла-Скала // Місто. — 2007. — 31 січ. — С. 15.
491. «У вас я відчув дух «Ла Скала»: У легендарному міланському театрі встановлять скульптуру видатної української співачки Соломії Крушельницької: [Із цієї нагоди в Україну прибув заст. гендиректора «Ла Скала», директор музею театру Ренато Гаравалья. Інтерв'ю з ним Т. Шевченко] // Експрес. — 2006. — 9–11 черв.
***
492. Пам'ятник Соломії Крушельницькій у Тернополі: (Проект): Фотобуклет / Благодійний Фонд «Соломія». — Тернопіль, 2007.
493. Попова О. А тепер — Соломія: У Тернополі визначили переможця конкурсу на спорудження пам'ятника Соломії Крушельницькій // Експрес. — 2007. — 30–31 берез.
***
494. Боднарчук В. Чи буде у Тернополі пам'ятник славетній землячці — Соломії Крушельницькій: [В обговоренні питання беруть участь А. Водоп'ян та І. Дуда] // Соломія. — 2005. — № 1 (лют.-берез.), фотогр. — (Повертаючись до написаного).
495. Водоп'ян А. «При усіх варіантах найкраще місце для пам'ятника Соломії Крушельницькій — це вулиця Крушельницької»: [Розм. з головою Терноп. обл. організації Національної спілки архітекторів України] // Соломія. — 2005. — № 2 (трав.).
496. Кушнірук А. «За Гомера сперечалися сім міст Італії, а за Крушельницьку — весь світ»: На спорудження пам'ятника видатній співачці у Тернополі київський диригент Богодар Которович пожертвував тисячу гривень // Свобода. — 2007. — 17 берез., фотогр.
497. Левицька Л. Пам'ятник великій Соломії. Чи діждемося? // Вільне життя. — 2003. — 22 лип.
498. Мороз В. Для Крушельницької назбирали 7,5 тисяч: [Половину потрібної суми для проведення конкурсу проєктів пам'ятника Соломії Крушельницькій пожертвували тернополяни] // 20 хвилин. — 2007. — 9 лют.
499. Новосядлий Б. Чи постане у граніті співачка світової слави? // Свобода. — 2003. — 19 лип., фотогр. — (Увіковичимо незабутні імена).
500. Федорців Н. Де буде пам'ятник?: 23 вересня минає 134 роки від дня народження нашої видатної землячки Соломії Крушельницької // Експрес. — 2006. — 21–28 верес., фотогр.

6.5. Художні твори, присвячені пам'яті С. Крушельницької

501. Образ співачки в поетичній лірі: В поезії її сучасників; У віршах вдячних нащадків // Віночок Соломії Крушельницької. — Т., 1992. — С. 19–68.
502. Врублевська В. В. Соломія Крушельницька: Роман-біографія / Передм. О. Гончара. — К.: Молодь, 1979. — 336 с.: 16 л. іл. — (Серія біогр. творів «Уславл. імена»; Вип. 45).
Те ж: — К.: Дніпро, 1986. — 358 с.
503. Соломія Крушельницька в творах тернопільських поетів: До 130-річчя від дня народження // Соломія. — 2002. — № 2 (серп.-верес.).

504. Яросевич Л. Постать Соломії Крушельницької у польських виданнях // Соломія Крушельницька та світова музична культура. — Т., 2002. — С. 54–61.
- ***
505. Василюшин Я. Зоря Саломей: Новела // Тернопілля'97: Регіон. річник. — Т., 1997. — С. 439–440; фотогр.
 506. Врублевська В. В. Орфеева наречена // Вітчизна. — 1978. — № 6. — С. 140–152; № 7. — С. 112–129; № 8. — С. 108–133; № 9. — С. 102–128.
 507. Рудницький М. Непередбачені зустрічі. — Л.: Каменярь, 1969. — 207 с.
 С. 5–15: Новела «У розпалі почуттів» про С. Крушельницьку.
 508. Товстуха Є. Та, що подарувала сонце: Оповідання // Вільне життя. — 1965. — 17 січ.
 Про С. Крушельницьку.
- ***
509. Вихрущ В. Соломія: [Поема] // Вихрущ В. На крилах любові: Поезії. — Л., 1984. — С. 110–124.
 510. Герман О. Спів душі: [Триптих] // Герман О. Щаслива мить...: Вибр. твори. — Т., 1999. — С. 295–302.
 511. Демків Б. Повернення Соломії: [Мелодія] // Демків Б. Ораторія лісу: Поезії. — К., 1987. — С. 138–149.
 512. Мельничук Б., Ляховський І. Соломія Крушельницька: Драма-легенда. — Т., 1994. — 57 с.
 513. Сонет для Соломії: Сценарій поетичної вистави / М-во культури і мистецтв України; Теробл. вище уч-ще культури; Уклад. сцен. викл. відділу «Видовищно-театралізованих заходів» Теробл. вищого уч-ща культури Г. Я. Козак. — Теробля, 2006. — 16 с. — (Б-чка газети «Соломія». Вип. 1).
 514. Ярмуш В. Соломія Крушельницька: Драм. поема // Ярмуш В. Україно моя барвінкова: Вибране. — Т., 2000. — С. 134–176.
 515. Ярмуш В. Соломія: Новела: (Світанки, що народжуються серед ночі) // Ярмуш В. Україно моя барвінкова: Вибране. — Т., 2000. — С. 132–133.
- ***
516. Василевська Н. У серці хто моїм царить?: [Вірш] // Свобода. — 1997. — 23 верес.
 517. Вихрущ В. «Земля Соломії...»: Вірш // Вільне життя. — 1973. — 23 верес.
 518. Вихрущ В. Соломія: [Вірш] // Ровесник. — 1973. — 22 верес.
 519. Волотовська Н. Соломія Крушельницька: [Вірш] // Волотовська Н. Дзвенить віків коштовне скло... — Т., 2003. — С. 40–41.
 520. Герман О. Останній виступ Соломії: [Вірш] // Герман О. Прислухайтесь... Дзвенить струна: Поезії. — Т., 1990. — С. 30–31.
 521. Гнатюк І. Соломія Крушельницька: [Вірш] // Подільське слово. — 1997. — 20 верес.
 522. Гордасевич Г. Пам'яті Крушельницької: [Вірш] // Гордасевич Г. Рядок з літопису: [Поезії]. — Л., 2000. — С. 46–47.
 523. Демків Б. Вітер вміє сміятись: [Вірш] // Демків Б. Суворі ніжність. — К., 1965. — С. 87–88.
 524. Демків Б. Соло Соломії: [Вірш] // Подільське слово. — 2002. — 13 верес.
 525. Демків Б. Соломії Крушельницькій: [Вірш] // Тернопілля'97: Регіон. річник. — Т., 1997. — С. 441.
 526. Демків Б. Ти ростиєш в музичність своєї землі: [Вірш] // Соломія. — 2002. — № 2 (серп.-верес.).
 527. Доріченко О. В кружалі платівки старої: [Вірш]: 4. Голос Соломії Крушельницької // Доріченко О. Назавше. Поезії. — К., 1988. — С. 33.
 528. Колодій В. Українська пісня: [Вірш] // Колодій В. Доля: Вірші та поеми. — Л., 1991. — С. 64–65.
 529. Коломієць В. Соломія Крушельницька: [Вірш] // Руки золоті. — К., 1967. — С. 67–68.
 530. Коротич В. Соломія Крушельницька співає в Італії: [Вірш] // Коротич В. Вибрані твори: У 2 т. — К., 1986. — Т. 1. — С. 174–175.
 531. Костів-Гуска Г. Соломії Крушельницькій: [Вірш] // Костів-Гуска Г. Цвіте біля хати калина: Поезії. — Т., 1993. — С. 27.
 Те ж: Соломія. — 2002. — № 2 (серп.-верес.).
 532. Лепкий Б. Крушельницькій: [Вірш] // Лепкий Б. Поезії. — Бережани-Т., 2005. — С. 248–250.
 533. Лепкий С. Соломії Крушельницькій: Вірш: [У пам'ять концерту в Бережанах 12.06.1898 р.] // Велика серед великих. — Івано-Франківськ, 2003. — С. 3–6.
 534. Луговий О. Український соловейко: [Вірш] // Вільне життя. — 1973. — 22 верес.
 535. Майданська С. Голос Крушельницької: [Вірш] // Вітчизна. — 1973. — № 5. — С. 12.
 Те ж: Слово Просвіти. — 2003. — 2–8 квіт. — С. 10.
 536. Малицький Ф. Соломія Крушельницька: [Вірш] // Малицький Ф. Квіти пізньої осені. — К., 1989. — С. 20.
 537. Малицький Ф. Останній концерт Соломії Крушельницької: [Вірш] // Малицький Ф. Обжинки: Поезії. — К., 1979. — С. 88–89.
 538. Нижник І. Соломія: [Вірш] // Тернопілля'97: Регіон. річник. — Т., 1997. — С. 441.
 539. Окампо В. Сонет Соломії Крушельницькій: [Вірш] // Соломія. — 2002. — № 3 (листоп.), фотогр.
 540. Очеретовська Н. Соломії Крушельницькій: [Вірш] // Соломія. — 1997. — № 1 (черв.).
 541. Павличко Д. Концерт у царя: [Вірш] // Павличко Д. Вибрані твори в 2-х т. — К., 1979. — Т. 1. — С. 320–322.
 Те ж: Павличко Д. Вибране. — К., 1986. — С. 220–221.

Геніальна укр. співачка С. Крушельницька, гастролюючи в Петербурзі 1902 року, виступала в царському палаці. Микола II прийняв її як італійку і просив заспівати рідною мовою...

- 542.Петрук-Попик Г. «До колисоньки Вашої в Білу...»: [Вірш, присвячений С. Крушельницькій] // Петрук-Попик Г. В обіймах блискавиць. — Л., 2002. — С. 254–255.
- 543.о. Рисей С. «Велику рідного краю в голосі чую я силу...»: [Вірш] // о. Рисей С. Панцир безсмертя. — Л., 1995. — С. 54.
- 544.Савчинська-Латик Т. Пам'яті Соломії Крушельницької; «То Соломійн голос...»: [Вірші] // Савчинська-Латик Т. Віднайди нас, Господи: Поезії. — Л., 2000. — С. 31.

Автор — внучата племінниця уславленої співачки.

- 545.Тарновський М. Солов'їна пісня // Бурхливий плин: Поезії. — К., 1973. — С. 95–96.
- 546.Тимочко П. На могилі Амвросія Крушельницького; Роздуми над листом С.Крушельницької до М. Лисенка, писаним у Варшаві 30 березня 1899 року: [Вірші] // Тимочко П. Из вічності у вічність: Поезії. — Л., 2000. — С. 77; 120–121.
- 547.Тимочко П. «Шумлять дуби на хуторі «Надія»: [Вірш] // Тимочко П. Из вічності у вічність: Поезія. — Л., 2000. — С. 109.

На хуторі «Надія» серед дубів, посаджених на честь вид. діяч. укр. культури, росте дуб, що зветься «Пісня Соломії Крушельницької».

- 548.Тимочко П. Соломії: [Вірш] // Соломія. — 1997. — № 3 (жовт.-листоп.).
- 549.Тимочко П. Ти тут знайшла найвищу з нагород: [Вірш] // Соломія. — 2002. — № 2 (серп.-верес.).
- 550.Ющенко О. Краса мелодії живої...: [Вірш] // Вільне життя. — 1973. — 23 верес.
- 551.Ярмуш В. Соломії Крушельницькій: [Вірш] // Ярмуш В. Україно моя барвіноква. — Т., 2000. — С. 89.

***

- 552.Соломія Крушельницька — наш національний діамант: [Розм. з В. Врублевською — авторкою роману-хроніки «Соломія Крушельницька» та сценарію худож. фільму «Повернення Баттерфляй» — вела Н. Остапенко] // Голос України. — 1999. — 20 лют. — С. 9; фотогр.

6.6. Музичні присвяти

- 553.Музичні присвяти співачці // Віночок Соломії Крушельницької. — Т., 1992. — С. 126–127.

***

- 554.Дишкант В. Соло добрих намірів: Фантазії на теми життя та творчості великої Крушельницької: [Прем'єра вистави О. Білозуба «Solo-Mea» у Львів. театрі] // День. — 2005. — 16 берез. — С. 7. — (Прем'єра).
- 555.Олтаржевська Л. Solo-Mea. Триумф назавжди: Національний театр імені Франка презентував прем'єру, присв. видатній співачці Соломії Крушельницькій // Україна молода. — 2005. — 15 берез. — С. 12.
- 556.Пепа В. Метелик божий: [Про прем'єру Львів. драмтеатру «Соломія» О. Білозуба] // Урядовий кур'єр. — 2005. — 18 берез. — С. 8.
- 557.Шлапак Ю. Поліна Лазова. Ще одна роль: [Засл. арт. України з Національного акад. драм. театру ім. І. Франка виконала роль примадонни світової оперної сцени С. Крушельницької в хореографічній драмі «Соломія»] // Українська культура. — 2005. — № 9–10. — С. 35; фотогр.

***

- 558.Гарасимчук К. Свято, що тривало три тижні: [Перегляд п'єси Б. Мельничука і І. Ляховського «Соломія Крушельницька в постановці шевченківців] // Свобода. — 1996. — 16 берез., фотогр.
- 559.Сфремов Б. Соломія Крушельницька та її «Хрещені батьки»: [Про постановку драми-легенди «Соломія Крушельницька» облдрамтеатром ім. Т. Г. Шевченка] // Культура і життя. — 1995. — 12 лип.

***

- 560.Житкевич А. Я слухаю, співає Соломія: [Пісня]. Сл. і муз. автора // Житкевич А. Я серце в пісню переллю: Пісні для дітей та молоді. — Т., 2006. — С. 94–96; нот.
- 561.Український соловейко: [Пісня] / Сл. О. Бугая; Муз. М. Болотного // Мелодії Тернового поля. — Т., 2006. — Вип. 3. — С. 41; нот.
- 562.Вічний голос Соломії: [Пісня] / Сл. В. Мартинова; Муз. О. Зелінського // <http://svitlytsia.crimea.ua>

***

- 563.Канич А. Соломія: [Пісня] // Подільське слово. — 1997. — 1 листоп., нот.
- 564.Січеславка М. Краю мій рідимий: [пісня, присв. С. Крушельницькій] // Подільське слово. — 1997. — 20 верес., фотогр.

6.7. Образ Соломії в кіномистецтві

- 565.Генсірук С., Цицилінський С. Соломія Крушельницька: Кіносценарій // Вільне життя. — 1966. — 5, 6, 8, 13, 15, 22, 24, 29 трав.
- 566.Головащенко М. Кіно та й годі: [Про докум. відеофільм реж. О. Фролова «Два життя Соломії»] // Культура і життя. — 1998. — 16 верес.
- 567.Гулько Я. Фільм про славу землячку: [Знімався у Надзбруччі] // Вільне життя. — 1966. — 21 жовт.
- 568.Присвячено Соломії: [Створено хронік.-докум. фільм, присв. життю й сценічній діяльності С. А. Крушельницької] // Вільне життя. — 1966. — 21 черв.

***

- 569.Горделадзе Л. Возвращение Соломии: [Создан кинофильм «Возвращение Баттерфляй» о С. Крушельницкой] // Правда Украины. — 1983. — 23 июн.
- 570.Повернення Баттерфляй: Фрагмент кіносценарію // Новини кіноекрану. — 1982. — № 6. — С. 8–9.

571. Якушкін І. На екрані — славетна землячка: [С. Крушельницька в кінофільмі «Повернення Баттерфляй»] // Ровесник. — 1983. — 26 трав.

6.8. Діяльність Благодійного фонду «Соломія»

572. Подкович М. Звіт про діяльність Благодійного Фонду «Соломія» за звітний період 2001–2005 рр. // Соломія. — 2006. — 2 (трав.), фотогр.

573. Подкович М. Звіт голови Благодійного Фонду «Соломія» у 2004 році // Соломія. — 2005. — № 1 (лют.-берез.).

574. Звернення Благодійного Фонду «Соломія» до керівників підприємств, установ і товариств усіх форм власності, усіх галузей народного господарства, банкірів і бізнесменів, політичних, громадських і релігійних організацій, усіх людей доброї волі: [Про підготовку до відзначення 135-річчя від дня народження видатної співачки кінця XIX–першої пол. XX ст. С. Крушельницької] // Соломія. — 2003. — № 4 (листоп.).

575. Звернення Благодійного Фонду «Соломія» до керівників підприємств, установ і товариств усіх форм власності, усіх галузей народного господарства, банкірів і бізнесменів, політичних, громадських і релігійних організацій, усіх людей доброї волі: [Про збір коштів на спорудження пам'ятника геніальній С. Крушельницькій] // Соломія. — 2006. — № 4 (груд.).

***

576. Гулько Я. Де ж твоє місце, славетна Соломіє?: [Виповнилося 5 років Благодійному фондові «Соломія», який створено в обл. центрі на честь найвидатнішої укр. співачки, уродж. нашого краю Соломії Крушельницької] // Тернопіль вечірній. — 2006. — 3–9 трав.

577. Левицька Л. Витіснили Соломію з майдану та не із сердець: [Про роботу Благодійного фонду «Соломія» із вшанування пам'яті С. Крушельницької] // Голос України. — 2003. — 27 листоп., фотогр.

6.9. З ім'ям С. Крушельницької

578. Кияновська Л. З ім'ям славетної Соломії: Львівський державний театр опери та балету віднині носитиме ім'я Соломії Крушельницької // Високий замок. — 2000. — 11 листоп., фотогр. — (Львівській опері — 100 років).

579. Руденко А. З ім'ям Соломії Крушельницької: [Львів. театр опери та балету входить у своє друге сторіччя з іменем С. Крушельницької] // Демократична Україна. — 2000. — 28 листоп. — (Музика).

***

580. Музучилищу присвоєно ім'я Соломії Крушельницької: [Трудящі області готуються відзначити 90-річчя від дня народження талановитої артистки, нашої землячки Соломії Крушельницької. Цими днями облвиконком та обком КП України присвоїли ім'я славетної співачки Тернопільському музичному училищу] // Вільне життя. — 1963. — 20 верес. — (Тернопільські новини).

581. Потій І. Крушельницької Соломії імені середня спеціальна музична школа-інтернат — загальноосвітній середній навчальний заклад для музично обдарованих дітей. Створ. 1944 р. у м. Львів // ТЕС. — Т., 2005. — Т. 2. К–О. — С. 259.

582. Про перейменування вулиці Сенкевича на вулицю Соломії Крушельницької: Рішення №452 виконкому Тернопільської обласної Ради депутатів трудящих від 15 серпня 1963 року // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 175–176.

***

583. Про введення в обіг ювілейної монети «Соломія Крушельницька»: [Нац. банк України з 12 листоп. 1997 р. ввів в обіг ювіл. монету «Соломія Крушельницька» номінальною вартістю 2 гривні, присвяч. 125-річчю від дня народж. видатної укр. співачки Соломії Амвросіївни Крушельницької (1872–1952)] // Вісник Нац. банку України. — 1997. — № 12. — С. 58; зобр. ювіл. монети.

584. Стипендія імені Соломії Крушельницької: [Благодійний фонд «Соломія» започаткував стипендію ім. С. Крушельницької для талановитих дітей дитячих муз. шкіл та шкіл естетичного виховання] // Соломія. — 2003. — № 4 (листоп.).

585. Украинская советская певица С. А. Крушельницкая. 1872–1952; Українська радянська співачка С. А. Крушельницька: Пошт. конверт / М-во зв'язи СРСР // Изгот. на Пермской ф-ке Госзнака, 1987, портр.

586. Українська пошта випустила марку і конверт, присвячені 125-річчю з дня народження видатної співачки Соломії Крушельницької: [Повідомлення] // Свобода. — 1997. — 23 верес.

***

587. Соломія Крушельницька. 1872–1952: Ювілейний перекидний ілюстрований календар на 2002 рік / Львів. муз.-мемор. музей С. Крушельницької. — Л., 2002. — 12 с.: іл.

VII. Епістолярна спадщина

588. Деркач І. С. Модест Менцинський — героїчний тенор: Нарис. — Л.: Каменяр, 1969. — 83 с.: портр., фотогр. С. 17: Про листування М. Менцинського і С. Крушельницької;

С. 80: Інформація про те, що поштові листівки С. Крушельницької до М. Менцинського від 7 лют. 1900 р. і лют. 1901 р. зберігаються у Дарії Дацько, Львів.

589. Журавлі повертаються...: З епістолярної спадщини Богдана Лепкого / Нац. акад. наук України; Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника; Н.-д. центр періодики. Передм., упорядкув. і текстологічна ред. листів, прим. й коме-

- нтарі Качкан В. — Л.: Фенікс, 2001. — 918 с.: фотогр., портр. — С. 359–361: Листи Б. Лепкого до С. Крушельницької.
- 590.Кобилянська О. Твори: В 5 т. Т. 5. За ситуаціями; Статті та спогади; Автобіографії; Листи (1889–1933). — К.: Худож. літ., 1963. — 767 с.
С. 348, 349, 699: Про листування із співачкою, бажання «... такого соловоя почути як Крушельницька».
- 591.Лисенко М. Лист до С. Крушельницької: [Київ, 5 марця 1899 р.] // Віночок Соломії Крушельницької. — Т., 1992. — С. 76.
- 592.Листування: [С. Крушельницької. Листи різних років, 1893–1905; 1920–1946; Додатки] // Соломія Крушельницька: Матеріали. Листування. — К., 1979. — Ч. 2. — С. 183–382.
- 593.Модест Менцинський. Спогади. Матеріали. Листування / Авт.-упоряд. М. Головащенко. — К.: Рада, 1995. — 462 с.: іл.
С. 261–268: Листування М. Менцинського із С. Крушельницькою в період 1898–1901 років. Світлина С. Крушельницької в ролі Ельзи, королеви Брабанту в опері «Лоенгрін» Р. Вагнера.
- 594.Олександр Мишуга: Спогади. Матеріали. Листи / Упоряд., підгот. текстів, вступ. ст. та прим. М. Головащенко. — К.: Муз. Україна, 1971. — 779 с. — С. 632: Лист О. Мишугі від С. Крушельницької (Ві-ареджо, 15 лип. 1916 р.).
- 595.Павлик М. І. Проза. Публіцистика. Листування: [З маловідомої спадщини] / Упоряд. В. А. Качкан. — Л.: Світ, 1995. — С. 128–146: Вміщено листування М. Павлика з відомими сусп.-громад. та культ.-освітніми діячами України, серед яких є С. Крушельницька.
- 596.У півстолітніх змаганнях: Вибрані листи до Кирила Студинського (1891–1941) / Упоряд.: О. Гайова, У. Єдлінська, Г. Сварник. — К.: Наук. думка, 1993. — 767 с.: іл.
Про родину Крушельницьких див. анований список адресатів К. Студинського, С. 740 та іменний покажчик, С. 708.

***

- 597.Касіян В. З минулих літ: Книга пережитого: [Про листування Д. Лукіяновича і В. Касіяна з С. Крушельницькою в 1920 р.] // Жовтень. — 1982. — № 9. — С. 45.
- 598.Лист Марка Кропивницького до Соломії Крушельницької // Культура і життя. — 1990. — 11 листоп.
- 599.Медведик П. «З найщирішим побажанням...»: Невідома сторінка листування С. Крушельницької і М. Кропивницького // Вільне життя. — 1982. — 18 лип.
- 600.Медведик П. Невідома сторінка: [Зустріч і листування С. Крушельницької з М. Кропивницьким] // Жовтень. — 1982. — № 11. — С. 132–133.
- 601.Невідомі листи С. Крушельницької до М. Грушевської / Публ. В. Гориня // Дзвін. — 1993. — № 1. — С. 97–102, фотогр. — (Мистецька палітра).
Те ж: Культура і життя. — 1997. — 10 верес.

VIII. Енциклопедії. Довідники. Словники

- 602.Крушельницька Соломія Амвросіївна (23.IX.1872, с. Білявинці, тепер Буцац. р-ну Терноп. обл. — 16.XI.1952, Львів) — укр. рад. співачка (лірико-драм. сопрано) й педагог, засл. діяч мист. УРСР (з 1951) // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1980. — Т. 5. — С. 545; фотогр.
- 603.Крушельницька Соломія (1873–1952), світової слави співачка, драм. сопрано // Енциклопедія українознавства / Під ред. В. Кубійовича. — Л., 1994. — Т. 3. — С. 1195; портр.
- 604.Крушельницькі — укр. співачки; сестри. Соломія Амвросіївна Крушельницька (23.IX.1872, с. Білявинці, тепер Терноп. обл. — 16.XI.1952, Львів) — лірико-драм. сопрано, з.д.м. УРСР з 1951 // Митці України: Енцикл. довідник. — К., 1992. — С. 337–338.
- 605.Крушельницькі — укр. співачки; сестри. Соломія Амвросіївна К. (23.IX.1872, с. Білявинці, тепер Терноп. обл. — 16.XI.1952, Львів) — лірико-драм. сопрано, з.д.м. УРСР з 1951 // Мистецтво України: Біогр. довідник. — К., 1997. — 339 с.
- 606.Крушельницька Соломія Амвросіївна // Словник співаків України / І. М. Лисенко. — К., 1997. — С. 158–159.
- НБУВ
Вс32524
- 607.Крушельницька Соломія (1872, с. Білявинці Терноп. обл. — 1952, Львів) — славетна співачка (лірико-драм. сопрано), педагог, засл. діяч мист. УРСР (з 1951) // Водяний Б. Короткий словник діячів української музичної культури. — Т., 1992. — С. 24.
- 608.Медведик П., Щербак Л. Крушельницька Соломія (23.09.1872, с. Білявинці, нині Буцац. р-ну — 16.11.1952, м. Львів) — співачка (лірико-драм. сопрано), педагог // ТЕС. — Т., 2005. — Т. 2. К–О. — С. 253–254; фотогр.: С. 255.

***

- 609.Крушельницкая Соломея Амвросиевна: [11(23).9.1873, с. Беявинцы, ныне Бучачского р-на Тернопольской обл. — 16.11.1952, Львов], украинская советская певица (лирико-драмат. сопрано), педагог, засл. деят. иск-в УССР (1951) // БСЭ. — 3-е изд. — М., 1973. — Т. 13. — С. 1494. — Библиогр. 2 назв.

610. Крушельницька Соломея Амвросіївна: [11(23).IX.1873, с. Белявинці, нині Бучачського р-на Тернопольської обл. – 16.XI.1952, Львів] — сов. певица (лирико-драм. сопрано), педагог. Засл. деят. иск-в УССР (1951) // Музыкальная енциклопедия. — 1976. — Т. 3. — С. 71; портр.
611. Крушельницька Соломея Амвросіївна [11(23).IX.1873, с. Белявинці Тернопольської губ. – 16.XI.1952, Львів] — укр. артистка опери (лирико-драматическе сопрано) // ТЭ. — 1964. — Т. 3. — С. 288; фотогр. С. Крушельницької в ролях.

***

612. Головащенко М. Соломія Крушельницька (1872–1952): Оперна та камерна співачка, педагог // Визначні портр. Тернопілля: Біогр. збірник. — К., 2003. — С. 99–100; портр.
613. Крушельницька Соломія (23 верес. 1872, с. Білявинці, тепер Бучац. р-ну Терноп. обл. – 16 листоп. 1952, Львів. Похована на Личаківському цвинтарі). Співачка (драмат. сопрано), педагог // Генік С. 150 видатних українців. — Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2003. — С. 116; портр.
614. Крушельницька Соломія Амвросіївна (1872–1952): Співачка. Лірико-драм. сопрано // Майстри української радянської сцени. — К., 1962. — С. 288.
615. Крушельницька Соломія (23.09.1872, с. Білявинці, тепер Бучац. р-ну – 16.11.1952, Львів), видатна укр. співачка (лірико-драм. сопрано), сестра Г. Крушельницької // Панчук І. Тернопільщина в іменах. — Т., 2006. — С. 87–88.
616. Крушельницька Соломія Амвросіївна: Укр. співачка, педагог // Провідники духовності в Україні. — К., 2003. — С. 682–683.
617. Крушельницька Соломія Амвросіївна (23.09.1872, с. Білявинці Терноп. обл. – 16.11.1952, м. Львів). Співачка (лірико-драмат. сопрано) та педагог // Співоче поле України. — К., 2004. — С. 366; портр.
618. Крушельницька Соломія Амвросіївна (1872–1952): Співачка (лірико-драмат. сопрано), педагог // Шаров І. Ф. 100 видатних імен України. — К., 1999. — С. 213–217.
619. Соломія Крушельницька. 1872–1952. Оперна і камерна співачка, педагог / Текст укр. та англ. мовами // Золота книга української еліти: Інф.-імідж. альманах у 6 т. — К., 2001. — Т. 2. — С. 102–103; фотогр.
620. Соломія Крушельницька // Луговий О. Визначне жіноцтво України: Іст. життєписи. — К., 1994. — С. 242.
621. Соломія Крушельницька (1872–1952) — українська співачка // Лупій Г. В. Львівський історико-культурний музей-заповідник «Личаківський цвинтар»: Путівник. — Л., 1996. — С. 240–241.
622. Соломія Крушельницька: Оперна та камерна співачка, педагог // Хто є хто на Тернопільщині: Довід.-біогр. видання. — К., 2004. — Вип. 1. — С. 193; фотогр.
623. Сто славних українців: [Соломія Крушельницька (1872–1952) — співачка] // Народна газета. — 1995. — № 8 (лют.).

ІХ. Бібліографічні видання про співачку

624. Вони прославили наш край: Бібліогр. посібник / Упр. культури Терноп. облдержадміністрації; Терноп. обл. б-ка для молоді; Уклад.: Л. Марченко, С. Воробель. — Т.: Підручники і посібники, 2002. — С. 191–197: Про С. Крушельницьку.
625. Володимир Гнатюк (1871–1991): Бібліогр. покажчик / Наук. т-во ім. Т. Шевченка у Львові; Комісія бібліогр. книгознавства; Наук.-дов. вид.; Серія 1. Бібліогр. Т. 3; Упоряд. М. Мороз, М. Мушинка. — Л.: Вид-во НТШ, 1992. — 151 с.
Про Крушельницьких див. іменний покажчик, С. 135.
626. Їй аплодував світ: До сторіччя від дня народження Соломії Крушельницької: Бібліогр. список / Терноп. обл. упр. культури; Обл. б-ка ім. В. П. Затонського; Терноп. краєзн. музей; Склала Л. Пустовідо. — Т.: Облполіграфвидав, 1973, портр. — (Люди нашого краю).
627. Соломія Крушельницька: Бібліогр. покажчик / Упр. культури виконкому Терноп. обл. ради нар. депутатів; Обл. б-ка для дорослих ім. В. П. Затонського; Обл. орг. т-ва любителів книги; Підгот.: Н. К. Іванко, П. К. Медведик. — Т., 1983. — 9 с. — (Діячі культури і мистецтва — наші земляки).
628. Соломія Крушельницька: Короткий бібліогр. покажч.: До 90-річчя від дня народження / Львів. б-ка АН УРСР. — Л., 1963. — 20 с.

НБУВ
ВО886272

629. Література до знаменних і пам'ятних дат Тернопільщини на 2007 рік: Бібліогр. покажчик / Упр. у спр. сім'ї, молоді та спорту Терноп. облдержадмін.; Упр. культури Терноп. облдержадмін.; Терноп. ОУНБ; Уклад. М. Друневич. — Т.: Підручники і посібники, 2006. — С. 98–100: Про С. А. Крушельницьку.
630. Петро Медведик: Життєписно-бібліографічна студія / Упр. культури Терноп. облдержадмін.; Терноп. обл. універс. наук. б-ка; Уклад. М. В. Друневич. — Т.: Підручники і посібники, 2005. — 95 с.
Про сім'ю Крушельницьких див. іменний покажчик, С. 89.
631. Основна бібліографія книжково-журнальних видань про Соломію Крушельницьку: До 130-ї річниці від дня народження / Підгот. П. Медведик // Соломія. — 2002. — № 2 (серп.-верес.). — С. 1, 3.
632. Основна література про Соломію Крушельницьку // Музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької у Львові. — Л., 2002. — С. 59.
633. Михайло Павлик: Бібліогр. покажчик / АН Української РСР; Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника; Уклад.: В. Т. Полек, П. Г. Баб'як; Передм. В. Т. Полека. — Л.: Вид-во наук. б-ки ім. В. Стефаника, 1986. — 208 с.
Про С. Крушельницьку, її родину див. іменний покажчик, С. 198–199.

634. Ростислав Пилипчук: Бібліогр. покажчик / М-во культури і мистецтв України; Київ. держ. ін-т театр. мистецтва ім. І. К. Карпенка-Карого; Уклад. В. Кушніренко. — К.: Твім інтер, 1996. — 109 с.: портр.
Про С. Крушельницьку див. покажчик імен, С. 98.
635. Рошнятовська О. А. Чарівна квітка України: [До 125-річчя від дня народження С. А. Крушельницької] // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К., 1998. — III кв. — С. 61–64.
636. Денис Січинський: Матеріали до бібліографії діячів української культури / Львів. держ. наук. б-ка М-ва культури Укр. РСР; Склали: С. П. Костюк, П. К. Медведик. — Л.: Каменяр, 1966. — 59 с.
Про С. Крушельницьку див. іменний покажчик, С. 57.

Х. Соломія Крушельницька: Вебліографічний список

10.1. Життя та творчість видатної співачки

636. Білавич Д. Прекрасна жінка в серпанку інтриг: 1900 рік у житті визначної української співачки Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] / Д. Білавич. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: http://postup.brama.com/001010/167_9_1.html, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Поступ. — 2000. — № 167).
Стаття на сайті щоденної львівської газети «Поступ».
637. Білавич Д. Тягар в душі, триумф — на сцені: Яким видався 1903 рік для Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] / Д. Білавич. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://www.wz.lviv.ua/print.php?atid=26318>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Високий замок. — 2003. — № 245).
Стаття на сайті газети «Високий замок».
638. Богиня сцени: До 130-річчя від дня народження С. Крушельницької [Електронний ресурс] / Терноп. обласна універсальна б-ка; Упоряд. Г. І. Польова. — Електрон. кн. — Т., 2002. — Режим доступу: http://www.library.te.ua/new_lib/vidania/index.php, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Електронна версія методичного посібника, підготовленого Тернопільською ОУНБ, на сайті бібліотеки. Змістовна бібліографія життєпису артистки, сценарій вечора-портрета «Богиня сцени» тощо.
639. Головащенко М. Чарівниця співу [Електронний ресурс] / М. Головащенко. — Електрон. ст. — Т., [2002]. — Режим доступу до ст.: <http://solomea.org.ua/charivn.htm>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр., англ.
Стаття про видатну оперну співачку, уродженку Тернопільщини, на сайті Благодійного фонду «Соломія». На сайті є також колекція фотографій примадонни оперної сцени.
640. Голос, що належав всьому людству [Електронний ресурс]. — Електрон. ст. — К., 2003. — Режим доступу до ст.: <http://www.ukrcognita.com.ua/ukr/music/85/?ch=f71f3e4542065970dc446ea27a1e5846>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр., англ.
Стаття про видатну українську оперну співачку на офіційному сайті Всеукраїнської громадської місії «Україна-відома».
641. Жизнь замечательных львовян: Крушельницкая С. А. [Электронный ресурс] / Саша Львовский. — Электрон. ст. — [Тель-Авив], 2004. — Режим доступа к ст.: <http://sashalvovskiy.livejournal.com/754.html>, свободный. — Загл. с экрана. — Яз. рус.
Стаття про життєвий і творчий шлях видатної української співачки.
642. Кочур А. Соломія Крушельницька [Електронний ресурс] / А. Кочур. — Електрон. ст. — [Україна], сор. 1999–2007. — Режим доступу до ст.: <http://www.umka.com.ua/ukr/singer/?id=1141>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр., англ.
Стаття про Соломію Крушельницьку на сайті інтернет-кramниці української музики «Умка». Біографія співачки. Інформація про можливість придбання дисків із її записами.
643. Крушельницька Соломія Амвросіївна [Електронний ресурс] / Вікіпедія. — Електрон. ст. — [Україна], 2001. — Режим доступу до ст.: <http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D1%80%D1%83%D1%88%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%D0%A1%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%8F%D0%90%D0%BC%D0%B2%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D1%97%D0%B2%D0%BD%D0%B0>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр., пол., угор.
Стаття про Соломію Крушельницьку на сайті Вільної енциклопедії «Вікіпедія». Біографія, цікаві факти, фотографії, література, посилання на інші джерела.
644. Крушельницька Соломія Амвросіївна (1872–1952) [Електронний ресурс] / Український об'єднаний портал. — Електрон. ст. — [Україна], сор. 2000–2005. — Режим доступу до ст.: <http://www.ukrop.com.ua/encyclopaedia/100names/6132.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Біографія видатної української співачки у розділі «Енциклопедія» Українського об'єднаного порталу «Укроп».
645. Щудря М. Крушельницька Соломія Амвросіївна // Щудря М. Сто великих українців: (Літопис нашої державності в іменах) [Електронний ресурс] / М. Щудря. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://lib.crimea.ua/avt.lan/student/bibljour/journal00/imena00/second.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Українська культура. — 2000. — № 2).
Коротка довідка про С. Крушельницьку в довіднику М. Щудрі «Сто великих українців» на сайті наукової бібліотеки Таврійського національного університету.

646. Крушельницька Соломія Амвросіївна (1872–1952), співачка (лірико-драматичне сопрано), педагог [Електронний ресурс] / Український центр. — Електрон. ст. — Лондон-Л., сор. 2000–2006. — Режим доступу до ст.: http://www.ukrcenter.com/library/read.asp?id=1872&page=1#text_top, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Стаття про співачку в енциклопедії «Сто видатних імен України» на сайті «Український центр: освітньо-інформаційний ресурс».
647. Крушельницька Соломія Амвросіївна (1872–1952) [Електронний ресурс] / Урядовий портал. — Електрон. ст. — [Україна], [2003?]. — Режим доступу до ст.: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=1059488&cat_id=31295, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Коротка біографічна довідка на Урядовому порталі.
648. Крушельницкая Соломея Амвросиевна [Электронный ресурс] / Oval.Ru: Информационные и финансовые услуги on-line. — Электрон. ст. — [Россия], сор. 1999–2007. — Режим доступа к ст.: <http://www.oval.ru/enc/37584.html>, свободный. — Загл. с экрана. — Яз. рус.
Довідка з «Великої радянської енциклопедії» про видатну українську співачку на російському сайті «Oval.Ru: Информационные и финансовые услуги on-line».
649. Кушнір С. Мадам Баттерфляй з Тернопільщини [Електронний ресурс] / С. Кушнір. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: http://www.obriy.pib.com.ua/2006/35_06/03.shtml, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Обрій-ПІБ. — 2006. — № 35).
Стаття про Соломію Крушельницьку на сайті газети АКБ «Промінвестбанк» «Обрій-ПІБ». Біографія співачки, фотографії.
650. Лучканін В. Соломія Крушельницька та Італія: 16 листопада минає 54 роки, коли перестало битися серце славетної української співачки [Електронний ресурс] / В. Лучканін. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://day.kiev.ua/172385>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (День. — 2006. — № 198).
Стаття про перебування С. Крушельницької в Італії на сайті щоденної української газети «День».
651. Мальва Ю. Талант світового визнання: До річниці від дня народження Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] / Ю. Мальва. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://ukrslowo.kiev.ua/work/archive/2006/39/20.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Українське слово. — 2006. — № 39).
Стаття про життєвий і творчий шлях співачки на сайті часопису «Українське слово».
652. Мартинов В. Вічний голос Соломії [Електронний ресурс] / В. Мартинов. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=6>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Кримська світлиця. — 2002. — № 38).
Стаття про видатну співачку; історія створення та текст пісні «Вічний голос Соломії» (сл. В. Мартинова, муз. О. Зелінського) на сайті всеукраїнської громадсько-політичної та літературної газети «Кримська світлиця».
653. Меа [Електронний ресурс]. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://www.citylife.com.ua/index.php?id=26&tid=312&art=434>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (CITY LIFE. — 2006. — № 8).
Про особисте життя видатної української співачки розповідає директор Львівського музично-меморіального музею Соломії Крушельницької Галина Тихобаєва. Стаття на сайті інформаційного журналу «СІТІ ЛАЙФ».
654. На вершині світової слави: (про видатну українську співачку Соломію Крушельницьку) [Електронний ресурс] / Асоціація академічних музичних конкурсів (Україна). — Електрон. ст. — Україна, сор. 2005. — Режим доступу до ст.: <http://www.competition.kiev.ua/kru/umov.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Інформація про співачку на сайті Асоціації академічних музичних конкурсів (Україна).
655. Паламарчук О. З історії Львівського оперного театру // Вісник Львівського університету. Сер. Мистецтвознавство. Вип. 3 [Електронний ресурс] / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. — Електрон. ст. — Львів, 2003. — Режим доступу: http://www.lnu.edu.ua/faculty/web_kultura/visnyk2003/zmist.html#Зміст, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Про виступи Соломії Крушельницької на сцені Львівського оперного театру.
656. Перепечаєнко А. Життя Соломії Крушельницької: Літературно-музикальна композиція [Електронний ресурс] / А. Перепечаєнко. — Електрон. дані. — [Україна], 2004. — Режим доступу: http://afield.org.ua/pub3/pub81_1.phtml, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Сценарій літературно-музичної композиції «Життя Соломії Крушельницької» (за мотивами роману-біографії Валерії Врублевської «Соломія Крушельницька») на сайті жіночого інтернет-видання «Afield (Поле надєжды)».
657. Поврозник К. Мирослав Скорик: «Крушельницька присвятила життя мистецтву» [Електронний ресурс] / К. Поврозник. — Електрон. ст. — Л., 2004. — Режим доступу до ст.: <http://portal.lviv.ua/digest/2004/07/01/150231.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Відомий композитор, голова Львівської спілки композиторів України Мирослав Скорик, нащадок Соломії Крушельницької, розповідає про відому співачку. Стаття з львівської газети «Ратуша» на сайті «Львівський портал».

658. Позняк-Хоменко Н. Душа, обернена до пісні. Соломія Крушельницька [Електронний ресурс] / Н. Позняк-Хоменко. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://bezcenzury.com.ua/ua/archive/2923/2946/2947.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр., рос. — Аналог друк. вид. (Без цензури. — 2004. — № 38).
Стаття про життєвий та творчий шлях Соломії Крушельницької на сайті громадсько-політичного тижневика «Без цензури».
659. Попович Ж. СОЛО-МЕА [Електронний ресурс] / Ж. Попович. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://www.dt.ua/3000/3680/36303/>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр., рос. — Аналог друк. вид. (Дзеркало тижня. — 2002. — № 38).
Стаття про видатну співачку на сайті газети «Дзеркало тижня».
660. Садова Л. Соломія Крушельницька: зірка України [Електронний ресурс] / Л. Садова. — Електрон. ст. — [Україна], 2005. — Режим доступу до ст.: <http://www.ridnaukraina.com/view.aspx?type=news&lang=1&nid=151&id=91>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Стаття про Соломію Крушельницьку на сайті інтернет-газети «Рідна Україна». Біографія співачки, фотографії тощо.
661. Сайко О. Голос, що полонив увесь світ [Електронний ресурс] / О. Сайко. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: http://www.arka.org.ua/newissue8/articles.php3?id_issue=50&id_heading=10, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Арка. — 2002. — № 22).
Стаття про видатну українську оперну співачку на сайті львівської суспільно-релігійної газети «АРКА».
662. Сайко О. Найпрекрасніша і найчарівніша Баттерфляй [Електронний ресурс] / О. Сайко. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: http://www.arka.org.ua/newissue8articles.php3?id_issue=78&id_heading=10, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Арка. — 2004. — № 11).
Про Соломію Крушельницьку в ролі мадам Баттерфляй в однойменній опері Д. Пуччіні. Стаття на сайті львівської суспільно-релігійної газети «АРКА».
663. Соломея Амвросиевна Крушельницкая (1873–1952) [Електронний ресурс] / И. Федоров. — Электрон. ст. — [Россия], сор. 2002–2007. — Режим доступа к ст.: <http://www.belcanto.ru/krushelnitskaya.html>, свободный. — Загл. с экрана. — Яз. рус.
Коротка біографічна довідка про видатну українську оперну співачку на російському сайті «Belcanto (В мире оперы)».
664. Соломія Амвросієвна Крушельницька (23.IX.1872–16.XI.1952) [Електронний ресурс] / В. Коваленко. — Електрон. ст. — [Москва], сор. 2004. — Режим доступу до ст.: <http://ukrsong.narod.ru/htmls/krusheln.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Біографія та фотографія зі «Словника співаків України» І. Лисенка на сайті «Українська пісня».
665. Соломея Крушельницкая [Електронний ресурс] / ВсеТУТ.ru. — Электрон. ст. — [Россия], [200?]. — Режим доступа к ст.: <http://www.bcetyt.ru/culture/people/solomeyakrushelnitskaya.html>, свободный. — Загл. с экрана. — Яз. рус.
Біографія відомої української оперної співачки С. Крушельницької на російському сайті «ВсеТУТ.ru».
666. Соломея Крушельницкая [Електронний ресурс] / Т. Мартынюк. — Электрон. ст. — [Россия], [200?]. — Режим доступа к ст.: http://www.terrawoman.com/vip/terrawoman/solomeya_krushelnitskaya/comments, свободный. — Загл. с экрана. — Яз. рус.
Стаття про видатну українську співачку на сайті жіночого журналу «TerraWoman».
667. Соломея Крушельницкая [Електронний ресурс] / Bestarticles.ru. — Электрон. ст. — [Россия], 2006. — Режим доступа к ст.: <http://bestarticles.ru/a103/a659.html>, свободный. — Загл. с экрана. — Яз. рус.
Стаття про видатну українську оперну співачку на російському сайті «Bestarticles.ru».
668. Соломія Крушельницька (1872–1952) [Електронний ресурс] Тернопільська обласна бібліотека для молоді. — Электрон. ст. — Тернопіль, [2001?]. — Режим доступа до ст.: http://www.yl.edu.te.ua/index.aspx?res_xml=Online\Famous/art/art30.xml&num=3&res_xsl=Online\Famous\art.xsl, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Стаття про С. Крушельницьку на сайті Тернопільської обласної бібліотеки для молоді. Біографія співачки. Бібліографія.
669. Соломія Крушельницька [Електронний ресурс] / Myroslav Mykytsey. — Электрон. ст. — [Бучач], сор. 2001–2003. — Режим доступа до ст.: <http://www.geocities.com/buchachtown/krushelnicka/>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Біографія співачки на сайті м. Бучача Тернопільської області.
670. Соломія Крушельницька (1872–1952) [Електронний ресурс] / Тернопільська ОДА. — Электрон. ст. — Тернопіль, сор. 2002–2007. — Режим доступа до ст.: <http://www.adm.gov.te.ua/humanitary.php?section=60>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Коротка довідка про життєвий і творчий шлях видатної української оперної співачки, уродженки Тернопільщини Соломії Крушельницької на сайті Тернопільської обласної державної адміністрації.
671. Соломія Крушельницька (23.09.1872–16.11.1952) [Електронний ресурс] / Українські пісні. — Электрон. ст. — [Україна], [200?]. — Режим доступа до ст.: <http://www.pisni.org.ua/hview.php?id=435>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Коротка біографічна довідка про видатну українську співачку на сайті «Українські пісні». Можливість замовлення компакт-дисків.

672. Соломія Крушельницька (1872–1952) [Електронний ресурс] / Ukrinform. — Електрон. ст. — [Україна], сор. 2004. — Режим доступу до ст.: <http://svit.ukrinform.com/krushelnuzka.shtml>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
 Біографія співачки на сайті «Країни світу: пізнай світ разом з нами».
673. Соломія Крушельницька [Електронний ресурс] / Українська молодь — Христові, м. Сколе. — Електрон. ст. — Сколе, сор. 1994–2004. — Режим доступу до ст.: http://www.umh-skole.boom.ru/ua/skole/krushelnyska_ua.htm, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
 Сторінка, присвячена життю і творчості примадонни світової оперної сцени, на сайті молодіжної організації «Українська молодь — Христові». Біографія співачки, творчий та педагогічний шлях, список публікацій тощо.
674. Перлини світового вокалу: Соломія Крушельницька [Електронний ресурс] / UkrMusic. — Електрон. дані. — К., сор. 2001–2005. — Режим доступу: <http://www.ukrmusic.com.ua/ukr/album.php?id=439>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
 Інформація про компакт-диск із записами прими світової оперної сцени Соломії Крушельницької та можливість його придбання.
675. [Соломія Крушельницька]: Авторська програма Оксани Марченко «Імена» [Електронний ресурс] / OMEGA TV. — Електрон. дані. — К., 2004. — Режим доступу: <http://www.imena.tv/heroes/krush.htm>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
 Про видатну співачку розповідає онук сестри Соломії Крушельницької, композитор Мирослав Скорик. Сторінка містить багато фотографій співачки.
676. Соломія Крушельницька, її життя — неперевершений успіх і постійне зречення [Електронний ресурс] / Refine.org.ua. — Електрон. дані. — [Україна], 2005. — Режим доступу: <http://www.refine.org.ua/pageid-3325-1.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
 Біографія співачки на сайті «Refine.org.ua: Українські реферати».
677. Цодоков Е. Украинская дива Соломия Крушельницкая [Электронний ресурс] / Е. Цодоков. — Электрон. ст. — [Россия], сор. 1999–2000. — Режим доступа к ст.: <http://www.opera-news.ru/history29.html>, вільний. — Загл. с екрана. — Яз. рус.
 Біографія Соломії Крушельницької в розділі «Історія опери» на сайті «OperaNews.Ru: Всё об опере в России и за рубежом».
678. Черняк Н. Золотий шлях Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] / Н. Черняк. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://www.crossroads.com.ua/articles/2005/79/1444.php>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Молодіжне перехрестя. — 2005. — № 79).
 Стаття про життєвий і творчий шлях Соломії Крушельницької на сайті Кіровоградської молодіжної газети «Молодіжне перехрестя».
679. Чио-Чио-Сан [Электронний ресурс] / Саша Львовский. — Электрон. ст. — [Тель-Авив], 2004. — Режим доступа к ст.: http://www.lvovemmigrant.sitcity.ru/ltext_0906144213.phtml?p_ident=ltext_0906144213.p_1512115226, вільний. — Загл. с екрана. — Яз. рус.
 Біографія примадонни світової опери на «Сайте емигрантов из Львова. Городу Львов 750 лет!».
680. Чорновол І. Зірки та терни Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] / І. Чорновол. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://www.gazeta.lviv.ua/articles/2004/11/12/54/>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Львівська газета. — 2004. — № 208).
 Стаття про співачку на сайті «Львівської газети».
681. Чорновол І. Зірки та терни Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] / І. Чорновол. — Електрон. ст. — [Познань, К.], 2004. — Режим доступу до ст.: <http://www.ukraine-poland.com/u/kultura/kultura.php?id=814>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
 Стаття про Соломію Крушельницьку на сайті «Українсько-польського інтернет-журналу».
682. Solomiia Krushelnyska (Krushelnyskaya), Ukrainian soprano, 1872–1952 [Електронний ресурс] / Andrea Suhm-Binder. — Електрон. ст. — [Німеччина], сор. 1999. — Режим доступу до ст.: http://www.cantabile-subito.de/Sopranos/Krusceniski_Salomea/kruscheniski_salomea.html, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова англ.
 Біографія видатної співачки, фотографії, можливість замовлення компакт-дисків на сайті «Cantabile-subito».
683. Salomea Krushelnyska [Електронний ресурс] / Lviv Best Portal. — Електрон. ст. — [Львів], [2003?]. — Режим доступу до ст.: <http://www.lvivbest.com/Sections+index-reqviewarticle-artid-117-page-1.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова англ.
 Стаття про видатну українську співачку на порталі «Lviv Best».
684. Solomiia Krushelnyska [Електронний ресурс] / AboutLviv.ua. — Електрон. ст. — [Україна], сор. 2000–2007. — Режим доступу до ст.: http://www.aboutlviv.com/people/solomiia_krushelnyska_en.html, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова англ.
 Біографія видатної співачки на сайті «All About Lviv».
685. Solomiia Krushelnyska [Електронний ресурс] / Lviv.biz. — Електрон. ст. — [Львів], сор. 2004–2007. — Режим доступу до ст.: http://lviv.biz/en/people/solomiia_krushelnyska/, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова англ.
 Життєпис співачки на сайті «Lviv.biz».

686. Ukrainian Opera Star Solomiia Krushelnyska [Електронний ресурс] / Orpheus and Lyra, Inc. — Електрон. ст. — [Україна], cop. 2000–2007. — Режим доступу до ст.: <http://www.orpheusandlyra.com/Krushelnyska.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова англ.
 Біографія та велика кількість фотографій Соломії Крушельницької на сайті «Orpheus and Lyra, Inc».
- 10.2. Вшанування пам'яті Соломії Крушельницької**
687. Вятчанинова Є. Тернопільщина пам'ятає геній Крушельницької [Електронний ресурс] / Є. Вятчанинова. — Електрон. ст. — [Україна], [2006?]. — Режим доступу до ст.: <http://model21.org.ua/node/575>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
 Вшанування пам'яті видатної оперної співачки на Тернопільщині. Стаття на сайті коопераційного проєкту Швейцарської культурної програми в країнах Південно-Східної Європи та Україні «Модель 21: Творці змін».
688. Доповнення заступника Міністра культури і туризму України, заступника голови Оргкомітету О. Г. Шокало-Бенч до запропонованого НАН України списку видатних діячів України для увічнення їх пам'яті в меморіальному, історико-архітектурному комплексі «Алея видатних діячів України» [Електронний ресурс] / Міністерство культури і туризму України. — Електрон. дані. — К., [200?]. — Режим доступу: http://www.mincult.gov.ua/files/propoz_alleya_bench.doc, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
 До списку видатних діячів України для увічнення їх пам'яті в меморіальному, історико-архітектурному комплексі «Алея видатних діячів України» включене ім'я Крушельницької Соломії Амвросіївни (1872–1952), оперної і камерної співачки, педагога.
689. Керик О. «Мадам Баттерфляй» виповнилося сто років [Електронний ресурс] / О. Керик. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://www.wz.lviv.ua/print.php?atid=30257>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Високий замок. — 2004. — № 92).
 Про відзначення сторіччя від дня прем'єри опери «Мадам Баттерфляй» за участю Соломії Крушельницької у Львові. Стаття на сайті львівської газети «Високий замок».
690. Ліщенко Ю. До Львова повернулася мадам Баттерфляй [Електронний ресурс] / Ю. Ліщенко. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://www.wz.lviv.ua/print.php?atid=46065>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Високий замок. — 2006. — № 50).
 Львівський національний театр опери та балету ім. Соломії Крушельницької потішив шанувальників високого мистецтва прем'єрою — балетом «Повернення Баттерфляй» на музику видатного українського композитора Мирослава Скорика. Стаття на сайті газети «Високий замок».
691. Ліщенко Ю. Соломію Крушельницьку поставили на пуанти [Електронний ресурс] / Ю. Ліщенко. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://www.wz.lviv.ua/print.php?atid=45969>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Високий замок. — 2006. — № 47).
 Про балет М. Скорика «Повернення Баттерфляй». Стаття на сайті газети «Високий замок».
692. Львівський скульптор Ярослав Скакун у Києві відлив погруддя Соломії Крушельницької для музею театру Ла Скала [Електронний ресурс] / Західна інформаційна корпорація. — Електрон. ст. — [Львів], 2007. — Режим доступу до ст.: http://www.zik.com.ua/index.php?news_id=68967, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
 Погруддя співачки, яке планують встановити в музеї театру Ла Скала 9 лютого, виліпив львівський художник Ярослав Скакун за прижиттєвими світлинами Соломії Крушельницької. Інформація на сайті інформаційного агентства «Західна інформаційна корпорація».
693. Музей Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] / Nezabarom.com.ua. — Електрон. ст. — [Україна], cop. 2004–2007. — Режим доступу до ст.: http://lviv.nezabarom.com.ua/ua/Muzei-Vystavki-Galerei/mus_krushelnitskoy/, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр., рос.
 Інформація про музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької у Львові. Коротка довідка про життя та творчий шлях співачки.
694. На Тернопільщині визначено кращий проєкт пам'ятника Соломії Крушельницькій [Електронний ресурс] / Західна інформаційна корпорація. — Електрон. ст. — [Львів], 2007. — Режим доступу до ст.: http://zik.com.ua/index.php?news_id=77645, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
 Інформація про переможця конкурсу на спорудження пам'ятника Соломії Крушельницькій у Тернополі на сайті інформаційного агентства «Західна інформаційна корпорація».
695. Нога Х. Єлена, Чіо-Чіо-Сан та Ельза зустрілись під одним дахом [Електронний ресурс] / Х. Нога. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://www.wz.lviv.ua/print.php?atid=54831>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Високий замок. — 2007. — № 38).
 Стаття про музей Соломії Крушельницької у Львові на сайті газети «Високий замок».
696. Оголошено збір коштів на спорудження пам'ятника Соломії Крушельницькій у Тернополі [Електронний ресурс] / Західна інформаційна корпорація. — Електрон. ст. — [Львів], 2006. — Режим доступу до ст.: http://zik.com.ua/index.php?news_id=63485, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
 Про засідання оргкомітету з підготовки та відзначення 135-ї річниці від дня народження видатної української співачки, уродженки Тернопілля, Соломії Крушельницької. Інформація на сайті інформаційного агентства «Західна інформаційна корпорація».
697. Папірник І. Соломія Крушельницька потребує не тільки шани [Електронний ресурс] / І. Папірник. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: http://www.arka.org.ua/newissue8/articles.php3?id_issue=47&id_heading=1#881, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Арка. — 2002. — № 19).

Стаття про музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької у Львові на сайті львівської суспільно-релігійної газети «АРКА».

698. «Повернення Батерфляй» — балет на фактах з життя Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] / Західна інформаційна корпорація. — Електрон. ст. — [Львів], 2006. — Режим доступу до ст.: http://zik.com.ua/index.php?news_id=37851, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Про прем'єру балету М. Скорика «Повернення Батерфляй» у Львівському національному театрі опери та балету ім. С. Крушельницької. Інформація на сайті інформаційного агентства «Західна інформаційна корпорація».
699. Поліщук Т. Українська Брунгільда: Вийшли CD із записами легендарної Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] / Т. Поліщук. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: <http://www.day.kiev.ua/17338/>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (День. — 2003. — № 55).
У Національній музичній академії України відбувся літературно-музичний вечір, присвячений пам'яті видатної співачки Соломії Крушельницької, і презентація CD із її записами. Інформація на сайті газети «День».
700. Попович В. Пам'ятник Соломії Крушельницькій у Тернополі таки буде! Коли? [Електронний ресурс] / В. Попович. — Електрон. ст. — [Тернопіль], сор. 2004–2007. — Режим доступу до ст.: <http://www.ternopil.vosvoboda.info/dokument000939.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Стаття на сайті Всеукраїнського об'єднання «Свобода. Тернопільщина»
701. Проект Постанови Верховної Ради України «Про відзначення 135-річчя з дня народження видатної української співачки Соломії Крушельницької»: Пояснювальна записка [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — Електрон. дані. — Київ, сор. 2004. — Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua:7777/pls/zweb_n/webproc34?id=&pf3511=17877&pf35401=51246, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
702. Про відзначення 135-річчя з дня народження видатної української співачки Соломії Крушельницької: Постанова Верховної Ради України: Проект вноситься народним депутатом України І. М. Стойко [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — Електрон. дані. — Київ, сор. 2004. — Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua:7777/pls/zweb_n/webproc4_2?id=&pf3516=5431&skl=5, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
703. Савенко Є. Вечір пам'яті Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] / Є. Савенко. — Електрон. ст. — [Україна], 2005. — Режим доступу до ст.: <http://kobza.com.ua/content/view/742/41/>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Про вшанування пам'яті видатної української оперної співачки українцями Татарстану на сайті «Кобза — українці Росії».
704. Савенко Є. Вечір пам'яті Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] / Є. Савенко. — Електрон. ст. — К., 2005. — Режим доступу до ст.: <http://www.uvkr.com.ua/ua/news/krushelnycka.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Про вшанування пам'яті видатної української оперної співачки українцями Татарстану на сайті Української всевітньої координаційної ради.
705. Сайко О. Фестиваль оперної музики — символ пам'яті [Електронний ресурс] / О. Сайко. — Електрон. ст. — Режим доступу до ст.: http://www.arka.org.ua/newissue8/articles.php3?id_issue=50&id_heading=10, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр. — Аналог друк. вид. (Арка. — 2002. — № 22).
Стаття про Міжнародний фестиваль оперної музики ім. С. Крушельницької у Львові на сайті львівської суспільно-релігійної газети «АРКА».
706. Соломія [Електронний ресурс] / Ольвія. — Електрон. ст. — [К.], сор. 2003–2007. — Режим доступу до ст.: http://www.olvia.com.ua/articles.php?article_id=3582, вільний. — Загл. з екрана. — Яз. укр.
Стаття про хореографічну драму, яку репрезентував театр імені І. Франка, присвячену примадонні світової сцени Соломії Крушельницькій (автор ідеї та режисер-постановник — Олександр Білозуб. У головній ролі — заслужена артистка України Поліна Лазова) на сайті київської фірми з розповсюдження концертних і театральних квитків «Ольвія».
707. У Ла Скала буде погруддя Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] / Українське рейтингове агентство «УРА». — Електрон. ст. — Л., сор. 2005. — Режим доступу до ст.: <http://ura.lviv.ua/print/?/9603>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Погруддя видатної української оперної співачки Соломії Крушельницької встановлять у театрі Ла Скала (Італія). Інформація на сайті незалежного інформаційно-аналітичного видання «УРА-Інформ».
708. У польському місті Ніско з'явиться меморіальна дошка Соломії Крушельницькій [Електронний ресурс] / Львівський портал. — Електрон. ст. — [Л.], 2005. — Режим доступу до ст.: <http://portal.lviv.ua/news/2005/08/30/170030.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
Інформація на сайті «Львівський портал».

Для більш детального ознайомлення із сайтами українських часописів звертайтеся до наступних пошукових систем України:

Google — <http://www.google.com.ua>

«Мета» — <http://meta.ua>

Ukr.net — <http://ukr.net>

Яндекс — <http://www.yandex.ru>

Yahoo! — <http://www.yahoo.com>
Rambler — <http://www.rambler.ru>
«Український портал» — <http://www.uaportal.com>
«АУ!» — <http://www.ay.com.ua>

Список переглянутих періодичних видань

Журнали

Art Line (Київ)
Бібліотечний вісник (Київ)
Вісник Національного банку України (Київ)
Вітчизна (Київ)
Всесвіт (Київ)
Дзвін (Львів)
Дніпро (Київ)
Жовтень (Львів)
Музика (Київ)
Народна творчість та етнографія (Київ)
Новини кіноекрану (Київ)
Обрій (Київ)
Пам'ятки України (Київ)
Родослав (Київ)
Українська культура (Київ)
Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах (Київ)
Універсум (Київ)

Газети

Армія України (Львів)
Бережанське віче (Бережани)
Божий сяч (Тернопіль)
Високий замок (Львів)
Вільне життя (Тернопіль)
Вісті Придністров'я (Монастириськ)
Галицький вісник (Борщів)
Галичанка (Львів)
Голос України (Київ)
20 хвилин (Тернопіль)
Демократична Україна (Київ)
День (Київ)
Дзеркало тижня (Київ)
Друг читача (Київ)
Експрес (Львів)
За вільну Україну (Львів)
Західна Україна (Тернопіль)
Золота Пілава (Бучач)
Київські відомості (Київ)
Киевские ведомости
Комсомольская правда в Украине (Київ, Львів)
Культура і життя (Київ)
Літературна Україна (Київ)
Місто (Тернопіль)
Молодь України (Київ)
Независимость (Київ)
Нова доба (Бучач)
Нова Тернопільська газета (Тернопіль)
Перемога (Бучач)
Подільське слово (Терноп. р-н)
Порадниця (Київ)
Правда Украины (Київ)
Просвіта (Гусятин)
Радянська Україна (Київ)
Ровесник (Тернопіль)
Свобода (Тернопіль)

Сільський час (Київ)
Слово Просвіти (Київ)
Соломія (Тернопіль)
Старожитності (Київ)
Тернопіль вечірній (Тернопіль)
Тернистий шлях (Тернопіль)
Тиждень (Львів)
Україна молода (Київ)
Українська музична газета (Київ)
Українське слово (Київ)
Урядовий кур'єр (Київ)
Час (Київ)
Шляхом Ілліча (Терноп. р-н)

Іменний покажчик

—А—

Аблонський Д.	57
Алерамо С.	47
Андрієва О.	54
Антоненко Є.	23
Антонюк В.	56
Арносі Е.	36
Ахматова О.	26

—Б—

Баб'як О.	41
Баб'як П. Г.	50, 74
Бадуківський О.	55
Бандрівська О.	43, 45
Банфі-Малагуцці Д.	47
Барвінський В.	49
Барвінський О.	38
Бегічева Г.	33
Безкоровайний В.	38, 40
Безпальчук О. Я.	51
Белоусов А.	28
Бернакевич Л.	59
Бернакович Л.	28
Бернацький М.	34
Біба П.	28
Біганич Л.	62
Білавич Д.	29, 57, 58, 75
Біласюк О.	60
Білінкевич М.	37
Білінська М.	37
Білозуб О.	67
Білявська О.	46
Богданова Н.	46
Богуславський В.	34
Боднарчук В.	64
Бойцун Л.	38

Болотний М.	68
Борман Е.	34, 35
Борух-Качанівська С.	46
Бриж Т.	63
Брицька Г.	55
Бугай О.	68
Буяк Я.	54

—В—

Вайда-Королевич Я.	43
Василевська Н.	65
Василишин Я.	64
Вахняк Є.	46
Вахрамєєва Р.	29
Вачкова М.	45
Вентурі Д.	47
Виспінський І.	55, 60
Вихрущ В.	65
Вільде І.	26
Вінницька-Канська У.	46
Вітошинський Р.	60
Водоп'ян А.	64
Водяний Х.	33
Волинська О.	60
Волинський Й.	26
Воловець О.	62
Волотовська Н.	65
Волошин С.	25
Воробель С.	74
Врублевська В.	29, 64
Вятчанинова Є.	83

—Г—

Гаврилова К.	43
Гайдукевич Я.	59
Ганкевич Р.	33
Гапій Я.	45

Гарасимчук К.	68
Гатті-Казаца Д.	47
Генсірук С.	29, 47, 68
Герета І. 26, 43, 49, 53, 55, 58	
Герман О.	65
Главачек Ф.	26, 43
Гнатик Х.	29
Гнатюк Д.	53
Гнатюк І.	65
Головащенко М. 24, 26, 29, 43, 54, 61, 68, 73, 75	
Головин Б.	54
Головко Д.	38
Голод І.	29
Гончарук О.	56, 58
Горак Я.	49
Гордасевич Г.	65
Горделадзе Л.	68
Горницький Н.	33
Городницька Б.	63
Григоренко К.	29
Гриневич В.	56
Гринишин М.	26, 51
Гулько Я.	68, 69
—Д—	
Дащенко Н.	62
Дей О.	23, 26, 39, 40
Дем'янова І.	37, 60
Демків Б.	65
Дерев'янка І.	41
Деркач І.	26, 28, 49, 51, 70
Дирда Н.	62
Дишкант В.	67
Дмитрук Г.	61
Дністренко М.	54
Добрянська І.	36

Дозорська А.	38
Доріченко О.	66
Доскач С.	24
Дрималик Б.	24, 36
Дросте К.	27
Друневич М. В.	74
Дубенко С.	62
Дубина М.	30
Дуда І.	38, 39, 64
Дюваль Д.	35
—Е—	
Едер Т.	60
Ельгорт Б.	53
Еріксон Р.	24
—Є—	
Єдлінська У.	71
Єфименко Н.	30, 55
Єфремов Б.	68
—Ж—	
Житкевич А.	68
Жишкович М.	43
—З—	
Завалков С.	53
Загородний Р.	30
Заєць Г.	30, 53
Зайко М.	56
Залеський О.	38
Зелінська М.	46
Зелінський О.	53, 68
Зозуляк Є.	37
Зубеляк М.	27, 30, 58
Зюбровська Г.	41
Зюбровська Н. . 37, 42, 43, 59	
—І—	
Іванов М.	34

Іванко Н. К.....	74
Ільницька (Тіпакова) М. ...	51
Інкальятті М.	35, 47
—К—	
Калинюк М.	30
Калішевська А.	44
Канич А.	68
Кано де П'яцціні Ж.....	44
Kański J.	33
Кармалюк П.....	44
Карський Г.....	44
Касіян В.	71
Качкан В. А.....	70, 71
Керик О.....	84
Кирик Л.....	30
Кияновська Л.....	69
Кобельська О.....	56
Кобилянська О.	71
Коваленко В.....	80
Когут Г.....	44
Козак Г. Я.	65
Козік Л.	44
Козуля О.	26
Колесса М.	43
Колесса Ф.	51
Колодій В.....	66
Коломієць В.....	66
Коник В.....	57
Кордуба А.....	39
Коробчак Л.	53
Королевич-Вайдова Я.....	34
Коротич В.	66
Кортопассі Р.	47, 48
Кос-Анатольський А... ..	44, 49
Костащук В.....	50

Костенко В.....	30
Костів-Гуска Г.....	66
Костюк С. П.....	75
Котляревський А.....	44
Которович Б.....	64
Кочур А.	76
Кравченюк О.	27
Краснодемський В.	52
Краснопольський І.	61
Кривицька Л.	36, 44
Крих Ю.....	44
Кропивницький М.....	51, 71
Крушельницька Ганна	41, 42
Крушельницька Емілія	40
Крушельницька-Бандрівська О.	45
Крушельницька-Охримович О.	46
Крушельницький Антон	40, 43
Крушельницький Аскольд	43
Крушельницькі.....	42, 72
Krusceniski	32, 33
Кубійович В.....	72
Кудрявцев Л.....	30, 55, 56
Куневич Б.....	28
Кушнір Б.	63
Кушнір С.....	31, 77
Кушніренко В.....	75
Кушнірук А.....	64
—Л—	
Лавренюк В.....	37, 59
Лазова П.....	67
Лаурі-Вольпі Д.	48
Левицька Л.....	64, 69
Левицька О.	31
Легкий В.	52
Лепкий Б.	66, 70

Лепкий С.....	66
Лисенко М.	71
Лисенко О.	44
Лисий В.....	39
Ліберний О.	55
Ліщенко Ю.	84
Лозинська Л.....	63
Лопатинський Л.	28
Луговий О.	66, 73
Луговик І.....	60
Лужецька І.	49, 51, 57
Лукавецька Н.....	37
Лукіянович Д.....	71
Лупій Г.....	73
Лучканін В.	31, 77
Львовський С.	76, 82
Людкевич С.	39, 44, 50, 51
Ляховський І.....	65, 68

—М—

Майданська С.....	31, 55, 66
Майчик І.	23
Максим'юк С.....	24
Малицька К.....	55
Малицький Ф.....	66
Мальва Ю.	31, 77
Малюца М.....	45
Мангі Д.	35, 48
Манчінеллі Л.	48
Маротті Г.	48
Мартинов В.	68, 78
Мартинюк Т.....	80
Марунчак М.....	36
Марченко Л.	74
Марчук Л. ..	28, 52, 56, 57, 58
Масикевич О.	31, 53

Машталір Л.....	57
Медведик П. 23, 27, 31, 33, 36, 38, 39, 40, 42, 43, 50, 51, 54, 58, 59, 71, 72, 74, 75	
Межа Х.....	24
Мелех-Яросевич Л.	31
Мелінський С.	33
Мельник Л.	59
Мельник О.	63
Мельничук Б.....	39, 65, 68
Мельничук Г.....	28
Менцинський М. 49, 58, 70, 71	
Мисько Є.....	63
Михайленко І.....	55
Мичко С.	26, 31
Мишуга О.	49, 50, 71
Мональдї Д.	48
Мороз В.....	64
Мороз М.....	74
Москалец А.....	57
Мошинська О.	31
Mykytsey М.	81
Музика І.	62
Музика Н.....	39
Музика Я.....	46
Мушинка М. 74	

—Н—

Нижанківський Н.	36, 50
Нижник І.	66
Ніколаєва Л.....	45
Новосядлий Б.	64
Нога Х.	85

—О—

Оверлло П.	34
Одрехівський В.	63
Окампо В.....	66

Олейнюк О.....	41
Олексієнко Т.....	59
Олійник М.	41
Олтаржевська Л.	67
Омелян Я.....	62
Ониськів М.	28, 54
Онишко Г.....	31
Опіллянський П.....	55
Остапенко Н.	67
Остап'юк Б.	27, 41
Охримович О.....	46
Очеретовська Н.	66
—П—	
Павлик М.	50, 51, 71, 74
Павличко Д.....	66
Павлишин С.....	34
Паламарчук О.....	60, 78
Панов О.....	31
Панчук І.	42, 73
Папасольї Д.	48
Папірник І.....	85
Пароді Л.....	35, 48
Пасічник Р.	31, 34, 36, 58
Пачовський Т.....	33
Педан Ю.....	48
Пепа В.	67
Перейма Л.....	62
Перепечаєнко А.....	78
Петров Й.	55
Петрович Н.	63
Петрук-Попик Г.	66
Пилатюк І.....	61
Пилипчук Р. 23, 25, 46, 51, 53	
Пігель Ю.....	62
Піколлеліс Є.	48

Пінич М.....	62
Побережна Г.	56
Поврозник К.	79
Погоновський Є.	47
Подгорська-Околув С.....	34
Подкович М.	43, 57, 61, 69
Позняк-Хоменко Н.....	31, 79
Полек В. Т.....	50, 74
Полінський О.....	34
Поліщук Т.	25, 86
Польова Г. І.	75
Попова О.	63
Попович В.....	86
Попович Ж.....	39, 59, 79
Поповська Я.....	37
Потій І.	70
Присяжна Ю.	60
Прохорець О.	59
Процев'ят М.	31
Пуляєва Л.....	57
Пустовідко Л.	74
Пустовіт Л.....	54
—Р—	
Решке Я.	29
Річчоне Ч.....	32
Рильський М.	49, 52
о. Рисей С.....	66
Ришовська С.	56
Родько О.....	61
Романюк І.....	39
Романюк П.	61
Росса Г.....	24
Рошнятовська О.	75
Руденко А.	69
Рудницький М.	45, 52, 64

Русова Н.....	52
—С—	
Сабат-Свірська М.	34
Савенко Є.....	86
Савків Т.....	56
Савчинська Т.	37
Савчинська-Латик Т.	67
Савчинський Г.....	39
Садова Л.....	79
Сайко О.....	79, 86
Сарбей В.	28
Сбрана Л.	28, 35
Сварник Г.....	71
Свенціцький І.	35
Світлий В.	53
Сенкевич.....	70
Сигетинський А.	34
Сидоренко Л.....	58
Силин О.	31, 32
Сіомаш В.....	40
Січеславка М.	32, 68
Січинський Д.....	33, 75
Скакун Я.	63
Скальська У.....	47
Скорик Л.....	63
Скорик М.—С. 43, 45, 58, 61, 79	
Скочеляс М.....	32
Слупський І.	51
Смолій І.....	41
Смоляк О.....	23, 27
Собуцька В.	61
Спетрук Н.	54
Сребродольський Б.....	60
Стадник С.	45
Статтлер Ю.....	34

Стефаник В.....	50
Стефаник С.	50
Стецько Я.....	59
Студинський К.	71
Сумченко В.....	32
Сушкевич В.	61

—Т—

Тарновська М.	36
Тарновський М.....	36, 67
Теленчі О.	47, 60
Теплицкий К.	32
Терещенко А.....	60
Тесс-Армані Д.	49
Тимочко П.....	67
Тихобаєва Г.	28, 32, 47, 54
Товстуха Є.	65
Труш І.	51
Труш Н.....	30, 57

—У—

Леся Українка.....	50
--------------------	----

—Ф—

Федоров І.....	80
Федорук О.....	32, 38, 63
Федорців Н.	64
Федун М.....	42, 56, 59, 61
Фоменко Т.	55
Франків М.....	54, 61
Франко І.	49, 51, 62, 67
Франко Т.....	51
Фролова О.....	68

—Х—

Хміляр Л.	59
Храмов Г.	59

—Ц—

Цибульська М.....	43, 46
-------------------	--------

Цицилінський С.	68
Цодоков Е.	82
—Ч—	
Чайка В.	28
Челлетті Р.	35, 49
Черемшинський О.	54, 56, 61, 62
Черняк Н.	82
Чорній Н.	59
Чорновол І.	82
—Ш—	
Шаляпін Ф.	52
Шаров І.	73
Шацька А.	38
Швець М.	58
Шевченко Т.	32
Шевчук Ю.	60
Шлапак Ю.	67
Шот М.	57
Шподарунок Н.	40, 54, 56
Штокало В.	62
Штундер З.	39, 50

Шульгіна В.	25
Шухевич О.	46
—Щ—	
Щербак Л.	72
Щудря М.	76
—Ю—	
Юрса Г.	32
Юхим О.	52
Юхно М.	57
Ющенко О.	67
—Я—	
Якушкін І.	68
Яременко В.	45
Ярмуш В.	65, 67
Яросевич Л.	64
Ярчук В.	57
Яструбецький Г.	40, 54
Яцків М.	34
Ященко Л. І.	23

Зміст

Голос Соломії: Пісня	3
Від упорядника.....	4
Медведик П. Співачка світової слави	6
I. Репертуар співачки.....	13
1.1. Фонографічна спадщина	14
II. Література про життя та діяльність.....	14
III. Тріумфальні виступи на кращих оперних сценах світу та концертні турне співачки	18
3.1. Львів	18
3.2. Польща.....	18
3.3. Петербург. Париж. Сантьяго	19
3.4. Італія.....	19
3.5. Нью-Йорк. Лісабон. Буенос-Айрес. Канада.....	19
3.6. Концертні подорожі.....	19
IV. Краю рідимий.....	20
4.1. Про Амвросія та Теодору Крушельницьких — батьків Соломії, родину Крушельницьких	20
4.2. Соломія — славна дочка сім'ї Крушельницьких.....	20
4.3. Концертна діяльність.....	22
4.4. Ганна Крушельницька — відома співачка, сестра великої Соломії	22
V. Спогади про С. Крушельницьку.....	23
5.1. Спогади друзів, колег	23
5.2. Спогади родичів.....	24
5.3. Спогади учнів.....	24
5.4. Італійці про С. Крушельницьку.....	25
5.5. С. Крушельницька та діячі української культури і мистецтва	26
VI. Вшанування пам'яті С. Крушельницької.....	27
6.1. Відзначення ювілейних дат співачки.....	27
100-річчя від дня народження	28
120-річчя від дня народження	28
125-річчя від дня народження	29
130-річчя від дня народження	29
6.2. Музеї С. Крушельницької.....	30
Львівський музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької	30
Музей Соломії Крушельницької в с. Білій Тернопільського району	31

6.3. Фестивалі, конкурси, концерти, вечори, виставки	31
6.4. Соломія у творах образотворчого мистецтва.....	32
6.5. Художні твори, присвячені пам'яті С. Крушельницької .	33
6.6. Музичні присвяти	35
6.7. Образ Соломії в кіномистецтві.....	35
6.8. Діяльність Благодійного фонду «Соломія».....	36
6.9. З ім'ям С. Крушельницької.....	36
VII. Епістолярна спадщина	36
VIII. Енциклопедії. Довідники. Словники	37
IX. Бібліографічні видання про співачку	38
X. Соломія Крушельницька: Вебліографічний список	39
10.1. Життя та творчість видатної співачки	39
10.2. Вшанування пам'яті Соломії Крушельницької	43
Список переглянутих періодичних видань	46
Журнали.....	46
Газети	46
Ілюстрації	90
Іменний покажчик	48
Зміст	56